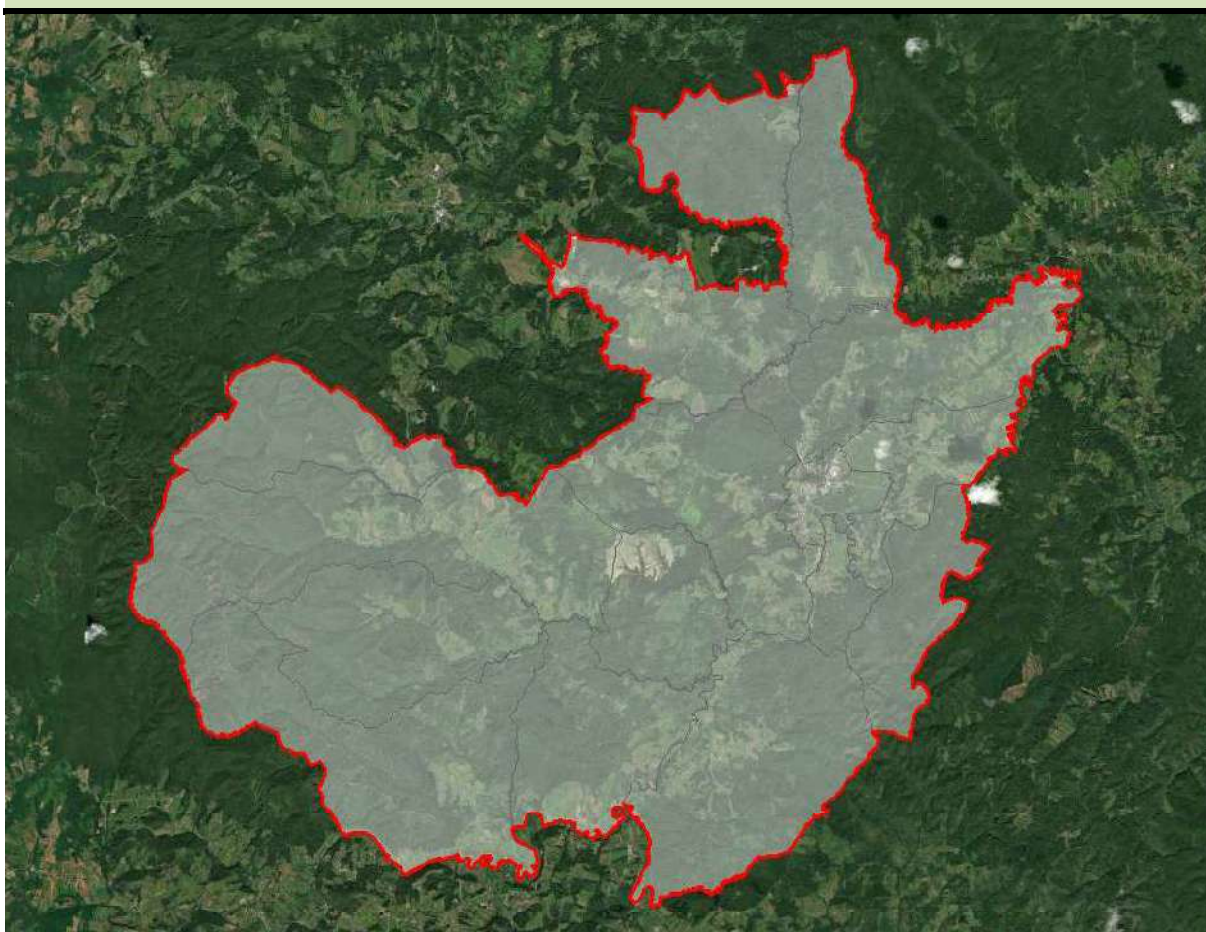

NOSITELJE IZRADE:

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
OPĆINA TOPUSKO

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE TOPUSKO za razdoblje 2020. - 2023. godine

STRUČNI IZRAĐIVAČ:

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

NOSITELJE IZRADE:

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
OPĆINA TOPUSKO
NAČELNIK: Ivica Kuzmić

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE TOPUSKO za razdoblje 2020. - 2023. godine

STRUČNI IZRAĐIVAČ:

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

V.D. RAVNATELJICE: **Margita Malnar**, dipl.ing.arch.

VODITELJ IZRADE
IZVJEŠĆA: **Margita Malnar**, dipl.ing.arch.
ovlaštena arhitektica urbanistica

MARGITA MALNAR
dipl.ing.arch.
OVLAŠTENNA ARHITEKTICA
URBANISTICA
A-U 454/1

STRUČNI TIM ZAVODA **Andrea Desnica**, mag.ing.arch.
NA IZRADI IZVJEŠĆA: **Margita Malnar**, dipl.ing.arch.
Goran Šalić, mag.geogr.univ.spec.arch.
Ivan Talijan, dipl.ing.prom.
Matej Antolović, mag.geogr.

Sisak, svibanj 2025. godine

REPUBLIKA HRVATSKA
JAVNI BILJEŽNIK
Sanja Čubelić Šimac
Sisak, S i A. Radića 5

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

MBS:

120007568

OIB:

80519496359

NAZIV:

1 Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

SJEDIŠTE/ADRESA:

1 Sisak (Grad Sisak)
Trg bana Josipa Jelačića 6

PRAVNI OBLIK:

1 ustanova

DJELATNOSTI:

- 1 * - Izrada i praćenje provedbe dokumenata prostornog uređenja područne (regionalne) razine
- 1 * - Izrada izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije
- 1 * - Vođenje registara podataka u okviru informacijskog sustava prostornog uređenja
- 1 * - Pripremanje polazišta za izradu, odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova uži područja
- 1 * - Izdavanje mišljenja u postupku izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja u skladu sa zakonom
- 1 * - Izrada prostornih planova uređenja gradova, općina i urbanističkih planova uređenja, ako mu izradu tih planova povjeri nadležno Ministarstvo ili županijsko poglavarstvo Sisačko-moslavačke županije
- 1 * - Obavljanje stručno-analitičkih poslova iz područja prostornog uređenja ako je obavljanje tih poslova Zavodu povjereno od nadležnog Ministarstva ili županijskog poglavarstva Sisačko-moslavačke županije

OSNIVAČI/ČLANOVI DRUŠTVA:

- 1 Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije
Sisak, Stjepana i Antuna Radića 36
- 1 - osnivač

OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE:

- 7 Domagoj Orlić, OIB: 00604076114
Sisak, Trg hrvatske državnosti 2
- 7 - ravnatelj
- 7 - zastupa samostalno i pojedinačno, od 25.11.2019. godine

PRAVNI ODNOSI:

Osnivački akt:

- 1 Odluka županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije od 24. prosinca 2007. godine.

Izrađeno: 2021-04-20 14:32:19
Podaci od: 2021-04-20

D004
Stranica: 1 od 2

REPUBLIKA HRVATSKA
JAVNI BILJEŽNIK
Sanja Čubelić Šimac
Sisak, S i A. Radića 5

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

PRAVNI ODNOSI:

Statut:

- 2 Odlukom upravnog vijeća Ustanove od 12. ožujka 2008. godine, usvojen je Statut Ustanove. Statut Ustanove dostavljen u zbirku isprava.
- 6 Upravno vijeće Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije na sjednici održanoj dana 09.09.2019. godine usvojilo je novi Statut. Župan Sisačko-moslavačke županije je Odlukom Klasa: 023-01/19-08/03, Ur.broj: 2176/01-02-19-17 od 10.09.2019. godine dao suglasnost na Statut. Tekst Statuta od 09.09.2019. godine dostavljen je u zbirku isprava.

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU Tt	Datum	Naziv suda
0001 Tt-08/79-2	22.02.2008	Trgovački sud u Sisku
0002 Tt-08/313-2	21.05.2008	Trgovački sud u Sisku
0003 Tt-15/7797-2	02.04.2015	Trgovački sud u Zagrebu
0004 Tt-15/14927-2	28.05.2015	Trgovački sud u Zagrebu
0005 Tt-17/44676-4	30.11.2017	Trgovački sud u Zagrebu
0006 Tt-19/32115-2	24.09.2019	Trgovački sud u Zagrebu
0007 Tt-19/41960-2	29.01.2020	Trgovački sud u Zagrebu

Pristojba: _____

Nagrada: _____

JAVNI BILJEŽNIK
Sanja Čubelić Šimac
Sisak, S i A. Radića 5

Izrađeno: 2021-04-20 14:32:19
Podaci od: 2021-04-20

D004
Stranica: 2 od 2

Ja, javni bilježnik **Sanja Čubelić Šimac**, Sisak, S. i A. Radića 5,
temeljem članka 5. Zakona o sudskom registru po uvidu u sudski registar kojeg sam današnjeg dana
izvršila elektroničkim putem,

i z d a j e m

Izvadak iz sudskog registra za:

**Zavod za prostorno uređenje SMŽ, MBS 120007568, OIB 80519496359, Sisak, Trg bana Josipa
Jelačića 6**

Izvadak se sastoji od 2 stranice.

Javnobilježnička pristojba za ovjeru po tar. br. 11. st. 1. ZJP naplaćena u iznosu 10,00 kn.

Javnobilježnička nagrada po čl. 31. a PPJT zaračunata u iznosu od 10,00 kn uvećana za PDV u iznosu
od 2,50 kn.

Broj: OV-1971/2021

Sisak, 20.04.2021.

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GRADITELJSTVA
I PROSTORNOGA UREĐENJA
10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 20
Tel: 01/ 3782 444 Fax: 01/3772822

**Uprava za prostorno uređenje,
pravne poslove i
programe Europske unije**

Klasa: UP/I-350-02/17-07/66
Urbroj: 531-05-17-4
Zagreb, 21. prosinca 2017.

JAVNA USTANOVA		
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE		
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE		
PRIJELJEŽENJE 28.12.2017.		
570-11/17-01/04		
GRUPOVNI BROJ	PRIJL	VRHJ
2176-17.03-17-03		

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, povodom zahtjeva Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, Trg bana Josipa Jelačića 6, zastupane po v.d. ravnateljici Margiti Malnar, dipl.ing.arh., za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja, na temelju članka 9. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje („Narodne novine“, br. 78/15.), donosi

RJEŠENJE

- I. **Zavodu za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, Trg bana Josipa Jelačića 6, daje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova izrade nacrtu prijedloga svih prostornih planova i nacrtu izvješća o stanju u prostoru svih razina te obavljanje poslova u vezi s pripremom i donošenjem svih prostornih planova i izvješća o stanju u prostoru svih razina iz članka 2. stavka 1. točke 1. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja („Narodne novine“ br. 136/15.).**
- II. **Pravna osoba iz točke I. izreke ovog rješenja dužna je jednom godišnje u mjesecu u kojem je izdana suglasnost dostaviti Ministarstvu dokumentaciju kojom se dokazuje da nisu prestali postojati uvjeti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja.**
- III. **Suglasnost iz točke I. izreke ovoga rješenja ukinuti će se rješenjem ako pravna osoba prestane ispunjavati uvjete propisane za izdavanje suglasnosti, uvjete koji moraju biti ispunjeni prilikom izrade prostornih planova ili ako stručne poslove prostornog uređenja obavlja protivno Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, propisima donesenim na temelju tog Zakona ili protivno propisima kojima se uređuje područje prostornog uređenja.**

Obrazloženje

Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, Trg bana Josipa Jelačića 6, podnio je ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje svih stručnih poslova prostornog uređenja.

Podnositelj zahtjeva je uz zahtjev i tijekom postupka priložio sve dokaze propisane odredbom članka 4. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja:

1. **fotokopiju rješenja o upisu u sudski registar kao dokaz da je Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, registriran za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja te**

2. dokaze da ima zaposlene ovlaštene arhitekture urbaniste :
- Margita Malnar, dipl.ing.arh., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 454
- i Valentina Šerbec, dipl.ing.arh., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 453
- Za svakog od navedenih ovlaštenih arhitekata urbanista priloženo je :
- a) rješenje o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista i
- b) izvornik potvrde o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne starije od 30 dana te
3. dokaze da u izradi nacrtu prostornog plana može osigurati sudjelovanje najmanje 3 stručnjaka različitih struka iz članka 15. stavka 1. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje :
- Ivan Talijan, dipl.ing., ovlašten inženjer cestovnog prometa br.ovl. 97,
- Goran Šalić, mag.geog. i
- Darko Bohatka, dipl.ing.polj. (poljoprivredno-ekonomski odsjek)
- i to za svakog stručnjaka :
- a) fotokopiju rješenja o upisu u imenik ovlaštenih inženjera određene struke, odnosno fotokopiju diplome za stručnjaka koji se ne upisuje u imenik ovlaštenih inženjera,
- b) izvornik potvrde o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne starije od 30 dana i
- c) dokaz o dvije godine radnog iskustva na poslovima prostornog uređenja (fotokopije sastavnica prostornih planova u čijoj je izradi stručnjak sudjelovao).

Uvidom u navedenu dokumentaciju utvrđeno je da podnositelj zahtjeva ispunjava sve uvjete za izdavanje zatražene suglasnosti.

Slijedom izloženog, a sukladno odredbi članka 96. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09.), riješeno je kao u točki I. izreke ovog rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 2. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, riješeno je kao u točki II. izreke ovoga rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 1. istog Zakona, riješeno je kao u točki III. izreke ovog rješenja.

Upravna pristojba u iznosu od 35,00 kn po Tar.br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi Uredbe o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17) uplaćena je na račun državnog proračuna.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u Zagrebu. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se navedenom Upravnom sudu predaje neposredno u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik, ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije,
44 000 Sisak, Trg bana Josipa Jelačića 6
n/p Margita Malnar, v.d. ravnateljica
2. Evidencija suglasnosti, ovdje
3. Spis, ovdje

SADRŽAJ

POPIS KRATICA	10
1. POLAZIŠTA	11
1.1. Ciljevi izrade Izvješća	11
1.2. Zakonodavno-institucionalni okvir	11
1.3. Osnovna prostorna obilježja Općine Topusko	12
1.3.1. Prirodna i geografska obilježja.....	12
1.3.2. Krajobraz	15
1.3.3. Administrativno-teritorijalni ustroj.....	18
1.3.4. Stanovništvo i naseljenost	19
1.4. Općina Topusko u okviru prostornog uređenja Sisačko-moslavačke županije	23
1.4.1. Sustav razina planiranja	23
2. ANALIZA I OCJENA STANJA, PROVEDBE I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA.....	24
2.1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Općine Topusko	24
2.2. Sustav naselja	26
2.2.1. Gustoća naselja	29
2.2.2. Građevinska područja naselja	29
2.2.3. Izdvojena građevinska područja izvan naselja.....	30
2.2.4. Društvena infrastruktura	31
2.3. Gospodarske djelatnosti	35
2.3.1. Gospodarski pokazatelji.....	35
2.3.2. Gospodarske djelatnosti	36
2.4. Opremljenost prostora infrastrukturom	47
2.4.1. Prometna infrastruktura	47
2.4.2. Pošta i elektroničke komunikacije.....	52
2.4.3. Energetska infrastruktura.....	52
2.4.4. Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda.....	54
2.4.5. Gospodarenje otpadom	57
2.5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja	58
2.5.1. Zaštićene prirodne vrijednosti.....	58
2.5.2. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara	60
2.6. Obavezni prostorni pokazatelji	62
3. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA	65
3.1. Izrada prostornih planova.....	65
3.1.1. Važeći prostorni planovi	65

3.1.2. Prostorni planovi u postupku izrade i donošenja.....	67
3.1.3. Informacijski sustavi prostornog uređenja.....	68
3.2. Provedba prostornih planova.....	73
3.3. Prostorni planovi u odnosu na druge dokumente koji utječu na prostor	73
3.3.1. Strateški dokumenti državne razine od utjecaja na Općinu Topusko i ostali planski dokumenti	74
3.3.2. Strateški dokumenti županijske razine i ostali planski dokumenti od utjecaja na Općinu Topusko	80
3.3.3. Strateški dokumenti Općina Topusko i ostali planski dokumenti.....	80
3.4. Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izješća o stanju u prostoru	83
4. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA MJERA ZA IDUĆE RAZDOBLJE	89
4.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg prostornog razvoja Općine Topusko obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove	89
4.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova, drugih dokumenata koji utječu na prostor na razini Općine Topusko.....	90
4.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja	91
5. POPIS TABLICA, SLIKA I KARTOGRAFSKIH PRIKAZA	92
1.1. Tablice	92
1.2. Slike.....	92
1.3. Kartografski prikazi	93
1.4. Grafikoni	94
6. IZVOR PODATAKA.....	94
6.1. Strategije, planovi, programi i izješća	94
6.2. Zakoni, uredbe, pravilnici i odluke	95
6.3. Dopisi javnopravnih tijela.....	95
6.4. Internetska baza podataka	96

POPIS KRATICA

NN	Narodne novine
DGU	Državna geodetska uprava
JLS	Jedinica lokalne samouprave
PP SMŽ	Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije
PPUO Topusko	Prostorni plan uređenja Općine Topusko
ISPU	Informacijski sustav prostornog uređenja
PPUG/O	Prostorni plan uređenja grada/općine
GUP	Generalni urbanistički plan
DPU	Detaljni plan uređenja
UPU	Urbanistički plan uređenja
GP	Građevinsko područje
LAG	Lokalna akcijska grupa
LD	Lovačko društvo
LU	Lovačka udruga
KUD	Kulturno-umjetničko društvo
HAKUD	Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo
NK	Nogometni klub
UPS	(engl. Uninterruptible Power Supply) Sustav za besprekidno napajanje
UPOV	Uređaj za pročišćivanje otpadnih voda
GIS	Geoinformacijski sustav

1. POLAZIŠTA

Izvješće o stanju u prostoru Općine Topusko za razdoblje 2020. do 2023. godine (u daljnjem tekstu: Izvješće) izrađeno je na temelju Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) i Pravilnika o sadržaju i obaveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14, 19/15).

Ovo Izvješće je dokument prostornog uređenja koji se donosi za područje Općine Topusko. Izrađuje se u odnosu na prethodno Izvješće o stanju u prostoru Općine Topusko za razdoblje 2016.-2019. godine, Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije, te druge strateške, razvojne, planske i programske dokumente i pokazatelje županijske razine koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru Općine Topusko te prostorne planove niže razine.

1.1. Ciljevi izrade Izvješća

Cilj Izvješća je sveobuhvatno analizirati prostor Općine Topusko, uočiti probleme u prostoru, potaknuti raspravu i ukazati na moguća rješenja za poboljšanje stanja u prostoru, kao i mogućnost daljnjeg usmjeravanja prostornog razvitka.

Izvješće o stanju u prostoru Općine Topusko temelji se na analizi i ocjeni stanja i trendova prostornog razvoja, na osnovi obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru, analizi provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedlozima za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Izvješće pokazuje uočene probleme u prostoru i upućuje na moguća rješenja za poboljšanje stanja u prostoru, kao i mogućnost daljnjeg usmjeravanja prostornog razvitka. Izradom i donošenjem Izvješća o stanju u prostoru Općine Topusko za razdoblje 2020. – 2023. godine, kao obaveznog dokumenta o praćenju stanja u prostoru, stvoreni su preduvjeti za izradu svih ostalih dokumenata prostornog uređenja. Cilj ovog izvješća je stvaranje pretpostavki za unaprjeđenje gospodarskih, društvenih, kulturnih i ekoloških temelja za održivi razvoj Općine Topusko.

1.2. Zakonodavno-institucionalni okvir

Člankom 39. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) propisano je da predstavnička tijela jedinice lokalne samouprave razmatraju izvješće o stanju u prostoru za razdoblje od četiri godine za područje svog teritorijalnog obuhvata.

Za izradu Izvješća korišteni su podaci iz Informacijskog sustava prostornog uređenja (u daljnjem tekstu: ISPU), prostornih planova Općine Topusko, službeno objavljeni i dostupni podaci nadležnih tijela i ustanova, te drugih pravnih osoba s javnim ovlastima određenih posebnim propisima, podaci iz usvojenih i objavljenih pojedinih sektorskih strateških, razvojnih, planskih i provedbenih dokumenata i drugi koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru.

Pravilnikom o sadržaju i obaveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14, 19/15) propisan je sadržaj izvješća, obvezni prostorni pokazatelji, način sudjelovanja javnopravnih tijela u izradi izvješća i drugi zahtjevi u vezi s praćenjem stanja u području prostornog uređenja.

Ovo Izvješće je peti (5) takav dokument prostornog uređenja koji se donosi za područje Općine Topusko. Do sada je izrađeno:

- Izvješće o stanju u prostoru Općine Topusko za razdoblje do 1997. godine („Službeni vjesnik“ br. 18/97)
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Topusko za razdoblje od 1997. do 2008. godine („Službeni vjesnik“ br. 25/09)

- Izvješće o stanju u prostoru Općine Topusko za razdoblje 2009. - 2015. godine („Službeni vjesnik“ br. 54/16)
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Topusko za razdoblje 2016. - 2019. godine („Službeni vjesnik“ br. 20/21).

Izvješće razmatra Općinsko vijeće te se isto, uz Zaključak o razmatranju, objavljuje u „Službenom vjesniku Općine Topusko“. Izvješće se, po objavi u službenom glasilu, u roku od petnaest dana u digitalnom obliku dostavlja Zavodu za prostorni razvoj.

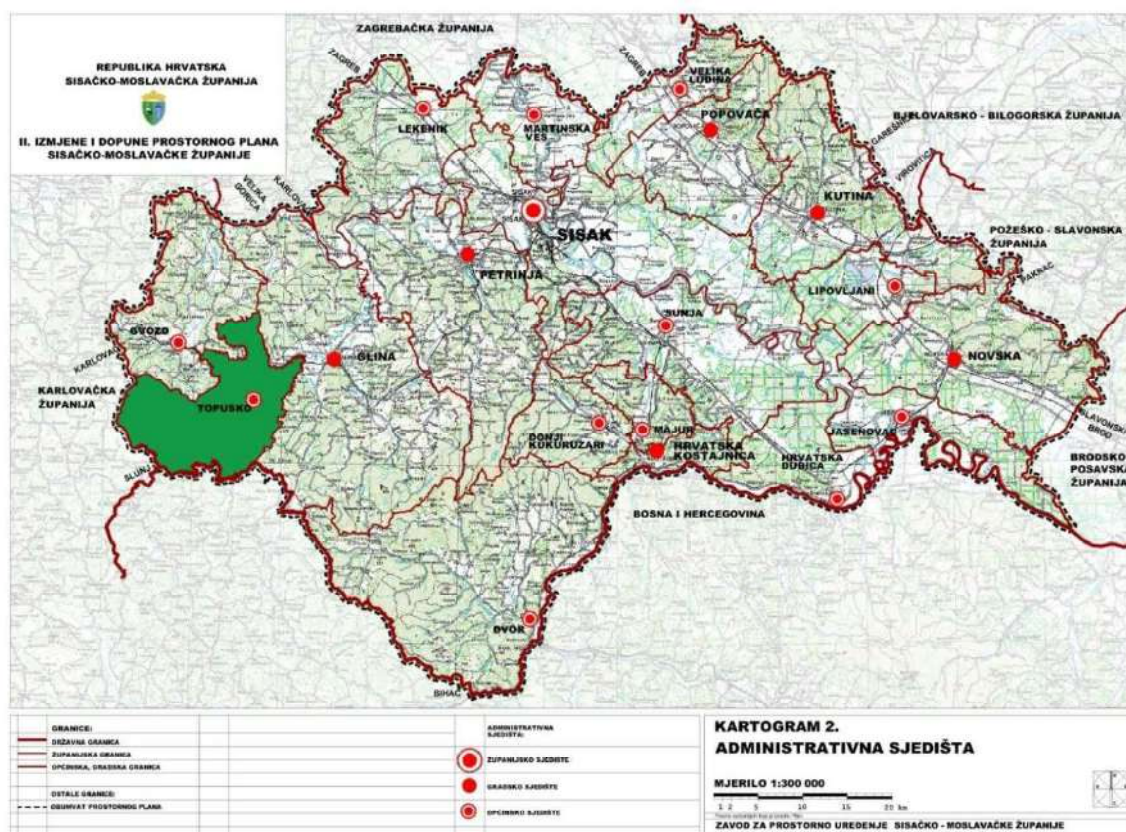
1.3. Osnovna prostorna obilježja Općine Topusko

1.3.1. Prirodna i geografska obilježja

Geografski položaj

Općina Topusko nalazi se u dijelu Središnje Hrvatske, na području između Petrove i Zrinske gore, na zapadnom rubu Sisačko-moslavačke županije. Graniči na sjeveru s Općinom Gvozd, na istoku s Gradom Glinom, na jugu s Bosnom i Hercegovinom te na zapadu s Karlovačkom županijom. Okruženo je poznatim šumama, Orlovom šumom i Petrovom gorom, a ostalo čini plodna zemlja uz rijeku Glinu i potoke Pernu, Čemernicu i Glinicu.

Općina Topusko zauzima površinu od 198,68 km², odnosno 4,45% površine Sisačko-moslavačke županije. Po površini Općina Topusko je dvanaesta jedinica lokalne samouprave u Sisačko-moslavačkoj županiji.

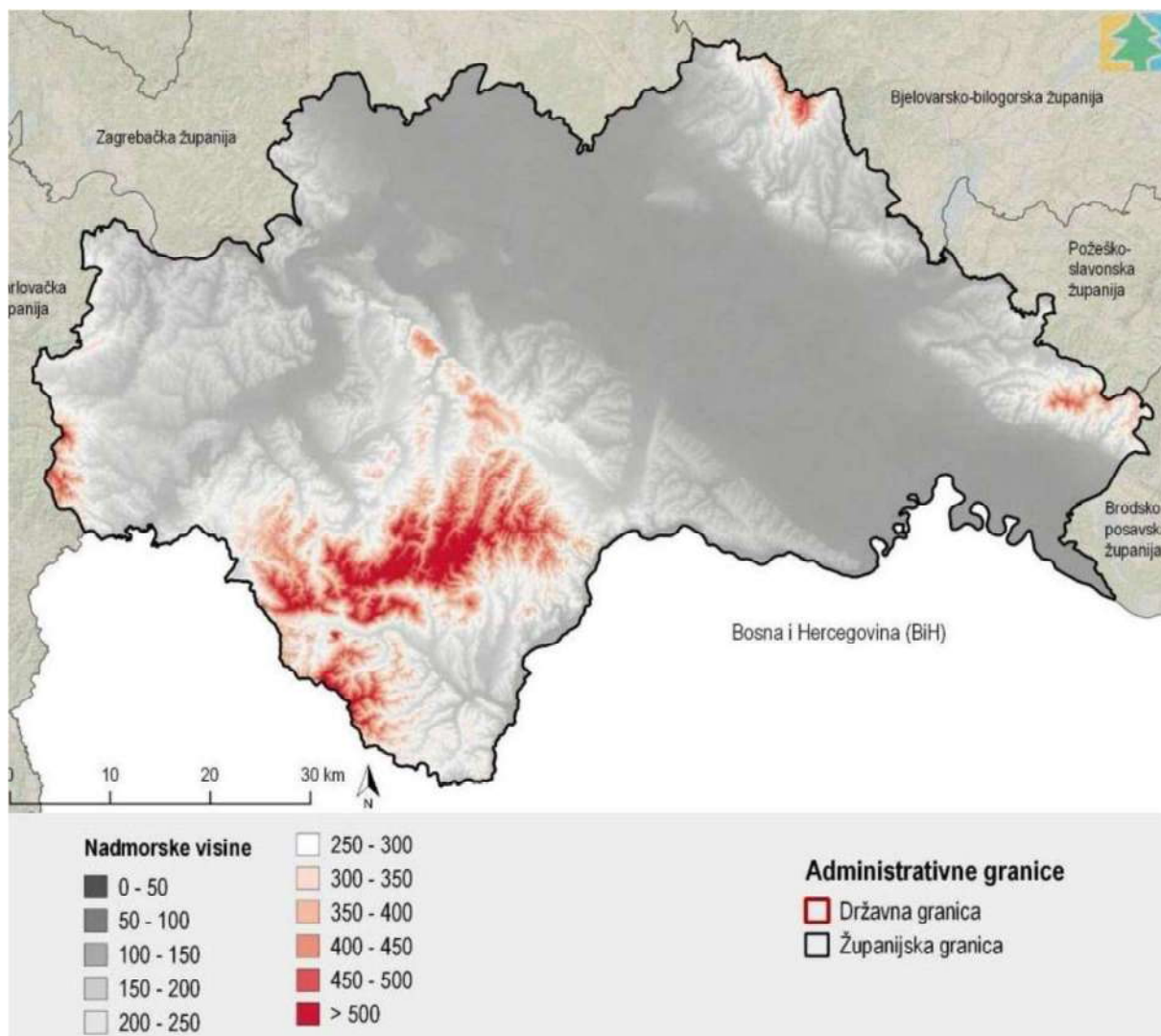

Kartografski prikaz 1. Geografski položaj Općine Topusko u Sisačko-moslavačkoj županiji

Izvor: Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik SMŽ“ br. 04/01, 12/10, 10/17, 12/19, 23/19 – pročišćen tekst, 7/23, 20/23, 08/24 – pročišćen tekst)

Reljef

Područje Općine Topusko nalazi se u slikovitom predjelu srednjeg toka rijeke Gline, u brežuljkastom kraju Banovine. Reljef ovoga prostora vrlo je razvijen, što dokazuju mladotercijarni brežuljci koji se prostiru na jug i istok od Petrove gore, sve do aluvijalnih područja rijeke Gline. Između glavnih masiva, kao i zaobljenih vrhova i glavica pružaju se blaga uleknuća ili zaravnjena uzvišenja. Masiv Petrove gore (513 m) izgrađen je od paleozojskih škriljaca koji zbog svoje nepropusnosti uvjetuju brojnu mrežu manjih tekućica koje su erozijom produbile doline između pojedinih masiva. Brojni su izvori iznad 250 i 300 metara nad morem, koji obično tijekom ljeta presuše. U geomorfološkom ili reljefnom smislu područje oko Topuskog pripada niskom poplavnom prostoru uz rijeku Glinu. Aluvijalni šljunkovito-pjeskoviti i glinoviti sedimenti uz sam tok rijeke Gline u podlozi, ali i prema pobrđu Banovine, imaju kontinuiranu seriju neogenskih ili pjeskovitih glina te nešto manje laporovitih glina prema jugozapadnom podgorju Petrove gore. Iako teren oko Topuskog nije znatnije uzdignut, ipak je vrlo raznolik. Velika razlika je u izgledu i građi terena zapadno i istočno od Topuskog. Kraj zapadno od Topuskog je poput platoa koji se tek kod sela Perne nešto više uzdiže prema Petrovoj gori, a područje istočno od Topuskog znatno je jače raščlanjeno. Teren Općine Topusko raščlanjen je pravcem sjeveroistok – jugozapad dolinom rijeke Gline. Ta dolina rasjed je koji ide jugoistočnim padinama Petrove gore, a između sela Velike Vranovine i Ponikvara.

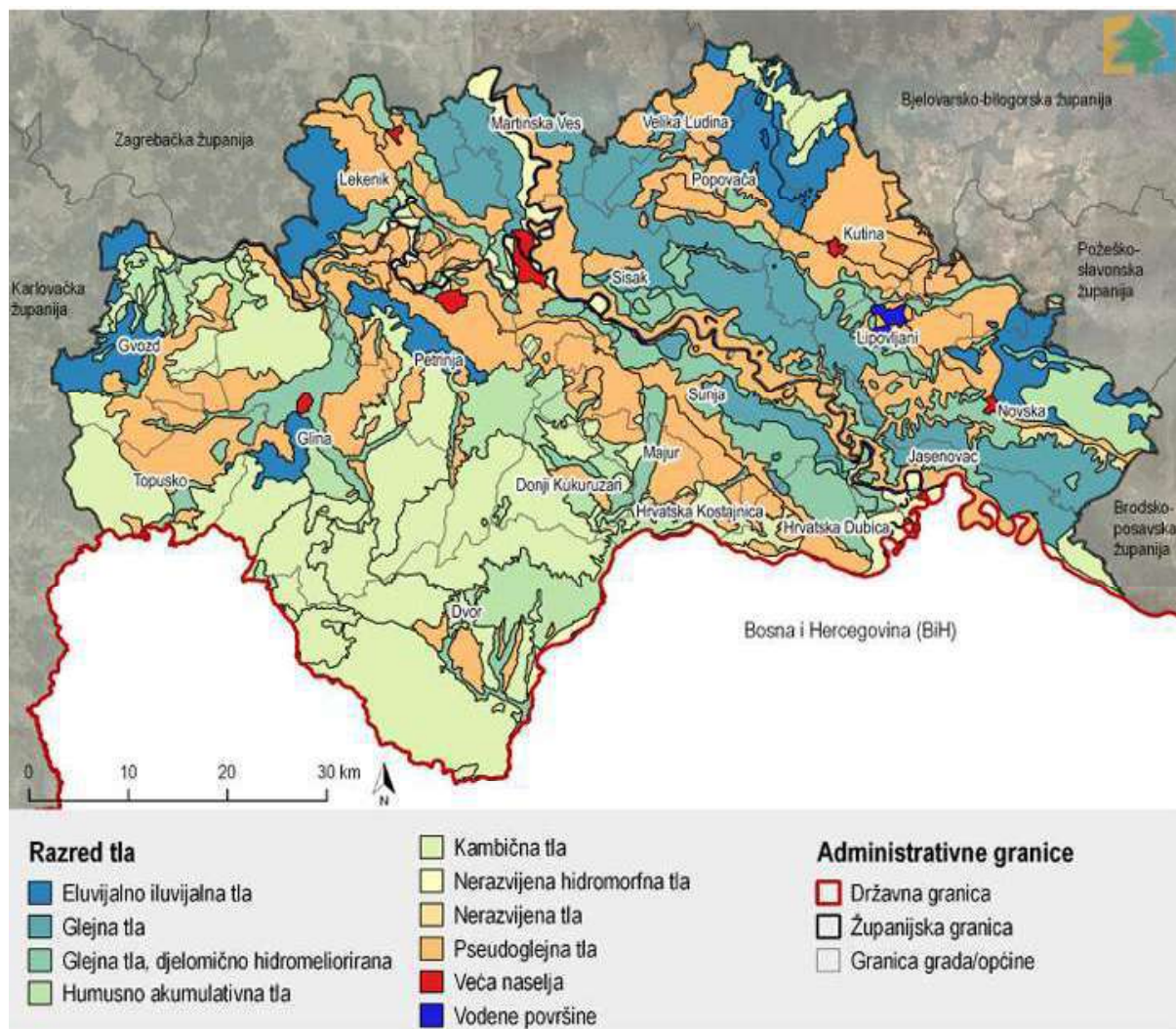
Slika 1. Prikaz nadmorskih visina

Izvor: Program zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije 2018. - 2021. godine

Tlo

Prema Namjenskoj pedološkoj karti Republike Hrvatske na području Općine Topusko zastupljena su tri (3) tipa tala:

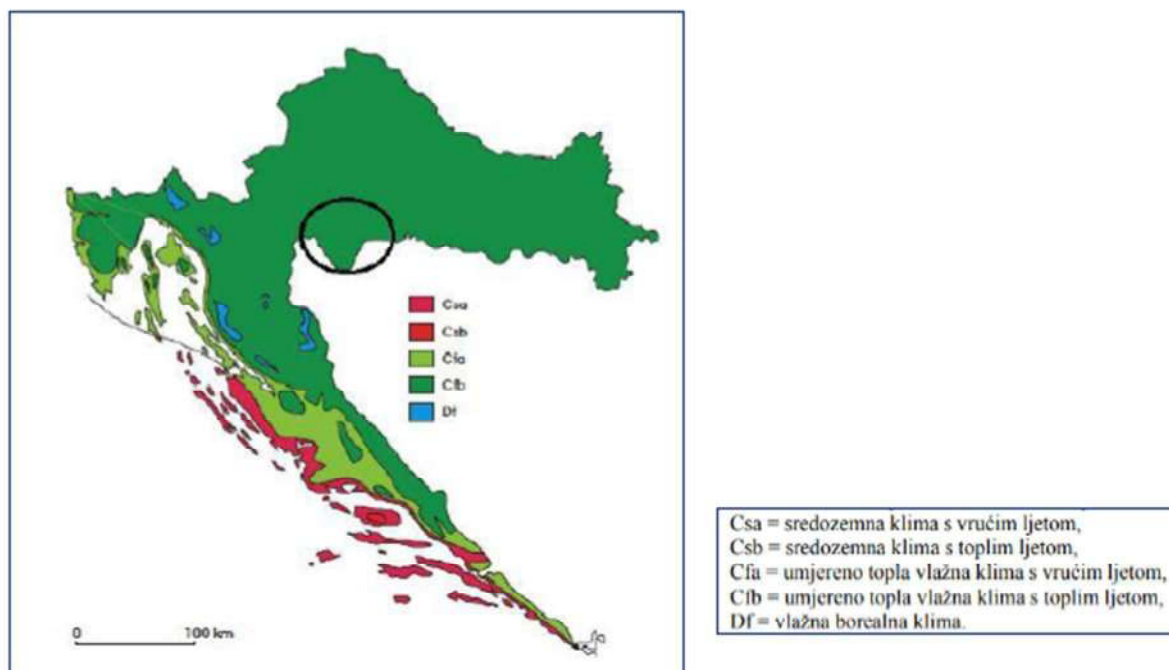
- Kambična tla – zapadni i istočni dio Općine
- Pseudoglejna tla – sjeverni dio Općine, te mali dijelovi
- Glejna tla, djelomično hidromeliorirana – uz rijeku Glinu

Slika 2. Prostorni raspored klase tala na području Sisačko-moslavačke županije, odnosno Općine Topusko
Izvor: Program zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije 2018. - 2021. godine

Klimatska obilježja prostora

Prema klimatskoj regionalizaciji po Köppenu (oborine i toplina) područje Općine Topusko kao i veći dio Hrvatske pripada razredu C, klimatskom podtipu Cfb – umjereno topla vlažna klima s toplim ljetom sa izrazitim kontinentalnim karakterom, čija je srednja temperatura zraka najtoplijeg mjeseca niža od 22 °C. Panonska zavala je u cjelini jak klimatski modifikator zapadnog dijela Sisačko- moslavačke županije. Njezin utjecaj je osobito izražen zimi kada se prostor zavale ispuni hladnim zrakom u cijelom području između Alpa, Dinarida i Karpata. Ljeti se Panonska zavala brzo i jako zagrijava, što dovodi do pojačavanja konvekcije, odnosno do jačeg udjela padalina u toploj polovici godine.

Slika 3. Klimatski tipovi u Republici Hrvatskoj

Izvor: Program zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije 2018. - 2021. godine

Padalina ima tijekom cijele godine (do 1400 mm), a izraženije su početkom ljeta i krajem jeseni. Godišnji prosjek za relativnu vlažnost iznosi 85 %, a mjesečni prosjeci se kreću od 76 % u srpnju do 92% u prosincu. Tokom jedne godine u prosjeku ima 77 vedrih dana. Prosječni broj vedrih dana tokom jednog mjeseca se kreće od 2 u prosincu do 14 u srpnju. Prosječne mjesečne temperature zraka se kreću od $-1,10\text{ }^{\circ}\text{C}$ u siječnju do $20,8\text{ }^{\circ}\text{C}$ u srpnju; godišnji prosjek iznosi $10,00\text{ }^{\circ}\text{C}$. Godišnji prosjek za srednju minimalnu temperaturu je $4,90\text{ }^{\circ}\text{C}$, a godišnji prosjek za srednju maksimalnu temperaturu je $15,40\text{ }^{\circ}\text{C}$.

1.3.2. Krajobraz

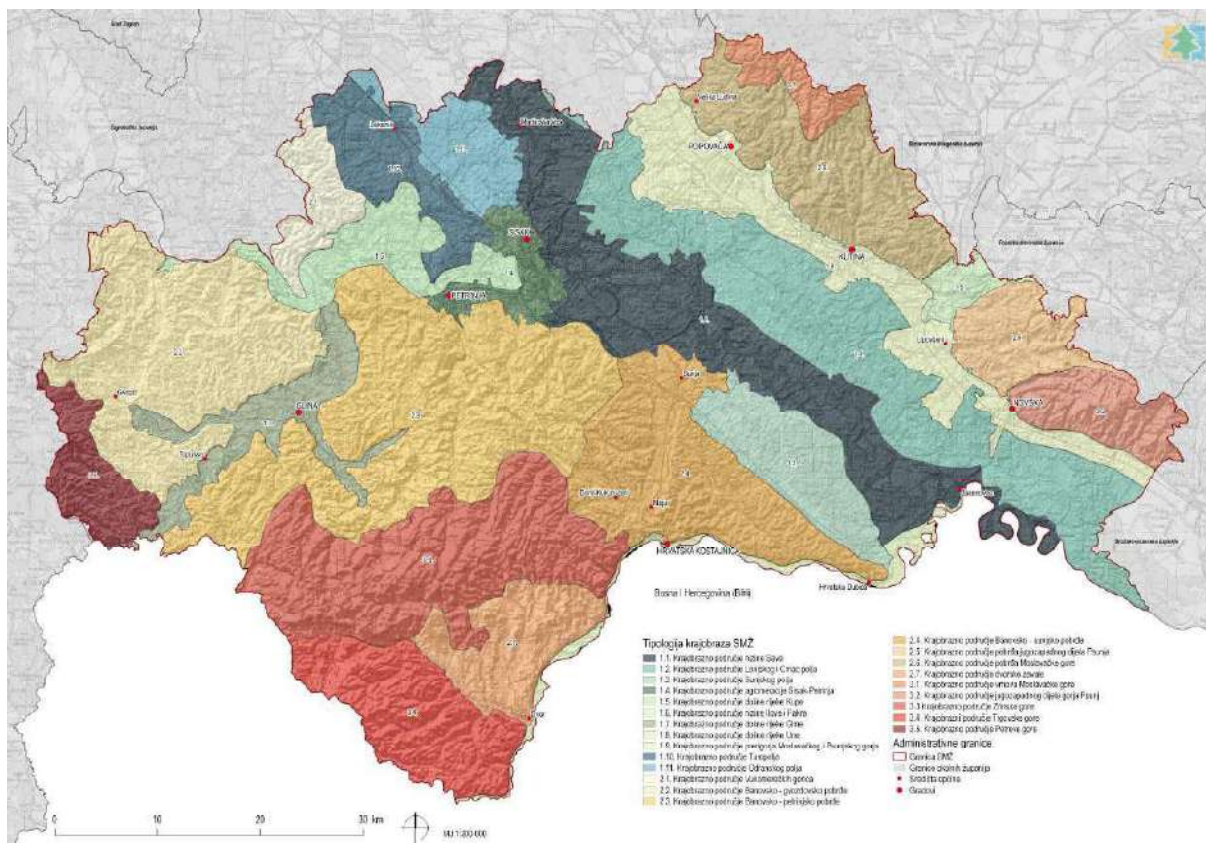
Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije - krajobrazna osnova s procjenom karaktera i osjetljivosti krajobraza (2019.)¹

Svrha Studije je ostvarivanje temelja za implementaciju tema krajobraza u relevantne sektorske politike Županije (prostorno planiranje, zaštita prirode i okoliša, zaštita kulturnog dobra, ruralni i turistički razvoj, zemljišne i poljoprivredne politike).

Područje Općine Topusko pripada 3 krajobrazna tipa:

1. Krajobrazno područje Petrove gore
2. Krajobrazno područje Banovsko-gvozdozsko pobrđe
3. Krajobrazno područje doline rijeke Gline

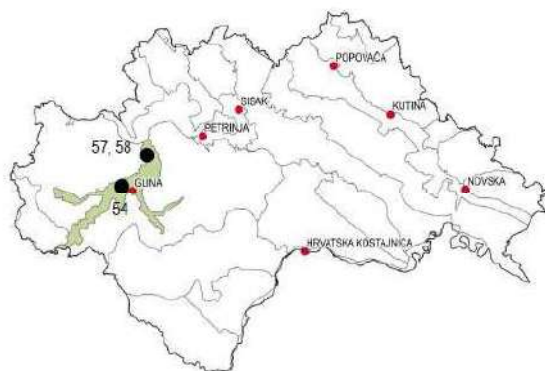
¹ Izrađivač: IRES EKOLOGIJA d.o.o. za zaštitu prirode i okoliša Prilaz baruna Filipovića 21 10000 Zagreb, veljača 2019.

Slika 4. Krajobrazna područja SMŽ

Izvor: Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije, veljača 2019.

KRAJOBRAZNO PODRUČJE DOLINE RIJEKE GLINE

Slika 5. Obuhvat krajobraznog područja doline rijeke Gline

Izvor: Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije, veljača 2019.

Smještaj: Dolina rijeke Gline proteže se među pobrdima Zrinske i Petrove gore, preko naselja Topusko i Glina, do ušća u rijeku Kupu.

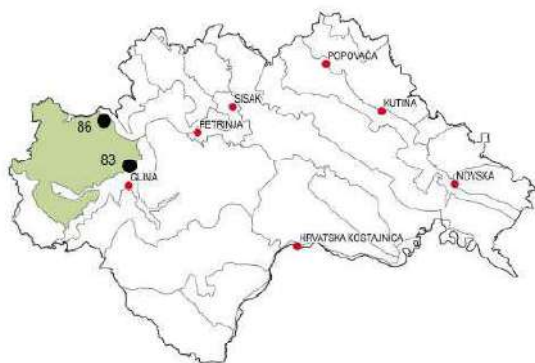
Prirodne karakteristike: Područjem dominira fluvijalni reljef, a korito rijeke Gline izraženo je kroz meandrirajuće forme. Uz rijeku Glinu, pojavljuju se manje nizinske tekućice, močvarna područja i stajačice koje su važan element područja. Od geomorfoloških oblika ističu se vrtače u središnjem rubnom dijelu, vizualno naglašene prirodnom vegetacijom. Šumska vegetacija prisutna je malim udjelom pretežito na rubnim dijelovima područja u obliku mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume. Organične forme vodotoka ovog krajobraznog područja prati srednja i visoka vegetacija s obje strane obale. Također, pojavljuju se gusti sklopovi šikara i površine livada. Desnu

pritoku rijeke Gline čini područje prirodnog toka rijeke Maje te njenih pritoka, a na čijem je području zastupljena ekološka mreža NATURA 2000 značajna za vrste i stanišne tipove.

Antropogene (kulturne) karakteristike: Grad Glina kao jedini urbani centar zapadnog dijela županije morfološki više pripada prijelaznom naselju, nego urbanom, budući da od izgradnje prevladavaju individualne kuće s pripadajućim okućnicama. U središnjem dijelu grada nalaze se objekti javne i društvene namjene s nekoliko javnih otvorenih površina. Unutar krajobraznog područja nalazi se i naselje Topusko kao općinsko središte te veći broj manjih seoskih naselja longitudinalnog, slabo zbijenog (rastresitog) tipa. Naselja ovog područja bogata su kulturno-povijesnom baštinom, a veća koncentracija kulturnih lokaliteta je uz naselja Glina i Topusko. Područjem dominira agrarni krajobraz u obliku mozaika kultiviranih površina s naglaskom u središnjem dijelu područja i uz rijeku Glinu, a prorjeđuje se u zapadnom i istočnom dijelu područja. Prisutne su uzdužne, pravilne i nepravilne parcele obradivih površina različitih orijentacija.

Vizualno-doživljajne karakteristike: Krajobrazno područje doline rijeke Gline pretežno je antropogenog karaktera. Područjem prevladava agrarni krajobraz i manja naselja, izuzev grada Gline. Meandrirajući vodotoci i pritoci pridonose dinamici i prirodnosti čitavog krajobraznog područja. Raznolikosti krajobraznog uzorka pridonosi pojava šikara i livada među poljoprivrednim parcelama. Preglednost područja je dobra budući da se središnji, poljoprivredni dio područja nalazi na ravnici, a rubni, šumoviti na uzvisinama.

KRAJOBRAZNO PODRUČJE BANOVSKO-GVOZDOVSKO POBRĐE

Slika 6. Obuhvat krajobraznog područja Banovsko-gvozdoškog pogrđa
Izvor: Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije, veljača 2019.

Smještaj: Područje se proteže zapadnim dijelom Županije uz Petrovu goru i doline rijeke Gline i Kupe. (pogrđa Petrove gore i Kremešnice)

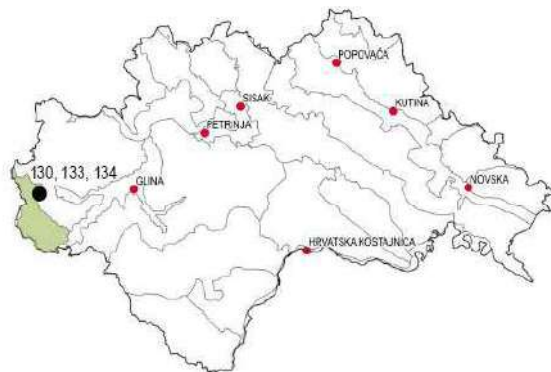
Prirodne karakteristike: Sjeveroistočno pogrđa Petrove gore gradi rebrasti reljef visinskih padina 100-200 m nadmorske visine, a koje je dio makrogeomorfološke regije zavale SZ Hrvatske, odnosno u zapadnom dijelu dio subgeomorfološke regije Gorski masiv Kremešnice s Utinjsko - Tušilovačkim pogrđem, a u istočnom dijelu dio banovskog pogrđa. Svojim najvećim dijelom područje se nalazi na klastičnim naslagama pliokvartara, dok u sjevernom dijelu prevladavaju vapnenačko-klastične naslage te karbonatni klastiti i "scaglia" vapnenci na sjeverozapadu. Na temelju pedoloških obilježja, područje možemo podijeliti na istočni (izmjena pseudoglejnih i kambičnih tala) i zapadni dio (izmjena kambičnih, humusno akumulativnih i eluvijalno iluvijalnih tala). Dominantni površinski pokrov čine mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume uz manje sastojine srednjoeuropske, acidofilne bukove šume i mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume, odnosno gusta mreža livadnih površina, šikara i nizinskih malih tekućica u nižem sloju.

Antropogene (kulturne) karakteristike: Osim prirodnog površinskog pokrova koji dominira područjem, u jugoistočnom se dijelu javlja veći udio poljoprivrednih površina mješovitog načina korištenja, dok su u ostatku područja ona rastresito smještena i rjeđa, obzirom i na topografiju terena. Od većih naselja ovdje nalazimo općinski

centar Gvozd, manje naselje linijskog oblika smješteno na zaravnjenom dijelu pobrđa. U ostatku područja nalazi se veći broj manjih seosko naselje zaseočinog tipa, međusobno raštrkanih zaseoka (Kirim, Bovići, D. i G. Bučica). Uz naseljena područja pojavljuje se i veći broj pojedinačnih lokaliteta kulturno-povijesne baštine, a ruralne cjeline zastupljene zasocima naselja Ostrožin, Šljivovac, Bovići, Velika Solana i Gornja Čemernica.

Vizualno-doživljajne karakteristike: Prostrano i topografski razvedeno područje je većim dijelom vizualno zatvoreno šumskim površinama, ali nasuprot kojih se otvaraju prostori zaseoka i pripadajućih poljoprivrednih površina. Najviši dio pobrđa predstavlja vizualnu barijeru, ali unosi kontrast i kompleksnost u područje.

KRAJOBRAZNO PODRUČJE PETROVE GORE

Slika 7. Obuhvat krajobraznog područja Petrove gore

Izvor: Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije, veljača 2019.

Smještaj: Na krajnjem zapadnom dijelu Županije područje je omeđeno dolinom rijeke Gline i Banovsko-gvozdovskim pobjed

Prirodne karakteristike: Područje zauzima istočne padine masiva Petrove gore koja prema načinu nastanka pripada fluviudenudacijskom tipu s vrlo strmim padinama (iznad 12% nagiba) te izraženom reljefnom raščlanjenosti. Rebrasti izgled reljefa, s uskim dolinama, oblikovali su povremeni i stalni vodotoci toponimskih naziva Kijački jark, Petrovića jark i dr. Mješovite šume hrasta kitnjaka i pitomoga kestena na distričnom kambisolu i luvisolu, izgrađuju najveće komplekse ovog područja, dok se čiste bukove šume s bekicom razvijaju iznad 450 m na distričnom kambisolu tipičnom, lesiviranom i opodzoljenom povrhu različitih silikatnih supstrata.

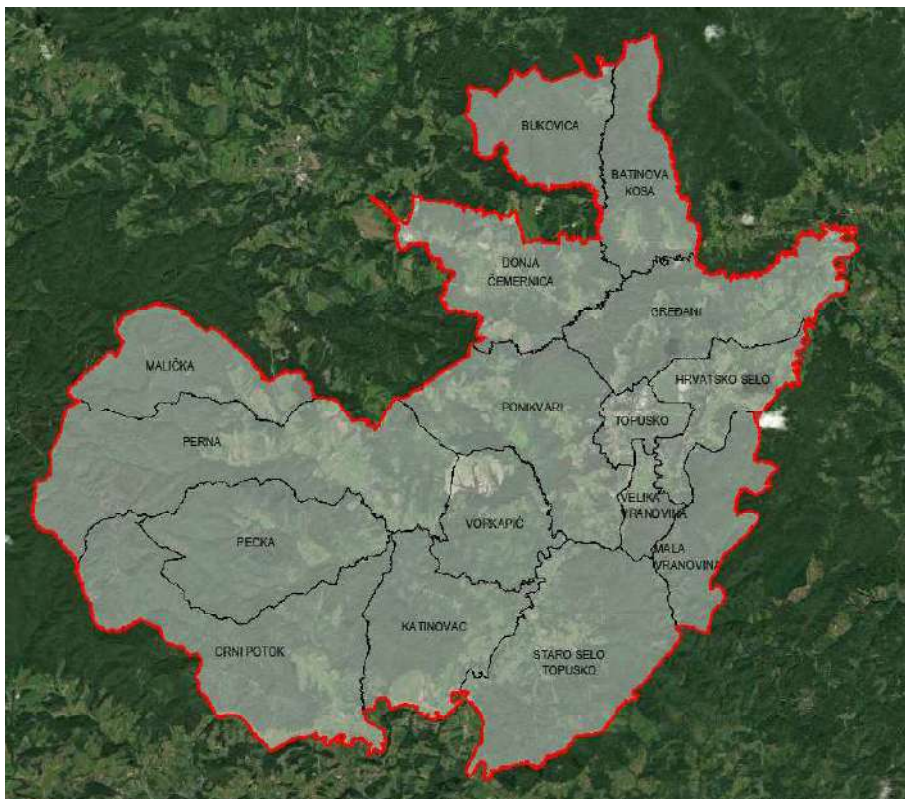
Antropogene (kulturne) karakteristike: Podno vrha Mali Petrovac nalaze se ostaci povijesnih građevina iz različitog razdoblja što svjedoči o prisustvu ljudi na ovom područjem počevši iz antičkih vremena (rimski stražarski utvrda) pa do 13. stoljeća (samostan i crkva posvećeni svetom Petru) i nadalje. Seoska naselja (Pecka, Crni Potok) smještena su u podnožju padina gore, a čije su matrice zaseoka rastresitog tipa bez stroge i pravilne organizacije građevina. Mozaici kulturnih površina sa značajnim udjelom prirodne vegetacije formirali su područja oko seoskih naselja.

Vizualno-doživljajne karakteristike: Zatvorenost prostora viših dijelova gorja uvjetovala je stvaranju uskih vizura, unutar šumskih kompleksa, dok se mjestimično otvaraju vizure prema naseljima u podnožju. Šumarska gospodarska djelatnost vidljiva je na čitavom krajobraznom području radi oplodne siječe šumskih kompleksa pri čemu dolazi do promjene kvaliteta krajobraza.

1.3.3. Administrativno-teritorijalni ustroj

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06 - ispravak, 16/07 - ispravak, 95/98 - Odluka USRH, 46/10 - ispravak, 145/10, 37/13) Općina Topusko se nalazi u sastavu Sisačko-moslavačke županije.

U sastavu Općine nalazi se šesnaest (16) naselja: Batinova Kosa, Bukovica, Crni Potok, Donja Čemernica, Gređani, Hrvatsko Selo, Katinovac, Mala Vranovina, Malička, Pecka, Perna, Ponikvari, Staro Selo Topusko, Topusko, Velika Vranovina i Vorkapić.

Slika 8. Naselja Općine Topusko
Izvor: ZPUSMŽ

1.3.4. Stanovništvo i naseljenost

Analiza se zasniva na temelju raspoloživih statističkih podataka službenih popisa stanovnika 2001., 2011. i 2021. godine te procjene broja stanovnika na godišnjoj razini koje Državni zavod za statistiku objavljuje na temelju podataka iz posljednjega popisa stanovništva, prirodnog kretanja i migracijskog salda.

Na području Općine Topusko, prema zadnjem popisu stanovništva iz 2021. godine živi 2.222 stanovnika, odnosno 1,59% od ukupnog broja stanovnika Sisačko-moslavačke županije, odnosno 0,06% od ukupnog broja stanovnika Republike Hrvatske.

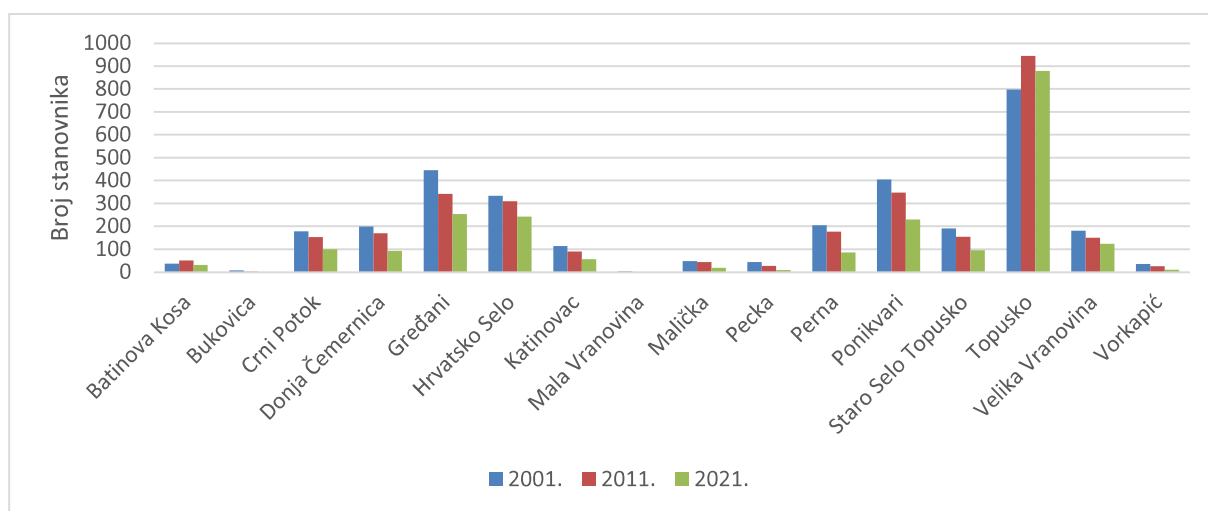
Na nacionalno, regionalnoj pa tako i na lokalnoj razini prisutna su tri osnovna dugoročna globalna demografska procesa: ukupna depopulacija (među popisno smanjenje broja stanovnika), prirodni pad stanovništva i starenje stanovništva.

Konstantan demografski pad bilježi se u periodu od 2001. do 2021. godine.

PROSTORNA JEDINICA	BROJ STAN. 2001.	BROJ STAN. 2011.	BROJ STAN. 2021.	Apsolut. promjena 2001.-2011.	Indeks promjene 2011./2001.	Apsolut. promjena 2011.-2021.	Indeks promjene 2021./2011.
SMŽ	185.387	172.439	139.603	-12.948	93,02	-32.836	80,96
Općina Topusko	3.219	2.985	2.222	-234	92,73	763	74,44
Batinova Kosa	37	50	31	13	135,14	19	62,00

Bukovica	7	2	0	-5	28,57	-2	0,00
Crni Potok	178	153	100	-25	85,96	-53	65,36
Donja Čemernica	199	170	92	-29	85,43	-78	54,12
Gredani	445	341	253	-104	76,63	-88	74,19
Hrvatsko Selo	333	310	242	-23	93,09	-67	78,07
Katinovac	114	90	56	-24	78,95	-34	62,22
Mala Vranovina	3	1	0	-2	33,33	-1	0,00
Malička	48	43	18	-5	89,58	-25	41,86
Pecka	43	27	9	-16	62,79	-18	33,33
Perna	204	176	85	-28	86,28	-91	48,3
Ponikvari	404	347	229	-57	85,89	-118	65,99
Staro Selo Topusko	191	154	95	-37	80,63	-59	61,69
Topusko	798	945	878	147	118,42	-67	92,91
Velika Vranovina	180	150	124	-30	83,33	-26	82,67
Vorkapić	35	26	10	-9	74,29	-16	38,46

Tablica 1. Broj stanovnika te promjena ukupnog broja stanovnika u Općini Topusko u periodu od 2001. do 2021. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

Grafikon 1. Promjene broja stanovnika u naseljima Općine Topusko

Izvor: ZPUSMŽ

Naselja s najvećim brojem stanovnika (Gredani, Hrvatsko Selo, Ponikvari, Velika Vranovina) nalaze se u blizini naselja Topusko. Najrjeđe naseljena (s manje od 50 stanovnika prema popisu stanovništva iz 2021.) su naselja Batinova Kosa, Malička i Pecka, dok su naselja Bukovica i Mala Vranovina naselja bez stanovnika.

Dobna struktura stanovništva i koeficijent starosti

U Općini Topusko prema rezultatima popisa stanovništva 2021. godine vidljiv je ubrzan proces demografskog starenja. Prosječna starost stanovništva Općine Topusko 2021. godine iznosi 50,8.

PROSTORNA JEDINICA	BROJ STAN. 2021.	0-14 god.	Radno sposobno	65 god. i više	Muškarci	Žene
SMŽ	139.603	18.238	86.864	34.501	67.985	71.618
Općina Topusko	2.222	228	1.265	729	1.072	1.150
Batinova Kosa	31	5	19	7	18	13
Bukovica	0	0	0	0	0	0
Crni Potok	100	14	62	24	54	46
Donja Čemernica	92	5	60	27	44	48
Gredani	253	20	147	86	126	127
Hrvatsko Selo	242	30	152	60	122	120
Katinovac	56	1	27	28	25	31
Mala Vranovina	0	0	0	0	0	0
Malička	18	0	8	10	6	12
Pecka	9	0	5	4	3	6
Perna	85	7	32	46	45	40
Ponikvari	229	21	142	66	102	127
Staro Selo Topusko	95	10	45	40	43	52
Topusko	878	104	492	282	415	463
Velika Vranovina	124	11	69	44	63	61
Vorkapić	10	0	5	5	6	4

Tablica 2. Dobno spolna struktura stanovništva Općine Topusko 2021. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

Koeficijent starosti je postotni udio osoba u dobi od 60 i više godina u ukupnom stanovništvu. Osnovni je pokazatelj razine starenja, a kad njegova vrijednost prijeđe 12% smatra se da stanovništvo određenog područja kontinuirano stari. Koeficijent starosti za područje Općine Topusko iznosi 42,21 (broj stanovnika Općine Topusko u dobi od 60 i više godine iznosi 938).

Prirodno kretanje stanovništva i migracije

God.	Rođeni			Umrli		Prir. prirast	Vitalni indeks	Brakovi	
	Uk.	živorođ.	mrtvorod.	Uk.	umrla dojenč.			skloplj.	razv.
2020.	9	9	0	41	1	-32	22,0	11	4
2021.	11	11	0	51	0	-40	21,6	8	0
2022.	9	9	0	54	0	-45	16,7	10	4
2023.	14	14	0	46	0	-32	30,4	6	4

Tablica 3. Prirodno kretanje stanovništva u Općini Topusko u razdoblju od 2020. do 2023.

Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

Analizom podataka vidljivo je da je na području Općine Topusko u razdoblju od 2020. do 2023. godine prisutna depopulacija: odnos broja umrlih osoba je znatno veći nego živorođenih, te je odnos broja odseljenih osoba veći nego doseljenih. Razlog tome je dugotrajno iseljavanje stanovništva radno-sposobne i fertile dobi zbog gospodarskih i društvenih uvjeta.

Migracija ili preseljavanje stanovništva označuje prostornu pokretljivost stanovništva. Općina Topusko ima negativnu migracijsku bilancu. U periodu od 2020. do 2023. godine negativna migracijska bilanca je u smanjivanju.

God.	Doseljeni	Odseljeni	
------	-----------	-----------	--

	Uk.	Iz dr. grada / općine	Iz dr. županije	Iz inozem.	Uk.	Iz dr. grada / općine	Iz dr. županije	Iz inozem.	Saldo ukupne migracije
2020.	32	8	7	10	67	20	21	19	-35
2021.	64	8	19	21	98	20	24	38	-34
2022.	80	26	18	14	92	9	20	41	-12
2023.	80	8	31	29	87	8	29	38	-7

Tablica 4. Migracija stanovništva Općine Topusko u razdoblju od 2020. do 2023. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

Kućanstva

Paralelno s općom depopularizacijom i starenjem smanjuje se i broj kućanstva što za posljedicu ima velik broj napuštenih obiteljskih kuća i gospodarskih objekata. U razdoblju od 2001. do 2021. godine u Općini Topusko nestalo je 328 kućanstva.

PROSTORNA JEDINICA	Broj kućanstva			Indeks kretanja 2011./2001.	Indeks kretanja 2021./2011.
	2001.	2011.	2021.		
SMŽ	65.269	62.601	53.387	95,91	85,28
Općina Topusko	1.236	1.156	908	93,53	78,55
Batinova Kosa	24	25	15	104,17	60,00
Bukovica	3	1	0	33,33	0,00
Crni Potok	65	59	44	90,77	74,58
Donja Čemernica	83	69	45	83,13	65,22
Gredani	148	122	100	82,43	81,97
Hrvatsko Selo	119	114	83	95,8	72,81
Katinovac	47	38	27	80,85	71,05
Mala Vranovina	3	2	0	66,67	0,00
Malička	25	23	11	92,00	47,83
Pecka	21	19	6	90,48	31,58
Perna	84	79	47	94,05	59,49
Ponikvari	142	156	95	109,86	60,9
Staro Selo Topusko	74	71	46	95,95	64,79
Topusko	316	389	344	123,10	88,43
Velika Vranovina	59	54	49	91,53	90,74
Vorkapić	23	20	7	86,96	35,00

Tablica 5. Popis kućanstva na području Općine Topusko

Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

Gustoća naseljenosti

Područje Općine Topusko susreće se s problemom mogućnosti razvoja zbog demografskog manjka koji je zabilježen negativnim prirastom stanovništva.

Gustoća stanovništva 2001. godine iznosila je 16,2 stan/km², a 2021. godine iznosi 11,18 stan/km².

PROSTORNA JEDINICA	BROJ STAN. 2001.	BROJ STAN. 2011.	BROJ STAN. 2021.	Površina / km ²	Gustoća stan. 2001.	Gustoća stan. 2011.	Gustoća stan. 2021.
SMŽ	185.387	172.439	139.603	4.468	41,49	38,59	31,25
Općina Topusko	3.219	2.985	2.222	198,68	16,20	15,02	11,18
Batinova Kosa	37	50	31	9,66	3,83	5,18	3,21
Bukovica	7	2	0	8,87	0,79	0,03	0,00
Crni Potok	178	153	100	22,3	7,98	6,86	4,48
Donja Čemernica	199	170	92	12,74	15,62	13,34	7,22
Gredani	445	341	253	15,05	29,57	22,66	16,81
Hrvatsko Selo	333	310	242	7,59	43,87	40,84	31,88
Katinovac	114	90	56	12,56	9,08	7,17	4,46
Mala Vranovina	3	1	0	8,27	0,36	0,12	0,00
Malička	48	43	18	10,11	4,75	4,25	1,78
Pecka	43	27	9	14,86	2,89	1,82	0,61
Perna	204	176	85	26,01	7,84	6,77	3,27
Ponikvari	404	347	229	16,23	24,89	21,38	14,11
Staro Selo Topusko	191	154	95	20,01	9,55	7,7	4,75
Topusko	798	945	878	3,26	244,79	289,88	269,33
Velika Vranovina	180	150	124	2,73	65,93	54,95	45,42
Vorkapić	35	26	10	8,43	4,15	3,08	1,19

Tablica 6. Broj i gustoća stanovnika za Općinu Topusko

Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

1.4. Općina Topusko u okviru prostornog uređenja Sisačko-moslavačke županije

Zakonom o prostornom uređenju uređen je sustav prostornog uređenja u Republici Hrvatskoj koji čine ciljevi, načela i subjekti prostornog uređenja, praćenje stanja u prostoru i području prostornog uređenja, uvjeti planiranja prostora, donošenje Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske, prostorni planovi uključujući njihovu izradu i postupak donošenja, provedba prostornih planova, uređenje građevinskog zemljišta, imovinski institut uređenja građevinskog zemljišta i nadzor.

Pri utvrđivanju polazišta i donošenju prostornih planova te razvojnih dokumenata (strategije, planovi, programi i sl.) koji se donose na temelju posebnih propisa, a kojima se utječe na prostorno planiranje ili prostorni razvoj, Država i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te druga javnopravna tijela dužni su međusobno surađivati i uvažavati ciljeve i interese izražene u dokumentima više razine, odnosno šireg područja.

1.4.1. Sustav razina planiranja

a) Državna razina:

- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske
- Državni plan prostornog razvoja - Plan je u izradi. Odluka o izradi Državnog plana prostornog razvoja objavljena je 13.03.2024. godine (NN 48/24)
- Urbanistički plan uređenja državnog značaja - Nisu do sada bili određeni. Definirat će se u Državnom planu prostornog razvoja koji je u izradi

b) Regionalna razina:

- Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije
- Urbanistički plan uređenja županijskog značaja - nisu do sada bili određeni Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije u smislu Zakonom o prostornom uređenju.

c) Lokalna razina:

- Prostorni plan uređenja Općine Topusko
- Urbanistički plan uređenja i Detaljni plan uređenja - Urbanistički plan uređenja donosi se obvezno za neuređene dijelove građevinskog područja i za izgrađene dijelove tih područja planiranih za urbanu preobrazbu ili urbanu sanaciju unutar građevinskog područja:
 - UPU gospodarske zone Ponikvari

U Općini Topusko poslove prostornog uređenja u fazi pripreme i izrade prostornih planova vodi Jedinствeni upravni odjel, na način da se obavljaju poslovi u fazi pripreme i izrade prostornih planova, a sama izrada se povjerava stručnim izrađivačima.

Praćenje stanja u prostoru lokalne razine, razmatranje dokumenata i donošenje prostornih planova u nadležnosti je Općinskog vijeća Općine Topusko.

Provedba prostornih planova u nadležnosti je Sisačko-moslavačke županije koju provodi Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu izdavanje akata za provođenje dokumenata prostornog uređenja: izdavanjem lokacijskih dozvola, rješenja o utvrđivanju građevne čestice, izdavanjem akata u postupku građenja: izdavanjem građevinske dozvole, uporabne dozvole, dozvole za uklanjanje, dozvole za promjenu namjene i uporabu građevine, rješenje o produženju važenja akata, rješenja o promjeni investitora, rješenja o izvedenom stanju.

Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije nadležan je za usklađenost Prostornog plana uređenja Općine Topusko s Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije te Zakonom o prostornom uređenju te propisima donesenim na temelju Zakona, te usklađenost potvrđuje izdavanjem mišljenja o usklađenosti.

Obveza dostave prostornih planova i izvješća o stanju u prostoru, koja je propisana Zakonom o prostornom uređenju, od strane jedinica lokalne samouprave Zavodima za prostorno uređenja županija, osigurava povezanost prostornog uređenja lokalne razine sa sustavom i politikom prostornog uređenja područne (regionalne) razine.

2. ANALIZA I OCJENA STANJA, PROVEDBE I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

2.1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Općine Topusko

Prostornim planom uređenja Općine Topusko određene su osnovne namjene površina:

- a) površine za razvoj i uređenje prostora izvan građevinskih područja naselja
- b) površine za razvoj i uređenje unutar građevinskih područja.

Površine za razvoj i uređenje prostora izvan građevinskog područja naselja su:

- poljoprivredne površine,
- šumske površine,
- ostale poljoprivredne i šumske površine,
- vodene površine,
- površine za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina te
- površine infrastrukturnih sustava.

Površine za razvoj i uređenje unutar građevinskog područja su:

- građevinska područja naselja
- izdvojeni dio građevinskog područja naselja,

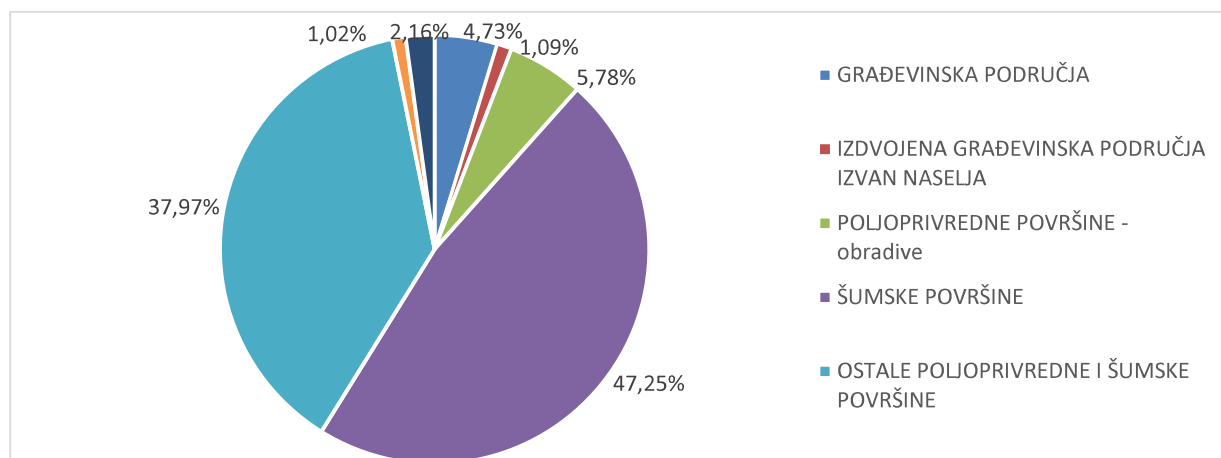
- izdvojeno građevinsko područje izvan naselja isključivo za gospodarsku namjenu bez stanovanja (proizvodnja, ugostiteljstvo, turizam i sport) te groblja.

Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina, a prema podacima III. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Topusko („Službeni vjesnik“ broj 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 - pročišćen tekst) prikazan je u tablici i grafikonu.

R.br.	NAMJENA POVRŠINA	OZNAKA	POVRŠINA / ha	% od ukupne površine Općine
1.1.	Građevinska područja - izgrađeni dio - neizgrađeni dio	GP	938,97 877,68 61,29	4,73
1.2.	Izdvojena građevinskog područja izvan naselja - gospodarska namjena - proizvodna - poslovna - površine za iskorištavanje mineralnih sirovina - sportsko-rekreacijska namjena - površine turističko-ugostiteljske namjene	I K E R T	216,00 85,77 20,63 84,61 24,29 0,70	1,09
1.3.	Poljoprivredne površine - obradive - osobito vrijedno obradivo tlo - vrijedno obradivo tlo - ostala obradiva tla	P1 P2 P3	1.148,45 310,67 837,78 0,00	5,78
1.4.	Šumske površine - gospodarske šume - zaštitne šume - šume posebne namjene	Š1 Š2 Š3	9.386,66 9.386,66 0,00 0,00	47,25
1.5.	Ostale poljoprivredne i šumske površine	PŠ	7.544,63	37,97
1.6.	Vodene površine - vodotoci	V	203,29 203,29	1,02
1.7.	Ostale površine - površine infrastrukturnih sustava (zašt.koridori) - groblja	IS G	429,97 420,75 9,22	2,16
	OPĆINA TOPUSKO UKUPNO		19.867,97	100,00

Tablica 7. Struktura korištenja površina zemljišta

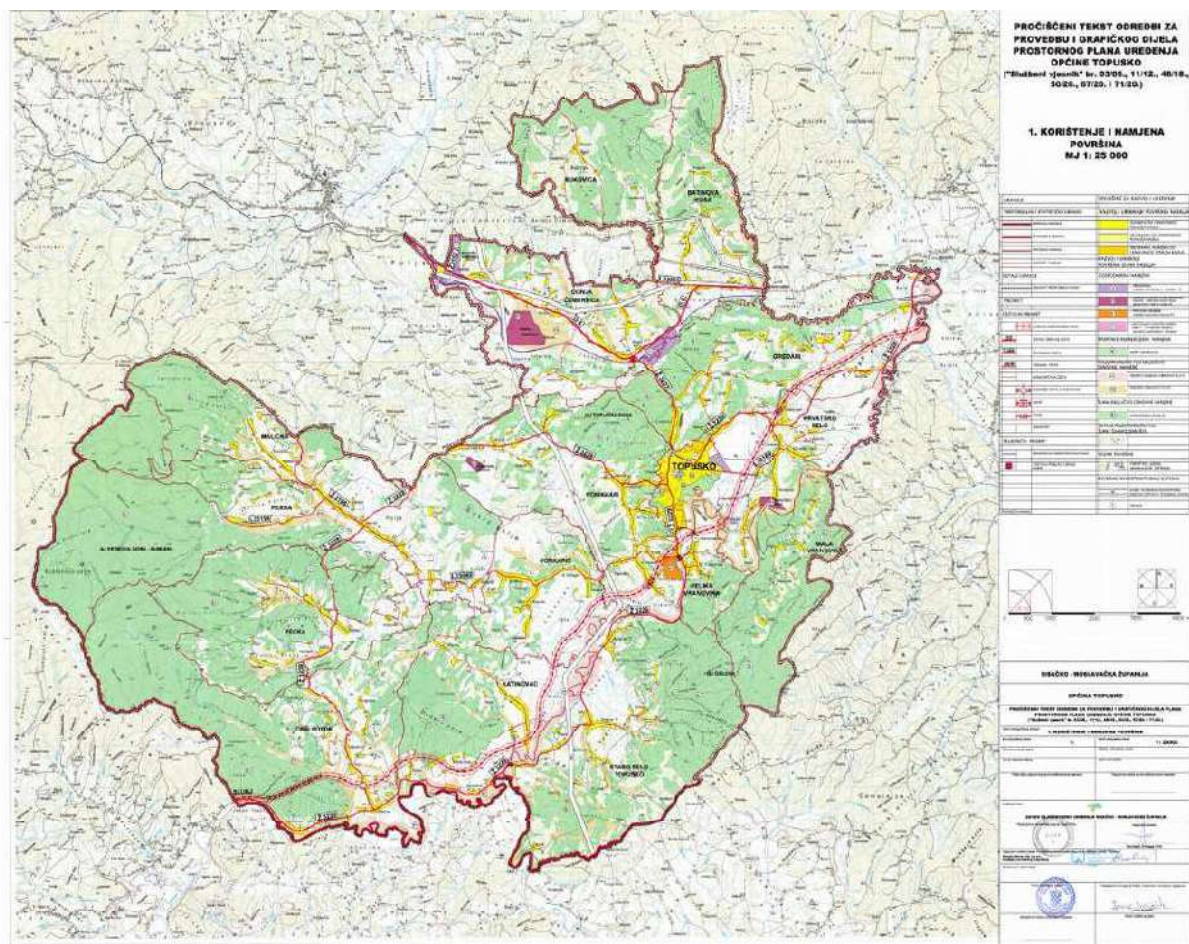
Izvor: ID PPUO Topusko („Službeni vjesnik“ br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 – pročišćen tekst)

Grafikon 2. Grafikon korištenja površina zemljišta

Izvor: ZPUSMŽ

Korištenje i namjena površina prikazana je na kartografskom prikazu III. ID PPUO Topusko.

Kartografski prikaz 2. Korištenje i namjena površina

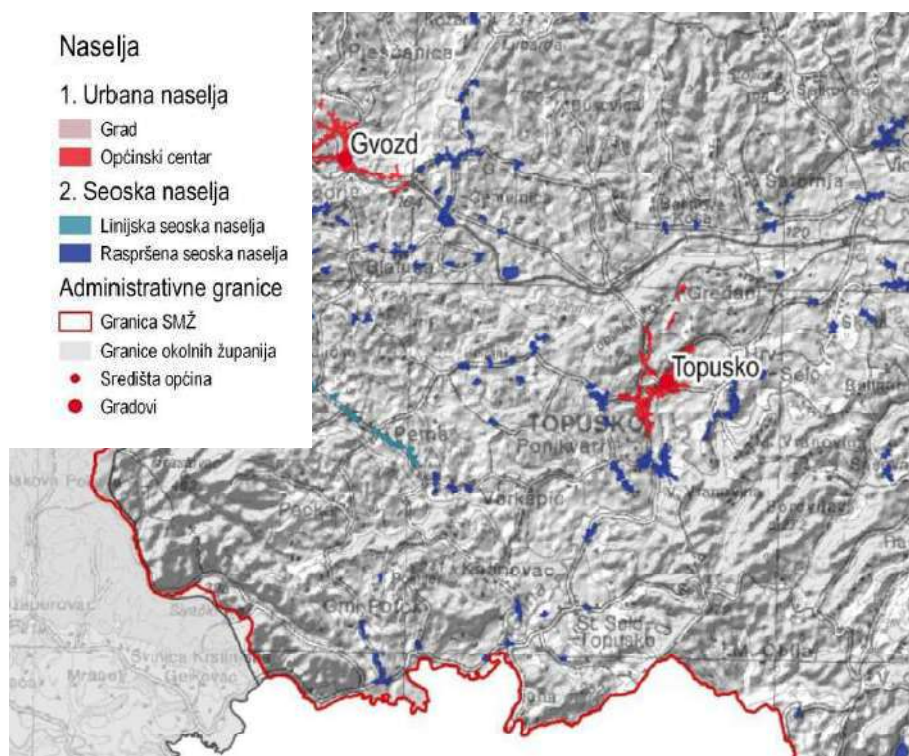
Izvor: III. ID PPUO Topusko („Službeni vjesnik“ br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 – pročišćen tekst)

2.2. Sustav naselja

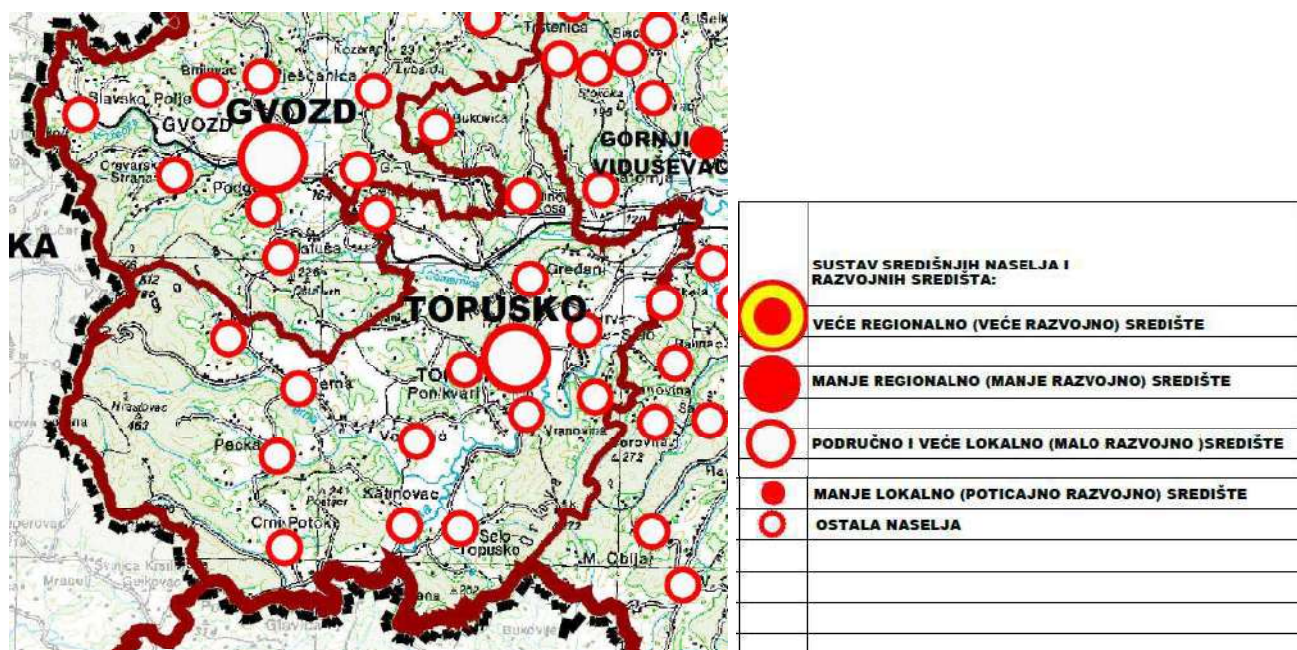
U sastavu Općine nalazi se šesnaest (16) naselja: Batinova Kosa, Bukovica, Crni Potok, Donja Čemernica, Gređani, Hrvatsko Selo, Katinovac, Mala Vranovina, Malička, Pecka, Perna, Ponikvari, Staro Selo Topusko, Topusko, Velika Vranovina i Vorkapić.

Sva naselja Općine prema tipu naselja pripadaju seoskim (ruralnim) naseljima, osim naselja Topusko koje je urbano naselje – općinski centar. Seoska naselja Perna i Malička prema obliku pripadaju linijskim seoskim naseljima, dok su ostala seoska, Batinova Kosa, Bukovica, Crni Potok, Donja Čemernica, Gređani, Hrvatsko Selo, Katinovac, Mala Vranovina, Pecka, Ponikvari, Staro Selo Topusko, Velika Vranovina i Vorkapić naselja raspršena seoska naselja.

Kod izduženih (zbijenih) naselja okućnice prate prometnicu i/ili potok, dok su kod raštrkanih naselja okućnice grupirane u manje skupine, obično udaljene. Na okućnicama se nalaze stambene građevine (kuća) i gospodarske građevine (štala, sjenik, kolnica, bunar, svinjac, kokošinjac, kuruzana, krušna peć i dr.), koje su nerijetko ograđene drvenim plotovima. Važno su obilježje prostora kultivirane površine kao što su cvjetnjaci, vrtovi za povrće, odrine vinove loze, voćnjaci i dr., kao i pašnjaci, livade, oranice te područja voda (rijeka, potoka, izvora).

Slika 9. Izvod iz grafičkog prikaza "Urbana i seoska naselja Županije"
Izvor: Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije, veljača 2019.

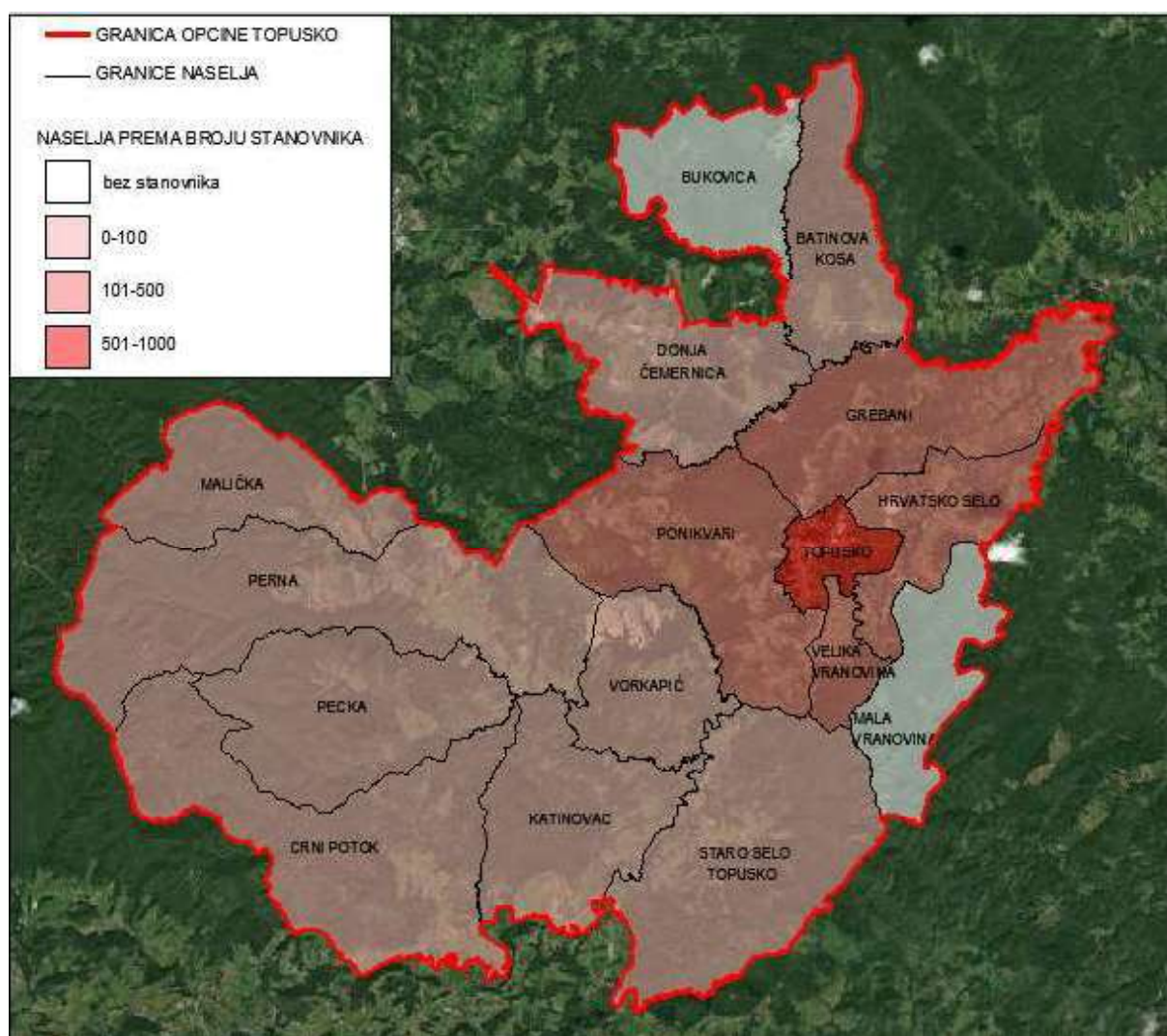

Kartografski prikaz 3. Izvod iz kartograma br. 3. Sustav središnjih naselja i razvojnih središta
Izvor: PP SMŽ („Službeni glasnik SMŽ“ br. 04/01, 12/10, 10/17, 12/19, 23/19 – pročišćen tekst, 7/23, 20/23, 08/24 – pročišćen tekst)

Naselja s najvećim brojem stanovnika (od 101-500 stanovnika): Gređani, Hrvatsko Selo, Ponikvari, Velika Vranovina nalaze se u blizini naselja Topusko. Najrjeđe naseljena (s manje od 50 stanovnika prema popisu stanovništva iz 2021. god.) su naselja Batinova Kosa, Malička i Pecka, dok su naselja Bukovica i Mala Vranovina naselja bez stanovnika.

	Naselja prema broju stanovnika			
	Bez stanovnika	0-100	101-500	501-1.000
NASELJA	Bukovica Mala Vranovina	Batinova Kosa Crni Potok Donja Čemernica Katinovac Malička Pecka Perna Staro Selo Topusko Vorkapić	Gredani Hrvatsko Selo Ponikvari Velika Vranovina	Topusko
BROJ NASELJA	2	9	4	1

Tablica 8. Naselja prema broju stanovnika 2021. godine
Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>

Slika 10. Naselja Općine Topusko prema broju stanovnika 2021. godine
Izvor: ZPUSMŽ

2.2.1. Gustoća naselja

U Općini Topusko živi 2.222 stanovnika s gustoćom naseljenosti 11,18 stan/km² što je znatno niže od prosjeka županije koji iznosi 31,25 stan/km².

PROSTORNA JEDINICA	BROJ STAN. 2001.	BROJ STAN. 2011.	BROJ STAN. 2021.	Površina /km ²	Gustoća stan. 2001.	Gustoća stan. 2011.	Gustoća stan. 2021.
SMŽ	185.387	172.439	139.603	4.468	41,49	38,59	31,25
Općina Topusko	3.219	2.985	2.222	198,68	16,20	15,02	11,18

Tablica 9. Gustoća naseljenosti

Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://dzs.hr/>**2.2.2. Građevinska područja naselja**

Građevinsko područje je područje određeno prostornim planom na kojem je izgrađeno naselje i područje planirano za uređenje, razvoj i proširenje naselja, a sastoji se od građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja bez stanovanja. Razgraničavaju izgrađene površine naselja i površine predviđene za razvoj naselja od površina namijenjenih poljoprivredi, šumarstvu i ostalim djelatnostima koje se mogu odvijati izvan građevinskog područja naselja.

Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske utvrđena je obveza racionalnog korištenja prostora za izgradnju. Utvrđena je okvirna smjernica o prihvatljivoj potrošnji zemljišta normom od 300 m² po stanovniku bruto površine naselja.

Prostornim planom uređenja Općine Topusko planirane su sljedeće površine za uređenje, razvoj i proširenje naselja:

NASELJE	GRAĐEVINSKO PODRUČJE					BR. STAN. / GRAĐ. PODRUČJE stan/ha
	PLAN	IZGRAĐENO		NEIZGRAĐENO		
		ha	ha	%	ha	
Batinova Kosa	42,62	39,65	93,03	2,97	6,97	0,87
Bukovica	10,86	10,86	100,00	0,00	0,00	0,64
Crni Potok	62,42	58,72	94,07	3,70	5,93	2,85
Donja Čemernica	68,34	61,14	89,46	7,2	10,54	2,91
Gredani	87,89	85,96	97,80	1,93	2,20	5,06
Hrvatsko Selo	61,04	56,2	92,07	4,84	7,93	5,46
Katinovac	53,00	52,2	98,49	0,8	1,51	2,15
Mala Vranovina	17,95	17,95	100,00	0,00	0,00	0,17
Malička	22,62	22,62	100,00	0,00	0,00	2,12
Pecka	34,23	34,23	100,00	0,00	0,00	1,26
Perna	76,15	73,15	96,06	3,00	3,94	2,68
Ponikvari	109,74	93,58	85,27	16,16	14,73	3,68
Staro Selo Topusko	61,88	59,35	95,91	2,53	4,09	3,09
Topusko	153,41	136,4	88,91	17,01	11,09	5,2
Velika Vranovina	26,07	24,92	95,59	1,15	4,41	6,9
Vorkapić	50,75	50,75	100,00	0,00	0,00	0,69

OPĆINA TOPUSKO	938,97	877,68	93,47	61,29	6,53	2,37
SMŽ	26.707,6	22.255,6	83,33	4.451,0	16,67	6,46

Tablica 10. Iskaz građevinskih područja naselja

Izvor: ID PPUO Topusko (Službeni vjesnik br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 - pročišćen tekst)

Odnos broja stanovnika i površine građevinskog područja daje podatak o gustoći stanovanja. U Prostornom planu uređenja Općine Topusko planirano je 2,37 stanovnika po ha građevinskog područja, što je znatno manje od Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije u kojemu je, zajedno s Općinom Topusko, planirano 6,46 stanovnika po ha građevinskog područja.

NASELJE	POVRŠINA	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA		
	ha	ha	%	stan/ha
Batinova Kosa	965,49	42,62	4,41	1,37
Bukovica	887,03	10,86	1,22	0,00
Crni Potok	2.229,95	62,42	2,8	6,24
Donja Čemernica	1.274,01	68,34	5,36	0,74
Gređani	1.505,28	87,89	5,94	0,35
Hrvatsko Selo	758,49	61,04	8,05	0,25
Katinovac	1.255,26	53,00	4,22	0,95
Mala Vranovina	826,63	17,95	2,17	0,00
Malička	1.011,25	22,62	2,24	1,26
Pecka	1.486,47	34,23	2,3	3,8
Perna	2.601,39	76,15	2,93	0,9
Ponikvari	1.623,34	109,74	6,76	0,5
Staro Selo Topusko	2.000,92	61,88	3,09	0,65
Topusko	326,07	153,41	47,05	0,17
Velika Vranovina	273,22	26,07	9,54	0,21
Vorkapić	843,17	50,75	6,02	5,08
OPĆINA TOPUSKO	19.867,97	938,97	4,73	0,42
SMŽ	446.775,92	26.707,6	5,98	0,15

Tablica 11. Iskaz površina naselja i površina građevinskih područja naselja

Izvor: ID PPUO Topusko (Službeni vjesnik br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 – pročišćen tekst)

Planirana građevinska područja naselja iznose 4,73 % površine Općine Topusko. Za usporedbu, u Sisačko-moslavačkoj županiji planirana građevinska područja naselja iznose 5,98 % površine Županije.

Svi podaci o građevinskim područjima su važni za donošenje odluke o potrebi povećanja ili smanjenja građevinskog područja pri izradi prostornih planova.

2.2.3. Izdvojena građevinska područja izvan naselja

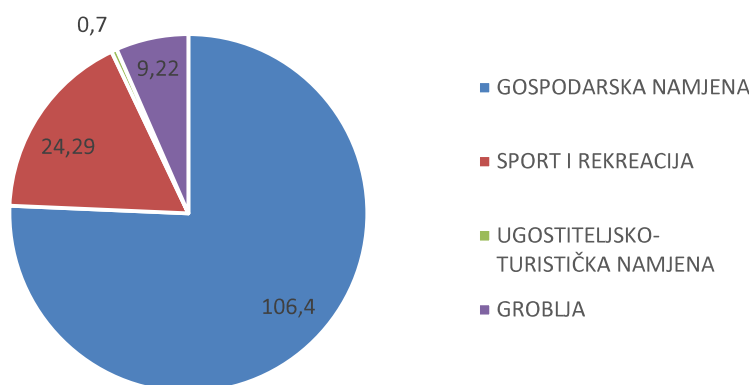
Sukladno Zakonu o prostornom uređenju "izdvojeno građevinsko područje izvan naselja je područje određeno prostornim planom kao prostorna cjelina izvan građevinskog područja naselja planirana za sve namjene, osim za stambenu". Ova područja mogu imati gospodarsku namjenu (poslovnu, proizvodnu i ugostiteljsko-turističku), sportsko-rekreacijsku namjenu, također to mogu biti površine za iskorištavanje mineralnih sirovina, područja groblja te odlagališta otpada.

PPUO Topusko izdvojeno građevinsko područje izvan naselja definirano je kao građevinsko područje isključivo za gospodarsku namjenu bez stanovanja (proizvodnju, ugostiteljstvo i turizam, sport) i groblja.

NAMJENA	POVRŠINA / ha	UDIO / %
GOSPODARSKA NAMJENA	106,4	75,67
- PROIZVODNA	85,77	
- POSLOVNA	20,63	
SPORT I REKREACIJA	24,29	17,27
UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA NAMJENA	0,7	0,5
GROBLJA	9,22	6,56
UKUPNO	140,61	100,00

Tablica 12. Izdvojena građevinska područja izvan naselja

Izvor: ID PPUO Topusko (Službeni vjesnik br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 – pročišćen tekst)

Grafikon 3. Površine izdvojena građevinska područja izvan naselja
Izvor: ZPUSMŽ

2.2.4. Društvena infrastruktura

Uprava i javne službe

Ustrojstvom Općine Topusko uspostavljen je sustav lokalne uprave i samouprave. Pored općinske uprave u Općini djeluje ispostava Državne geodetske uprave, Ispostava za katastar nekretnina Topusko, ispostave županijskih ureda: Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Matični ured.

U Općini posluje javno poduzeće „Hrvatske šume“ d.o.o. Šumarija Topusko, HEP ODS – Elektra Sisak, Terenska jedinica ured Topusko, „Ceste Karlovac“ d.d., Nadcestarija Topusko, FINA – Poslovnica Topusko, „Hrvatske pošte“ d.d., Poštanski ured Topusko, Karlovačka banka, Poslovnica Topusko te općinska komunalna poduzeća „Komunalno Topusko“ d.o.o. i „Vodoopskrba i odvodnja Topusko“ d.o.o. (od 01.10.2024. pripojeno trgovačkom društvu Vode Banovine d.o.o.).

Slika 11. Zgrada općinske uprave
Izvor: ZPUSMŽ

Odgoj i obrazovanje

Sustav odgoja i obrazovanja obuhvaća predškolski odgoj (Dječji vrtić u Topuskom), osnovno (Osnovna škola „Vladimir Nazor“ – 13 odjela) i srednje školsko obrazovanje (Srednja škola Topusko – smjer turizam i ugostiteljstvo: turističko hotelijerski komercijalist, konobar, kuhar, slastičar; smjer strojarstvo, brodogradnja i metalurgija: automehaničar, instalater kućnih instalacija; smjer zdravstvo i socijalna skrb: fizioterapeutski tehničar).

Uz redovne programe, Škola pruža mogućnost obrazovanja odraslih u obrazovnim programima: kuhar, konobar, strojobravar, automehaničar, vodoinstalater, limar, tokar i elektroinstalater.

Slika 13. Dječji vrtić Topusko
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 12. Osnovna škola Topusko
Izvor: ZPUSMŽ

Zdravstvo i socijalna skrb

Na području Općine Topusko primarna zdravstvena zaštita provodi se putem Doma zdravlja Sisačko-moslavačke županije, Ispostava Topusko (djelatnosti: opća (obiteljska) medicina (1 liječnik), patронаžna zdravstvena zaštita, dentalna zdravstvena zaštita (polivalentna) (1 liječnik), odjel RTG), Zavoda za javno zdravstvo Sisačko-moslavačke županije (epidemiološka ambulanta za zdravstvene preglede) te Zavoda za hitnu medicinu Sisačko-moslavačke županije, Ispostave Topusko.

Sekundarna zdravstvena zaštita obavlja se u županijskim zdravstvenim ustanovama: Opća bolnica „Dr. Ivo Pedišić“ u Sisku, Neuropsihijatrijska bolnica „Dr. Ivan Barbot“ u Popovači i Lječilište „Topusko“ i „Top-Termama“ u Topuskom te ostalim zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj.

Ljekarničku djelatnost obavlja ljekarna u naselju Topusko.

Djelatnost socijalne skrbi organizirana je putem: Centar za socijalnu skrb, Područni ured Gline za područje Grada Gline, Općine Topusko i Gvozd i općinskog društva Crvenog križa Topusko.

U Topuskom djeluju i Ispostava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Ispostava Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje te Ispostava Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Sport i rekreacija

Sportsko-rekreacijske aktivnosti vezane su uz sportske objekte.

Uz srednju školu nalazi sportska dvorana od 450 m² i vanjski sportski tereni veličine preko 1.500 m², mjesno nogometno, rukometno i košarkaško igralište. Dio sportskih terena, uključujući i olimpijski bazen, nalazi se u sastavu lječilišta i Top - Termi.

Označeno je i uređeno sedam biciklističkih staza ukupne duljine cca 124,1 km koje se nalaze u turističkoj ponudi Top-Termi.

U području sporta i rekreacije u Općini su osnovani:

- Nogometni klub „Topusko“,
- Kuglaški klub
- Športsko ribolovno društvo „Štuka“ Topusko
- Lovačko društvo „Jelen“ Topusko
- Rekreativno biciklistička udruga „Cikloni“ Topusko.

Slika 14. Zgrada NK Topusko
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 15. Igralište uz Osnovnu školu Topusko
Izvor: ZPUSMŽ

Kultura

Na području Općine Topusko danas djeluju kulturno-umjetnička društva HAKUD „Topusko“ i KUD „Seljačka sloga“. (njeguje tamburašku glazbu i folklor svih krajeva).

Udruga „Vrelo“ Topusko i Udruga „Most“ Perna također u svojim programima, između ostalog, imaju predviđen rad na očuvanju kulturno-povijesne baštine Topuskog i okoline.

Kao kulturna institucija u Topuskom djeluje Narodna knjižnica i čitaonica Topusko koja, osim redovne djelatnosti, realizacijom različitih projekata znatno proširuje i promovira kulturne sadržaje Topuskog.

Udruge

Sve udruge upisuju se u Registar udruga Republike Hrvatske pri županijama, odnosno Gradu Zagrebu, prema sjedištu udruge. Registar udruga vodi se u elektroničkom obliku jedinstveno za sve udruge u Republici Hrvatskoj, pri nadležnom upravnom tijelu županije.

Uvidom u Registar udruga Republike Hrvatske na području Općine Topusko u 2024. godini djeluje 30. aktivne udruge.

Lokalne akcijske grupe (LAG)

S ciljem promocije održivog razvoja, oživljavanja gospodarstva, zapošljavanja i poboljšanje kvalitete života na području Sisačko-moslavačke županije kao i u Republici Hrvatskoj osnovane su lokalne akcijske grupe (LAG) koje korištenjem LEADER pristupa utječu na razvoj ruralnih područja vezano na specifičnosti prostora. Članovi LAG-ova su predstavnici javnog, civilnog i privatnog sektora. Na području Općine Topusko djeluje: LAG „Petrova gora“. LAG PETROVA GORA – okuplja pet općina iz Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije: Topusko, Gvozd, Vojnić, Krnjak i Barilović. Glavna zadaća je izrada lokalnih razvojnih strategija te usmjerenje i praćenje njihove provedbe, uključujući korištenje sredstava potpore. LAG potiče održivi razvoj i poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima kroz projekte u poljoprivredi, turizmu i očuvanju kulturne baštine, te privlačenje europskih fondova za lokalne inicijative.

2.3. Gospodarske djelatnosti

2.3.1. Gospodarski pokazatelji

Indeks razvijenosti i stupanj razvijenosti

Kao pokazatelj ekonomskog rasta određenog područja koristi se stupanj razvijenosti. Na temelju Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) Vlada Republike Hrvatske je, na prijedlog Ministarstva nadležnog za regionalni razvoj, donijela Odluku o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 03/24).

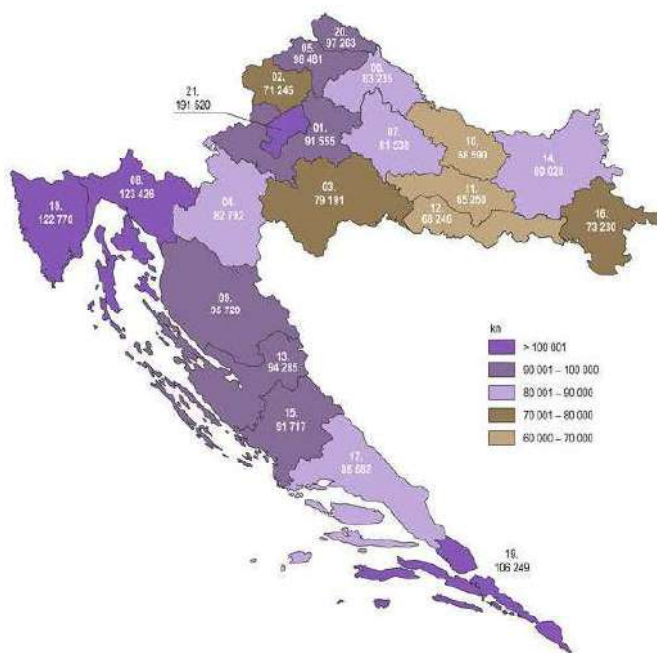
Postupak ocjenjivanja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provodi Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU na temelju indeksa razvijenosti prema sljedećim pokazateljima:

- stope nezaposlenosti
- dohotku po stanovniku
- proračunskih prihoda jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku
- općem kretanju stanovništva
- stopi obrazovanosti
- indeksu starenja.

Ovom Odlukom jedinice područne (regionalne) samouprave su razvrstane u 4 skupine prema indeksu razvijenosti, odnosno jedinice lokalne samouprave su razvrstane u 8 skupina prema indeksu razvijenosti. Prema ovoj klasifikaciji Sisačko-moslavačka županija je svrstana u prvu skupinu koje se prema vrijednosti indeksa (indeks razvijenosti 91,591) nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave, dok je Općina Topusko (indeks razvijenosti 93,554) u 2. skupinu koje se nalaze u trećoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Bruto domaći proizvod za RH, HR NUTS 2021. – HR NUTS 2 i županije 2021.

Iznos bruto domaći proizvod za područje Sisačko-moslavačke županije (79.191 HRK po stan., odnosno 10.525 EUR po stan.) je 2021. god. bio ispod prosjeka Republike Hrvatske (111.430 HRK po stan., odnosno 14.810 EUR po stan.) tj. za cca 30% manji.

Slika 16. BDP po stanovniku za 2021. godinu
Izvor: Državni zavod za statistiku

Zaposlenost

Broj zaposlenih osoba prema objavljenim podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o broju osiguranika u pojedinim područjima osiguranja u promatranom razdoblju je prikazan u tablici.

Iako je zaposlenost varirala od godine do godine, u periodu od 2020.-2022. godine vidljiv je trend smanjenja zaposlenosti, dok je 2023. godine zaposlenost u porastu. Godine 2020. bile su 659 zaposlene osobe, 2022. godine 628, dok je 2023. godine ponovno poraslo na 663 zaposlenika. U odnosu od 2020. godine do 2023. godine uz smanjenja i ponovno povećanje, broj zaposlenih se u konačnosti povećao za 4 zaposlena.

GODINA	RADNICI KOD PRAVNIH OSOBA	RADNICI KOD FIZIČKIH OSOBA	OBRTNICI	POLJOPRI VREDNICI	SAMOSTAL NE PREF. DJELATNO STI	PRODUŽE NO OSIG.	UKUPNO
12/2020.	566	59	25	6	3	0	659
12/2021.	554	56	21	6	3	2	642
12/2022.	537	53	23	7	5	3	628
12/2023.	568	52	26	7	5	5	663

Tablica 13. Broj zaposlenih po područjima osiguranja

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, <https://www.mirovinsko.hr/hr/2020-890/890>

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područnog ureda Topusko, prosječna nezaposlenost na dan 31. prosinca po godinama u Općini Topusko prikazana je u tablici:

GODINA	PROSJEČAN BROJ NEZAPOSLENIH OSOBA		
	ŽENE	MUŠKARCI	UKUPNO
12/2020.	68	69	137
12/2021.	53	53	106
12/2022.	70	62	132
12/2023.	69	48	117

Tablica 14. Broj nezaposlenih osoba prema spolu

Izvor: Zavod za zapošljavanje, Područni ured Sisak

Iz podataka je vidljivo da se broj zaposlenih osoba u periodu od 2020.-2022. godinu smanjivao, dok se 2023. godine povećava. Broj nezaposlenih osoba smanjuje se također 2023. godine smanjio, što znači da se mijenja struktura u pozitivnom smjeru i da nezaposlene osobe sve više mogu pronaći posao i na području Općine.

Znakovit je i podatak da su veći broj nezaposlenih osoba žene za koje još uvijek nema dovoljan broj radnih mjesta.

Poduzetnici s područja Općine Topusko mogu koristiti usluge Županijske razvojne agencije „Simora“ koja priprema i izrađuje razvojne projekte i koordinira aktivnosti na povlačenju sredstava, kako iz fondova Europske unije, tako i domaćih izvora.

2.3.2. Gospodarske djelatnosti**Poljoprivreda**

Osnovni resurs za poljoprivrednu proizvodnju je poljoprivredno zemljište. Prema podacima iz PPUO Topusko površine poljoprivrednog zemljišta iznose 13.398,30 ha, što je 5,78% ukupne površine Općine. Osobito vrijedno obradivo tlo (P1) površine 310,67 ha te vrijedno obradivo tlo (P2) 837,78 ha površine.

Poljoprivredna zemljišta se također nalaze i u kategoriji „ostale poljoprivredne i šumske površine“ u ukupnoj površini 7.544,63 ha, odnosno 37,97% ukupne površine Općine, ali je ono obraslo i slabije kvalitete te je pogodno samo za ekstenzivnu poljoprivrednu proizvodnju.

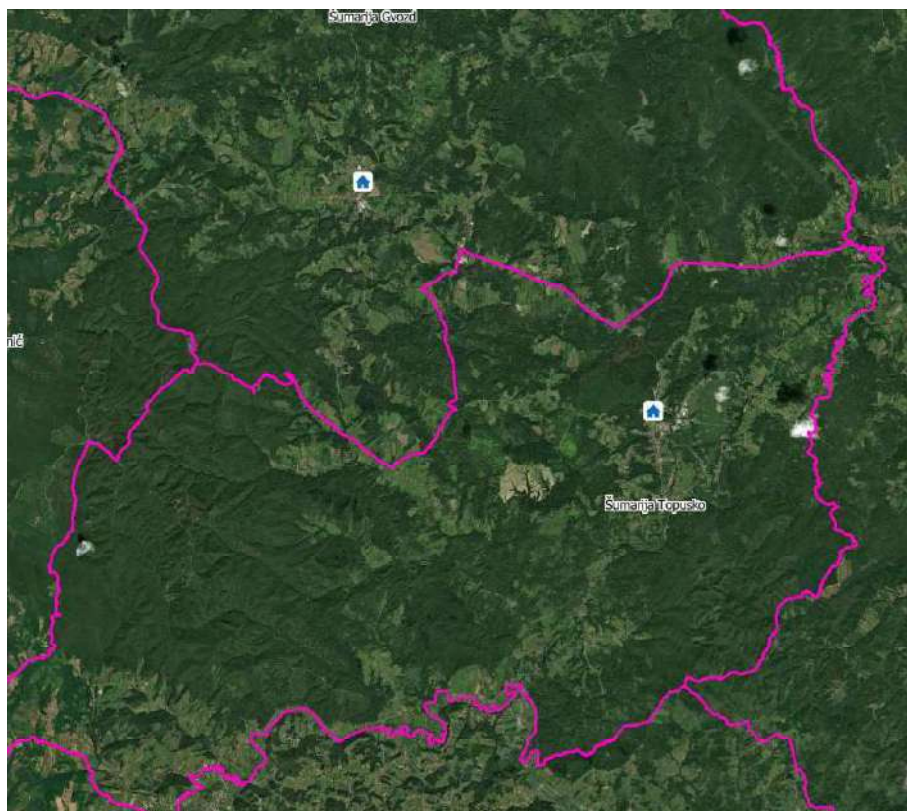
Uvidom u podatke Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, na dan 29.01.2025. godine površina poljoprivrednog zemljišta u Općini Topusko iznosi 933,60 ha te je registrirano 223 poljoprivredna gospodarstva u sljedećim tipovima:

- Obiteljsko gospodarstvo - 56
- Obiteljsko gospodarstvo za proizvodnju - 66
- Obrt - 2
- Trgovačko društvo - 3
- Zadruga - 1
- Samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo - 95.

Šumarstvo

Prema analizi PPUO Topusko na području Općine ima ukupno 9.386,66 ha šuma što predstavlja 47,25 % ukupne površine Općine. Dio šumskih površina nalazi se i u kategoriji „ostale poljoprivredne i šumske površine“.

Šume se sastoje od hrasta kitnjaka, graba, bukve i breze koje se nalaze u čistom ili mješovitom sastavu. Šume su isključivo gospodarske namjene. Nalaze se u većinskom državnom vlasništvu kojima gospodare „Hrvatske šume“ d.o.o. Zagreb, Uprava šuma Podružnica Karlovac, Šumarije Topusko te Šumarija Gvozd. Šume su preduvjet za razvoj drvno-prerađivačke industrije.

Slika 17. Nadležnost uprava šuma na području Općine Topusko

Izvor: <https://webgis.hrsume.hr/arcgis/apps/webappviewer/index.html?id=8bb3e1d6b80d49ad9e0193f8b62380e2>

Lovstvo

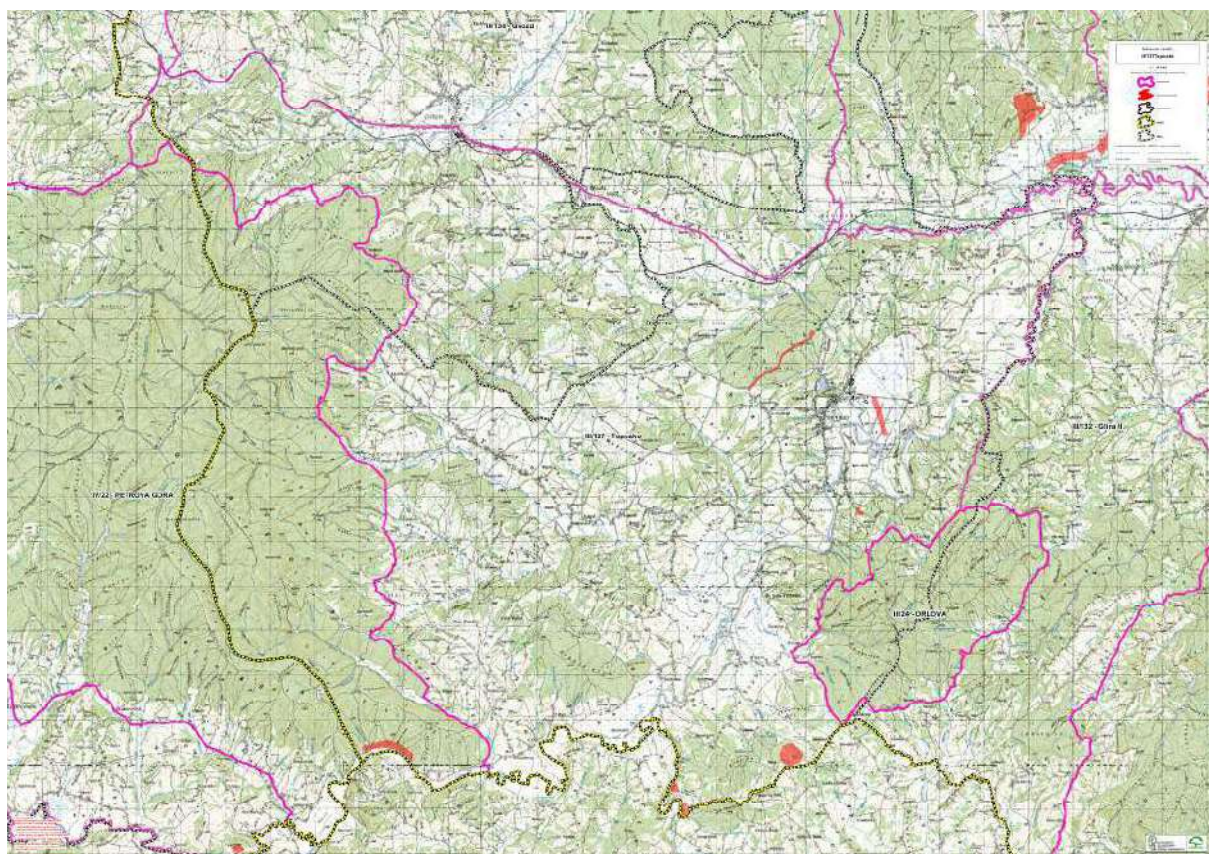
Na području Općine Topusko nalazi se djelomično četiri (4) županijskih (zajedničkih) lovišta (Lovište Topusko, Lovište Gvozd, Lovište Glina I, Lovišta Glina II) i dva (2) državna lovišta (Lovište Orlova, Lovište Petrova Gora). Granice lovišta se ne poklapaju s granicama naselja, katastarskim općinama ni granicom Općine.

Sva lovišta su dana u zakup, na korištenje i upravljanje, lovačkim društvima i udrugama te Hrvatskim šumama d.o.o., Upravi šuma Karlovac.

BROJ LOVIŠTA	NAZIV	LOVOOVLAŠTENIK
III/137	LOVIŠTE TOPUSKO	LD JELEN Topusko
III/136	LOVIŠTE GVOZD	LD ŠLJUKA Lasinja
III/131	LOVIŠTE GLINA I	LU ŠLJUKA Glina
III/132	LOVIŠTE GLINA I	LU ŠLJUKA Glina
III/24	LOVIŠTE ORLOVA	LU ŠLJUKA Glina
IV/22	LOVIŠTE PETROVA GORA	HRVATSKE ŠUME d.o.o.

Tablica 15. Lovišta na području Općine Topusko

Izvor: Središnja lovna agencija

Slika 18. Karta županijsko lovište III/137 Topusko

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Uprava za lovstvo,
https://sle.mps.hr/Documents/Karte/03/III_137_Topusko.pdf

Turizam

Općina Topusko koristeći povoljan geografski položaj, relativno dobru prometnu povezanost s većim središtima Središnje Hrvatske, bogatu i očuvanu kulturnu baštinu, krajobraznu i biološku raznolikost te napose bogatstvo termalnih voda ima razvijen zdravstveni i rekreacijski turizam.

Nositelj turističke djelatnosti, uz Turističku zajednicu Općine Topusko, je Lječilište Topusko i Top-Terme Topusko.

Značajni potencijal za razvoj postoji i u drugim tipovima turizma: biciklističkom, izletničkom, seoskom, lovnom i ribolovnom. U tom smjeru idu pojedina poljoprivredna gospodarstva koja uspješno usklađuju poljoprivrednu proizvodnju i turističku ponudu.

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA	IZVJEŠTAJNE GODINE			
	2020.	2021.	2022.	2023.
DOLASCI TURISTA				
Ukupno	4 129	3 385	5 042	4 699
Domaći	3 500	2 670	3 700	3 795
Strani	629	718	1 342	904
NOĆENJA TURISTA				
Ukupno	17 748	13 441	19 907	19 952
Domaći	15 782	10 974	15 368	16 891
Strani	1 966	2 467	4 539	3 061

Tablica 16. Turizam - dolasci i noćenja turista

Izvor: Izvršetak o radu turističke zajednice Topusko

Broj domaćih turista višestruko je veći od broja stranih turista.

Turistički objekti mogu se graditi i turistički sadržaji provoditi unutar građevinskog područja naselja i u izdvojenom građevinskom području izvan naselja a Prostornim planom uređenja Općine to je i omogućeno.

	NAZIV OBJEKTA	VRSTA OBJEKTA	BR. SMJEŠTAJNIH JEDINICA	SMJEŠTAJNI KAPACITET – br. kreveta	KATEGORIJA OBJEKTA
1.	SOBE LANA	Objekt u domaćinstvu	4	5	***
2.	KUĆA ZA ODMOR „GREEN ZEN“	Objekt u domaćinstvu	1	4	***
3.	APARTMANI TRDINA	Objekt u domaćinstvu	2	4	***
4.	APARTMAN IVANA VUGA	Objekt u domaćinstvu	1	4	***
5.	KUĆA ZA ODMOR BOTANIKA	Objekt u domaćinstvu	2	6	***
6.	APARTMANI NENAD VORKAPIĆ	Objekt u domaćinstvu	2	8	***
7.	APARTMAN VERA CESTARIĆ	Objekt u domaćinstvu	1	2	***
8.	KUĆA ZA ODMOR JOPI I MARE	Objekt u domaćinstvu	1	4	***
9.	APARTMAN BAN HILL	Objekt u domaćinstvu	2	6	***
10.	APARTMAN KATA ABRAMOVIĆ	Objekt u domaćinstvu	1	2	**
11.	APARTMAN AD FINES	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj	1	2	*****
12.	APARTMAN – PERO ABRAMOVIĆ	Objekt u domaćinstvu	1	3	****
13.	TOP TERME	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj		232	***
14.	TERRA FRUX	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj	1	9	***
15.	TOP ART TOPUSKO	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj	2	8	***
16.	KUĆA ZA ODMOR – MATE VULIĆ	Objekt u domaćinstvu	1	4	**
17.	STUDIO APARTMANI – KATA MASLAK	Objekt u domaćinstvu	3	6	***
18.	APARTMAN I STUDIO APARTMAN – MIRA VELIMIROVIĆ	Objekt u domaćinstvu	2	5	***

19.	APARTMAN – MILA ŠKALJAC	Objekt u domaćinstvu	1	2	***
20.	STUDIO APARTMAN – FILIP DIMAČ	Objekt u domaćinstvu	1	2	***
21.	STUDIO APARTMAN – MELIJA KRVEŠ DORČIĆ	Objekt u domaćinstvu	1	2	***
22.	STUDIO APARTMAN – MARIJA LONČAR-MATIJAŠEVIĆ	Objekt u domaćinstvu	1	2	***
23.	STUDIO APARTMAN – ANKICA TRDINA	Objekt u domaćinstvu	1	2	***
24.	STUDIO APARTMAN – NIKOLA ZGURIĆ	Objekt u domaćinstvu	1	2	***
25.	SOBA I STUDIO APARTMAN – ĐURĐICA NEKIĆ	Objekt u domaćinstvu	2	4	**
26.	SOBA – JANA JELKOVIĆ	Objekt u domaćinstvu	1	3	**
27.	SOBA – VESNA MUŽA	Objekt u domaćinstvu	1	2	**
28.	SOBA – DRAGICA ŠAŠA	Objekt u domaćinstvu	1	2	**
UKUPNI SMJEŠTAJNI KAPACITET			337		

Tablica 17. Smještajni objekti u Općini Topusko

Izvor: Turistička zajednica Općine Topusko, <https://www.turizam-topusko.com/smjestaj/>, siječanj 2025.

Poduzetničke zone

Općina nastoji stvoriti pretpostavke za razvoj gospodarstva osnivanjem poduzetničkih zona i izgradnjom komunalne infrastrukture.

Građevine za gospodarske djelatnosti mogu se graditi unutar građevinskih područja naselja u zonama označenim za gospodarsku namjenu i na izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja koja su određena isključivo za gospodarsku namjenu bez stanovanja.

Izvan građevinskog područja u četiri općinska naselja Općina je PPUO Topusko („Službeni vjesnik“ br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 – pročišćen tekst) planirala poduzetničke zone - površine isključivo za gospodarsku - poslovnu i proizvodnu namjenu ukupne površine 106,53 ha².

	NASELJE	NAZIV PODUZETNIČKE ZONE	POVRŠINA / ha
1.	Donja Čemernica	BLATUŠA	17,97
2.	Donja Čemernica	BLATUŠA ČEMERNICA	20,45
3.	Gredani	DONJA ČEMERNICA 2	37,07
4.	Ponikvari	KOMUNALNA ZONA	17,57
5.	Topusko	GOSPODARSKA ZONA – STAKLENICI	20,28
6.	Topusko	KOMUNALNA ZONA	3,19
	UKUPNO		106,53

Tablica 18. Poduzetničke zone

Izvor: ID PPUO Topusko (Službeni vjesnik br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 – pročišćen tekst)

Program razvoja poduzetničke zone Blatuša-Čemernica 2022.-2025. godine

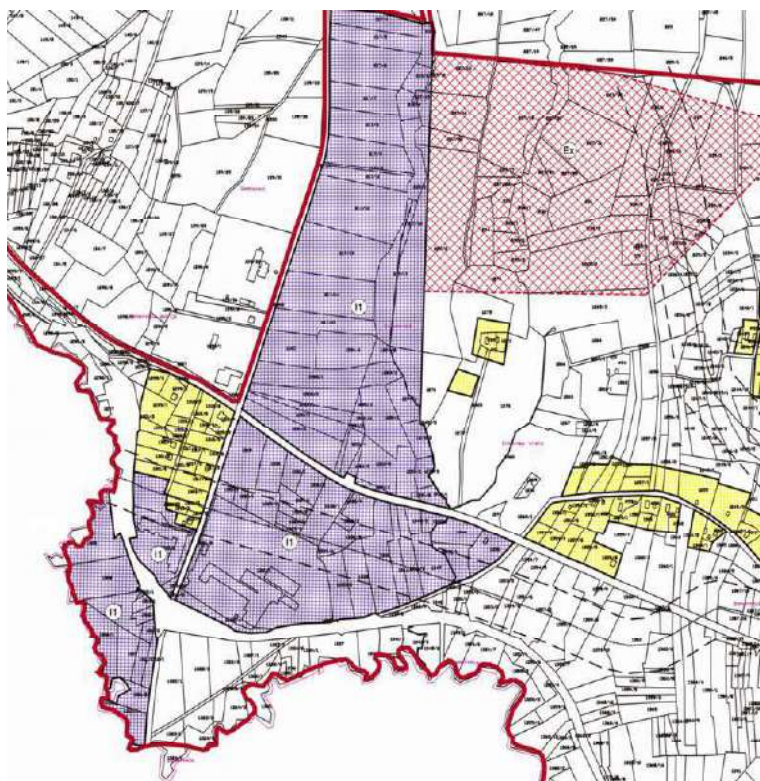
Osnivač i nositelj razvoja Poduzetničke zone Blatuša - Čemernica je Općina Topusko. Unutar Poduzetničke zone Blatuša - Čemernica planirana je gradnja građevina proizvodno - poslovne namjene.

Poduzetnička zona Blatuša – Čemernica prostor je bivšeg glinokopa (depresija), nalazi se na blago nagnutom terenu, ukupne površine 204.011 m² i uključuje 49 (četrdesetdevet) čestica. U zoni nema izgrađene komunalne infrastrukture i trenutno nema troškova za održavanje komunalne infrastrukture. Izgradnja komunalne infrastrukture i opremanje zone planira se u fazama ovisno o potrebama investitora.

U zoni obuhvata Urbanističkog plana uređenja gospodarske zone Blatuša – Čemernica predviđene su površine sljedećih namjena: gospodarske namjene – proizvodno-poslovna (I1).

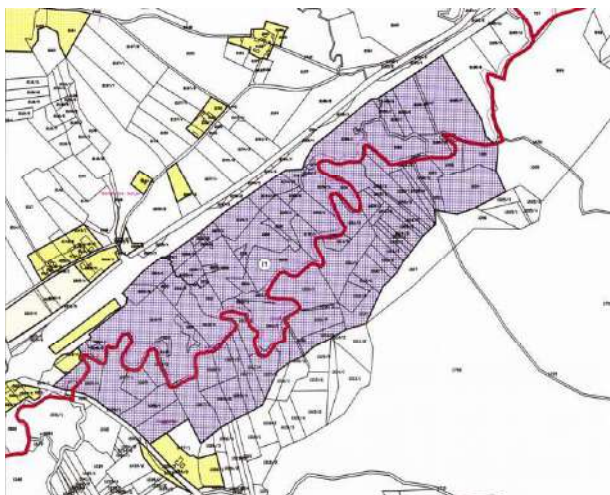
Na području zone predviđene su djelatnosti isključivo za gospodarsku namjenu bez stanovanja – proizvodnu i poslovnu, odnosno gospodarske zone.

U izdvojenim građevinskim područjima gospodarske namjene mogu se graditi poslovne građevine i proizvodni pogoni čiste industrijske i druge proizvodnje, servisne i zanatske djelatnosti, skladišta i servisi, veći prodajni i slični prostori i građevine, komunalne građevine, te građevine za poljoprivredne i ostale slične djelatnosti.

Kartografski prikaz 4. Izvod iz karte 4.4. Građevinsko područje naselja Čemernica – prikaz poduzetničkih zona Blatuša (I1) i Blatuša Čemernica (I1)

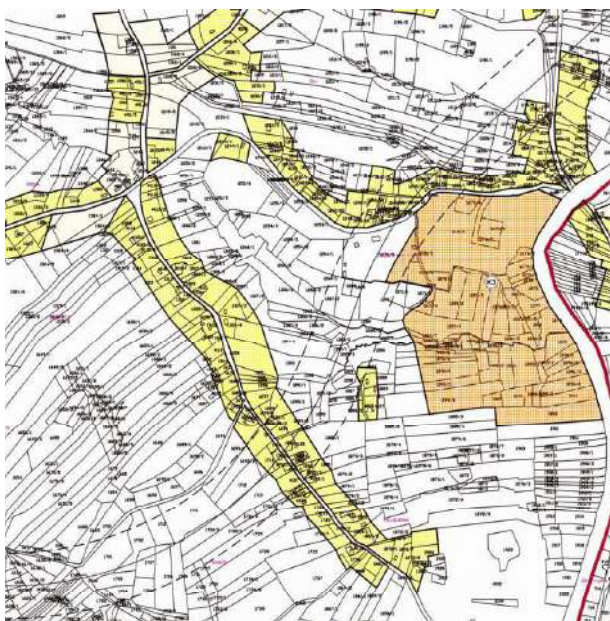
Izvor: ID PPUO Topusko (Službeni vjesnik br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 – pročišćen tekst)

Kartografski prikaz 5. Izvod iz karte 4.5. Građevinsko područje naselja Gređani – prikaz poduzetničke zone Donja Čemernica 2 (I1)

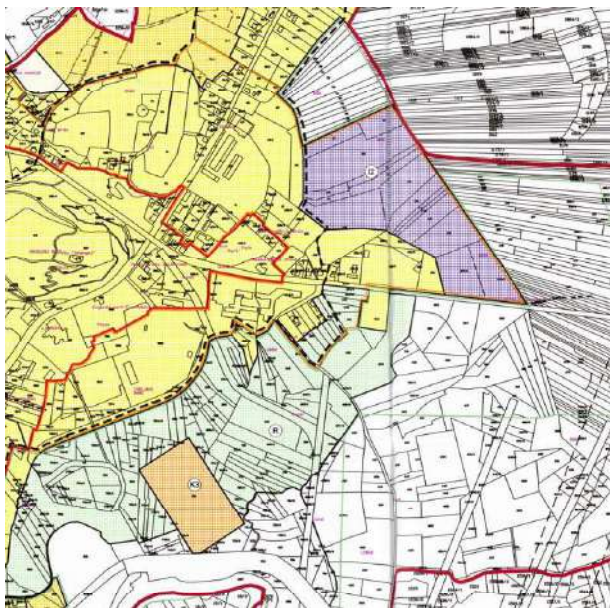
Izvor: ID PPUO Topusko (Službeni vjesnik br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 – pročišćen tekst)

Poduzetnička zona Donja Čemernica 2 (I1) planirana je osnovnim Planom („Službeni vjesnik“ Općine Topusko br. 03/05), te do sada nije privedena planiranoj namjeni. Obzirom na čl. 43. st. 6.) Zakona o prostornom uređenju koji kaže „Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za koje u roku od sedam godina od dana njegova određivanja nije donesen urbanistički plan uređenja ili do kojega nije izgrađena osnovna infrastruktura, prestaje biti građevinsko područje“ potrebno je razmotriti mogućnosti njenog korištenja, odnosno potrebu daljnjeg zadržavanja planirane namjene. Ista ima dobar potencijal s obzirom da je formirana na povoljnoj poziciji, uz koridor devastirane željezničke pruge Sisak-Karlovac, te se unutar iste nalazi priključni elektroenergetski stup/trafostanica.

Kartografski prikaz 6. Izvod iz karte 4.12. Građevinsko područje naselja Ponikvari – prikaz poduzetničke zone Komunalna zona (K3)

Izvor: ID PPUO Topusko (Službeni vjesnik br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 – pročišćen tekst)

Kartografski prikaz 7. Izvod iz karte 4.14. Građevinsko područje naselja Topusko – prikaz poduzetničkih zona Gospodarska zona – Staklenici (I2) i Komunalna zona (K3)
Izvor: ID PPUO Topusko (Službeni vjesnik br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 – pročišćen tekst)

IV. ID PP SMŽ planirane su zone površine za solarne elektrane (dvije u Bukovici, jedna u Batinovoj Kosi, jedna u Donjoj Čemernici, jedna u Vorkapiću) i geotermalna elektrana u Topuskom. Potrebno je PPUO Topusko uskladiti s PP SMŽ.

Kartografski prikaz 8. Izvod iz karte 2.3.2. Infrastrukturni sustavi, Energetski sustav - Elektroenergetika
Izvor: ID PP SMŽ („Službeni glasnik SMŽ“ br. 04/01, 12/10, 10/17, 12/19, 23/19 – pročišćen tekst, 7/23, 20/23, 08/24 – pročišćen tekst)

Vodni potencijal

Vodene površine Općine Topusko pripadaju slivnom području Banovina, vodnom području sliva rijeke Save. Najznačajniji vodotok na području Općine Topusko je rijeka Glina sa pritocima: Pernom, Čemernicom, Crnom Rijekom i Buzetom. Vodene površine zauzimaju 203,29 ha što iznosi 1,02 % površine Općine.

Termalna voda predstavlja za ovaj kraj okosnicu razvoja, ne samo kao potencijal za lječilišni turizam, već i kao izvor energije za grijanje stambenih zgrada i za poljoprivrednu – stakleničku proizvodnju.

U Općini su izgrađene dvije male hidroelektrane na rijeci Glini u Velikoj Vranovini te u Katinovcu.

Pored termalnih izvora područje Općine Topusko bogato je i izvorima hladne vode. Neki izvori kao Mollinaryjevo, Benkovo i Jelačić vrelo uređeni su tako da ih je stanovništvo koristilo za svoje potrebe. Ta vrela danas predstavljaju kulturnu baštinu toga kraja te se koriste kao destinacije za izletnički turizam i mjesna okupljanja.

Površine za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina

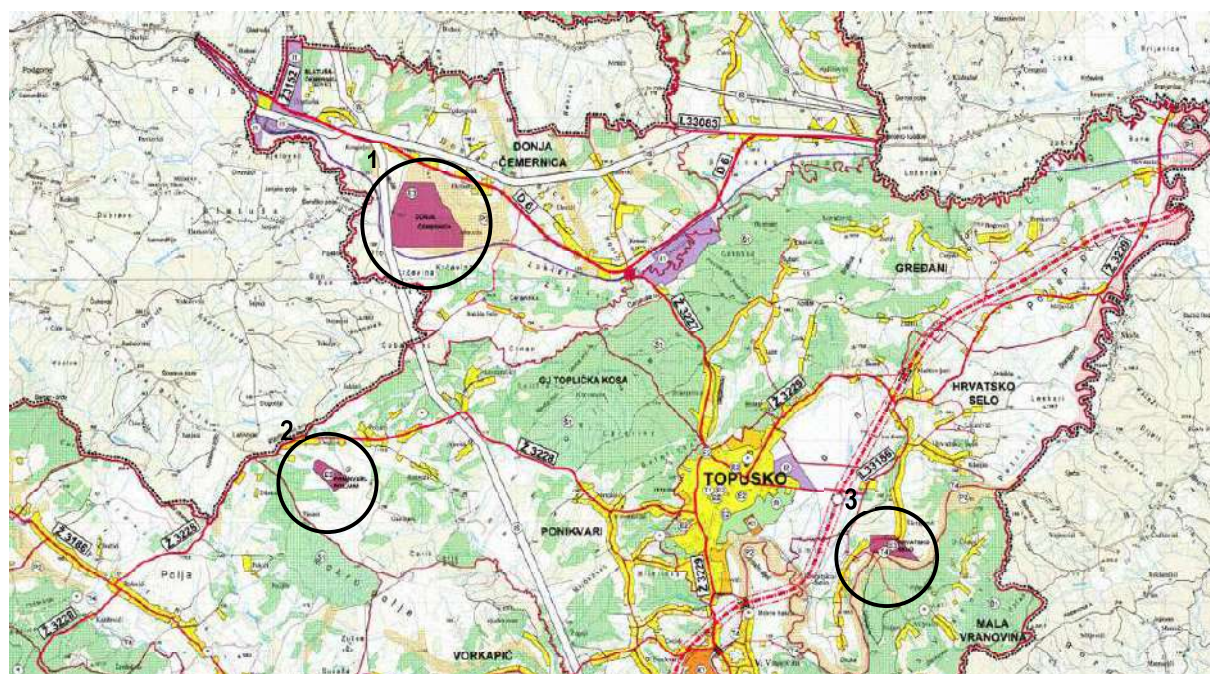
Na području Općine Topusko nalaze se značajne količine mineralnih sirovina: barita, građevinskog kamena, ciglarske i keramičko – vatrostalne gline.

Prema PPUO Topusko planirano je 71,11 ha površine za njihovu eksploataciju. Eksploatacijsko polje Hrvatsko Selo predviđeno je za sanaciju i zatvaranje.

Rbr.	NASELJE	NAZIV POLJA	MINERALNA SIROVINA	POVRŠINA / ha
1.	Donja Čemernica	DONJA ČEMERNICA	ciglarska glina	55,75
2.	Ponikvari	POLJANI (MOKRO POLJE)	opekarska glina	7,86
3.	Hrvatsko Selo	HRVATSKO SELO	T-G- kamen	10,5
	UKUPNO			71,11

Tablica 19. Eksploatacijska polja

Izvor: ID PPUO Topusko (Službeni vjesnik br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 – pročišćen tekst)

Slika 19. Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina prema PPUO Topusko

Izvor: ID PPUO Topusko („Službeni vjesnik“ br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 – pročišćen tekst)

Prema PP SMŽ površine za iskorištavanje mineralnih sirovina (E3) su: Blatuša, Donja Čemernica, Hrvatsko Selo, Klokočev Jarak i Ponikvari. Potrebno je prilikom izrade PPUO Topusko isti uskladiti s PP SMŽ.

Slika 20. Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina prema PP SMŽ

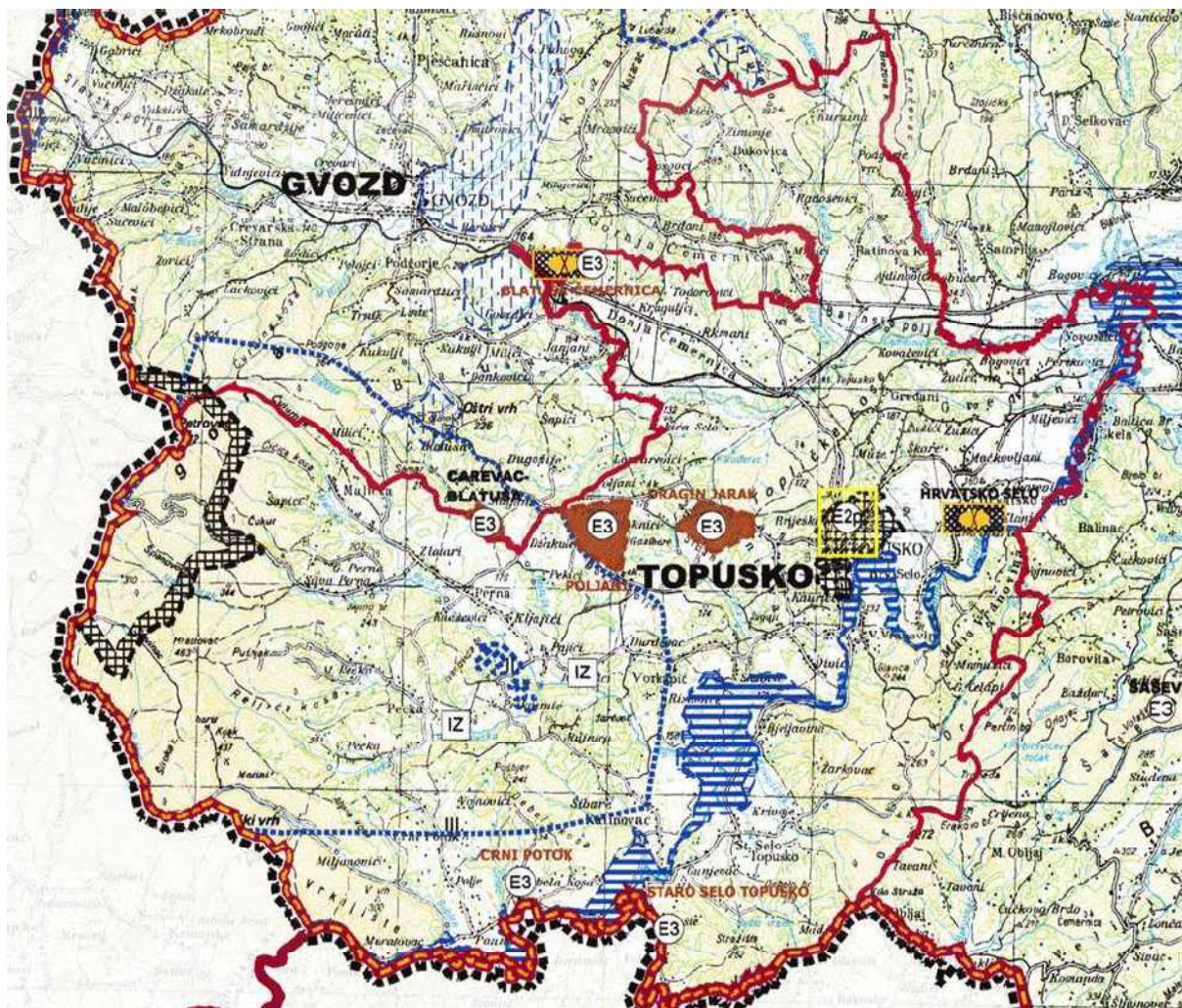
Izvor: ID PP SMŽ („Službeni glasnik SMŽ“ br. 04/01, 12/10, 10/17, 12/19, 23/19 – pročišćen tekst, 7/23, 20/23, 08/24 – pročišćen tekst)

Prema PP SMŽ te PPUO Topusko predviđeni su istražni prostori mineralnih sirovina:

Rbr.	NASELJE	NAZIV POLJA	MINERALNA SIROVINA	POVRŠINA / ha
1.	Donja Čemernica	BLATUŠA- ČEMERNICA	ciglarska glina	21,28
2.	Crni Potok	CRNI POTOK	keramika i vatrostalna glina	6,24
3.	Ponikvari	POLJANI (MOKRO POLJE)	keramika i vatrostalna glina	117,83
4.	Ponikvari	DRAGIN JARAK	keramika i vatrostalna glina	92,96
5.	Staro Selo	STARO SELO TOPUSKO	T-G- kamen	22,65
	UKUPNO			260,96

Tablica 20. Istražni prostori mineralnih sirovina

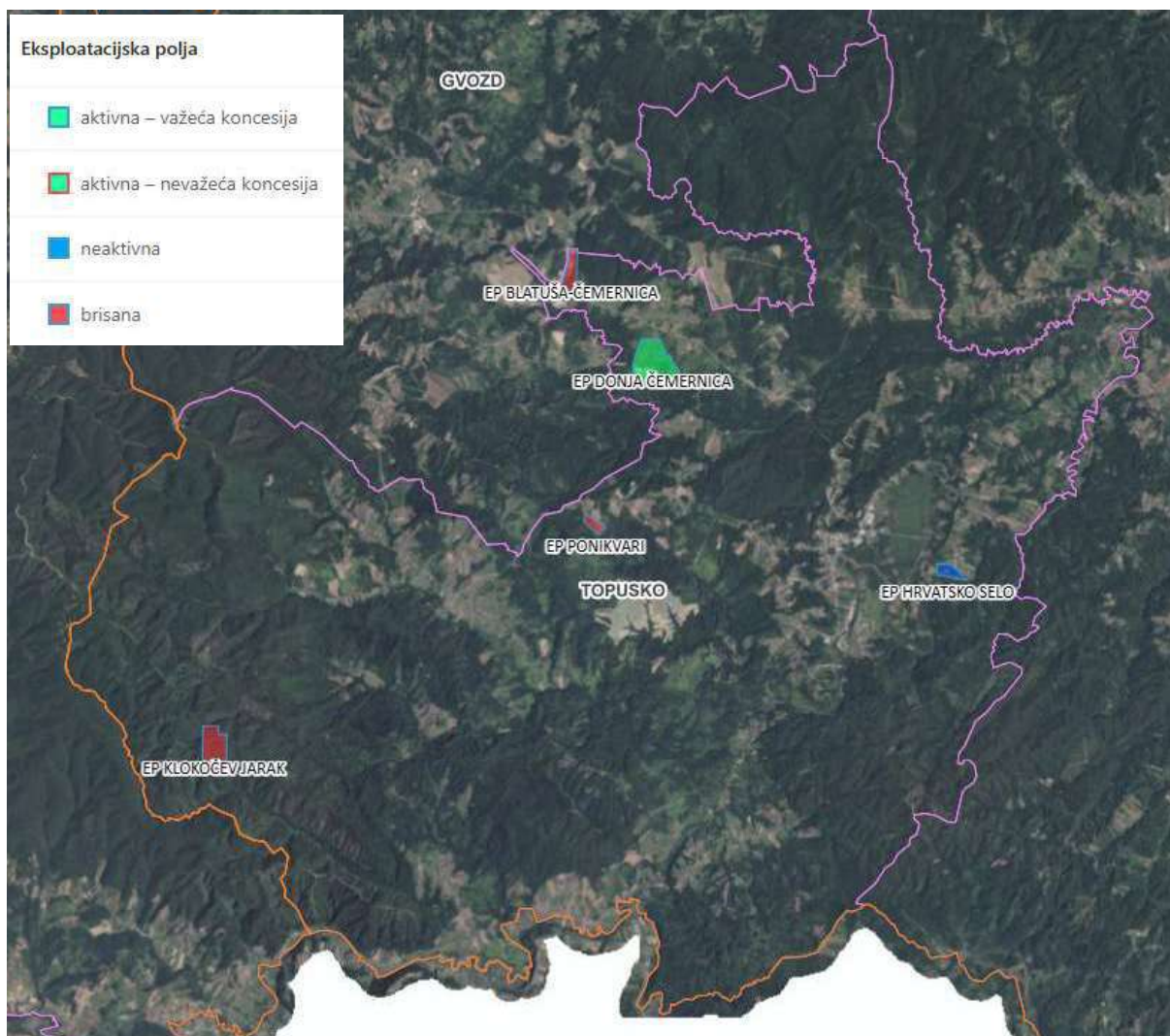
Izvor: ID PPUO Topusko („Službeni vjesnik“ br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 – pročišćen tekst)

Slika 21. Istražni prostori mineralnih sirovina

Izvor: ID PP SMŽ („Službeni glasnik SMŽ“ br. 04/01, 12/10, 10/17, 12/19, 23/19 – pročišćen tekst, 7/23, 20/23, 08/24 – pročišćen tekst)

Prema podacima Ministarstva gospodarstva trenutno je otvoreno i aktivno samo eksploatacijsko polje ciglarske gline Donja Čemernica. Neaktivno je eksploatacijsko polje tehničko-građevni kamena Hrvatsko Selo (neaktivno od 08.12.2017. god.), te su brisana eksploatacijsko polje keramičke i vatrostalne gline Ponikvari (brisano 18.11.2019. god.), eksploatacijsko polje barita Klokočev Jarak (brisano 29.03.2019. god.) te eksploatacijsko polje ciglarske gline Blatuš-Čemernica (brisano 22.01.2018. god.).

Slika 22. Prikaz aktivnih, neaktivnih i brisanih eksploatacijskih polja u Općini Topusko
Izvor: Geoportal Ministarstva gospodarstva, siječanj 2025. godine, <https://jisms.gospodarstvo.gov.hr/#/maps>

Na cijelom području Općine nalaze se ležišta geotermalne vode. Na temelju Rudarsko – geološke studije Sisačko-moslavačke županije (Hrvatski geološki institut, Zagreb, 2016.) Prostornim planom Općine Topusko predviđena je mogućnost istraživanja geotermalne vode na svim prostorima Općine.

2.4. Opremljenost prostora infrastrukturom

2.4.1. Prometna infrastruktura

Planiranje razvoja prometnog sustava provodi se u skladu sa Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske i Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske.

U proteklom razdoblju donesena je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. godine² koja predstavlja polazišnu točku u novom procesu planiranja prometnog razvoja Republike Hrvatske.

² Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske (2017. do 2030.), Republika Hrvatska, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, kolovoz 2017. (NN 84/17)

Detaljan opis postojećeg i planiranog prometnog sustava na području Općine Topusko prikazan je u Prostornom planu uređenja Općine Topusko.

Cestovni promet

Općina Topusko državnom cestom DC6 povezana je sa Siskom i Karlovcem, a županijskim cestama preko Viduševca i Pokupskog te Lasinje i Pisarovine, sa Zagrebom. Županijskom cestom Topusko – Maljevac povezana je s Bosnom i Hercegovinom (Velika Kladuša - Cazin - Bihać) te Slunjem i Plitvičkim jezerima. Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije planirana je državna brza cesta Čvor Popovača (A3) - Sisak - Glina - čvor Ogulin (A1). Od značajnijih lokalnih povezanosti su pravci Topusko - Glina 15 km, Topusko – Petrinja 37 km, Topusko - Tušilović 40 km.

Prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta (NN 86/24) te PP SMŽ područjem Općine Topusko prolaze sljedeće ceste:

OZNAKA CESTE	NAZIV CESTE	DULJINA / km
Državna ceste		
DC6	Jurovski Brod (granica RH/Slovenija) – Ribnik – Karlovac (DC3) – Brezova Glava (DC1) – Vojnić – Glina – Matijevići (GP Dvor (granica RH/BiH))	8,8
	UKUPNO:	8,8
Županijske ceste		
ŽC3186	A. G. Grada Karlovca (Banski Moravci) – A. G. Grada Karlovca (Donji Sjeničak) – A. G. Grada Karlovca (Gornji Sjeničak) – Gvozd – Perna (ŽC3228)	3,0
ŽC3227	Donja Čemernica (DC6) – Topusko (ŽC3229)	2,6
ŽC3228	Topusko (ŽC3229) – Perna – Crni Potok (ŽC3229)	17,0
ŽC3229	Gornji Viduševac (DC6) – Topusko – Crni Potok – Maljevac (DC216)	27,5
	UKUPNO:	50,1
Lokalne ceste		
LC33083	Gornja Čemernica (ŽC3152) – Batinova Kosa (DC6)	1,0
LC33186	Topusko (ŽC3229) – Hrvatsko Selo (ŽC3229)	2,9
LC33194	Perna (nerazvrstana cesta – ŽC3244)	2,7
LC33080	Perna (ŽC3228) – Ponikvari (ŽC3229)	9,0
	UKUPNO:	15,6

Tablica 21. Popis cesta koje prolaze Općinom Topusko

Izvor: Odluka o razvrstavanju javnih cesta (NN 86/24)

Izvor: Geoportal javnih cesta RH, siječanj 2025. godine,
https://geoportal.hrvatske-ceste.hr/gis?c=456016%2C5017747&l=lyr_cesta%2CChc_opcine_mg&sh=&z=8.8

https://geoportal.hrvatske-ceste.hr/gis?c=456016%2C5017747&l=lyr_cesta%2Cchc_opcine_mg&sh=&z=8.8

- Karlovac-Topusko - radnim danom 5x (Karlovac-Tušilović-Vojnić-Gvozd-Topusko), vikendom i blagdanom (Autotransport Karlovac).

Željeznički promet

Područjem Općine ne prolaze željezničke pruge niti su u planu izgradnje, ali je ostao koridor lokalne pruge Sisak Caprag - Petrinja - Karlovac u duljini od 12,5 km (od ukupno 101,77 km) koja nije u funkciji (zbog razaranja u domovinskom ratu). Prema PP SMŽ moguće je koridor koristiti za druge namjene (biciklističke staze, pješačke staze i sl. u svrhu povezivanja stanovništva i turističkog posjećivanja) uz suglasnost nadležnog javnopravnog tijela.

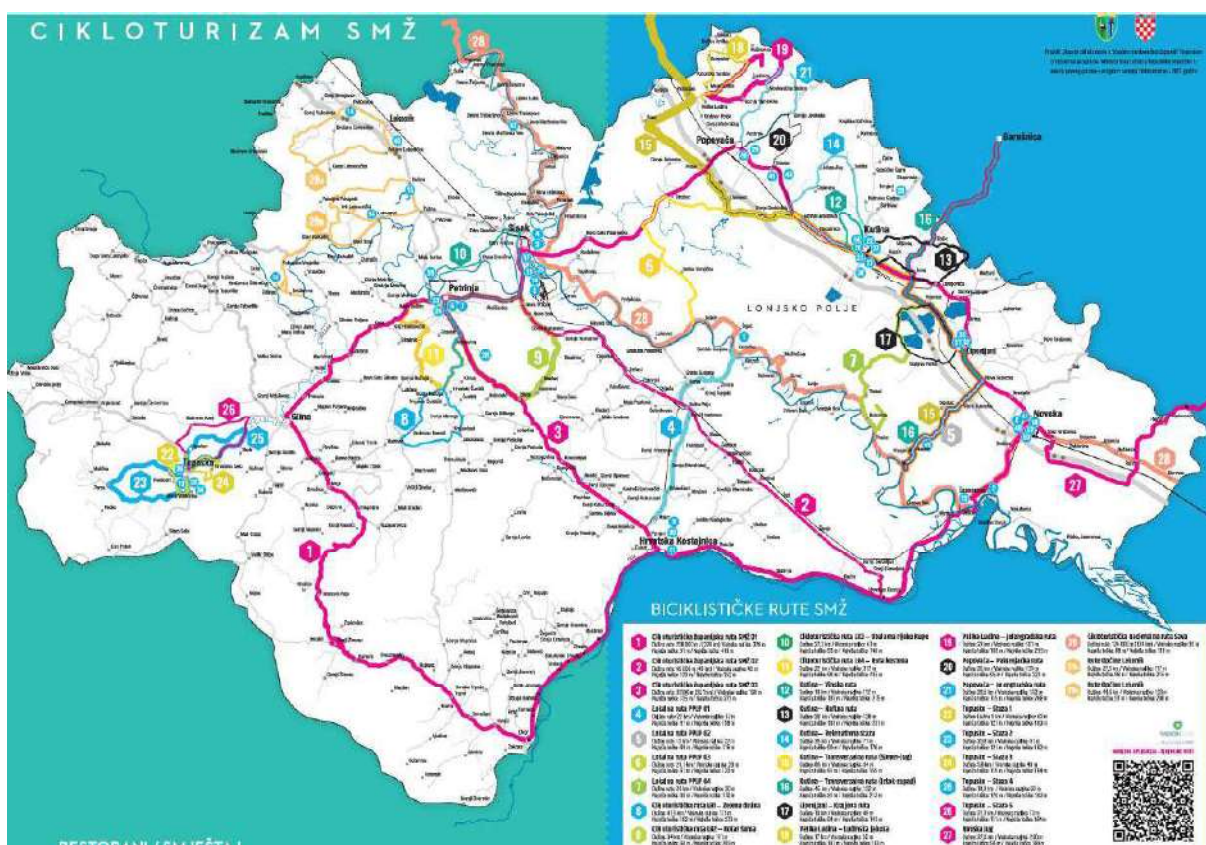
Zračni promet

Na području Općine nema izgrađenih objekata za zračni promet.

Biciklistički promet

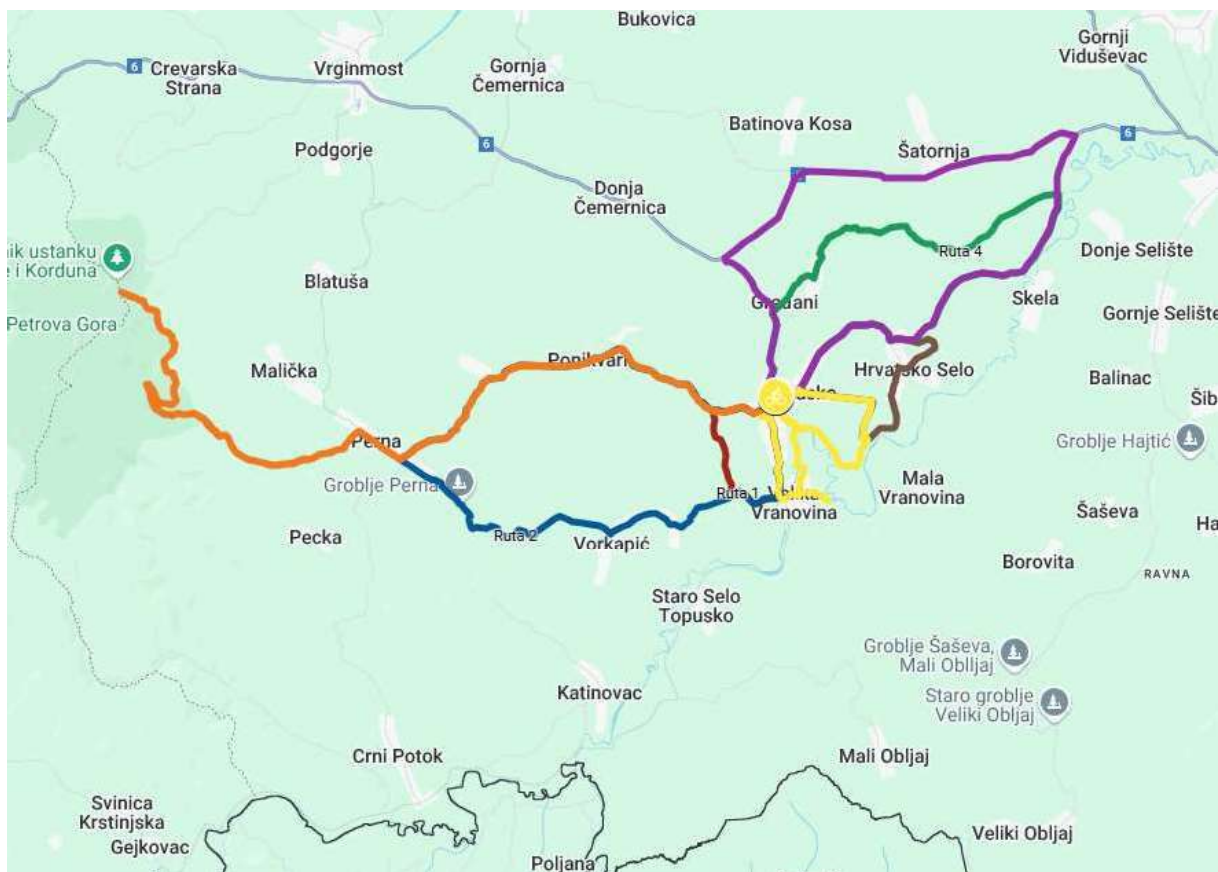
Osnovnu mrežu biciklističkih ruta Republike Hrvatske čine državne glavne biciklističke rute koje su u nadležnosti Hrvatskih cesta.

Operativni plan razvoja cikloturizma u Sisačko-moslavačkoj županiji 2017. - 2020. godine je osnovni dokument na temelju kojega bi se trebao razvijati cikloturizam u kojoj raznolik krajolik pruža brojne mogućnosti za razvoj cikloturističke ponude. Biciklističke staze nalaze se na području cijele županije, a najpoznatije su one na području Moslavačke gore, Lonjskog polja, Petrinje i Topuskog.

Slika 24. Biciklističke rute SMŽ

Izvor: Cikloturizam – stanje, izazovi, potencijali SMŽ

Slika 25. Biciklističke staze u Općini Topusko

Izvor: Turistička zajednica Općine Topusko, <https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1U3qGLr-xbRQKzNAq-zUBnTYIZF0XdPWg&ll=45.30089379877822%2C15.957903449999993&z=13>

Oznaka staze	RUTA	DUŽINA STAZE
	RUTA 1 - Staza kreće od recepcije objekta Toplica pokraj zatvorenog bazena u smjeru Banovića, kroz Donje i Gornje Ponikvare te kroz Dobriniće i šumu iznad Topuskog, natrag do objekta Toplica (kraća varijanta podrazumijeva spust iz Gornjih Ponikvara u Topusko)	10,7 km
	RUTA 2 - Staza kreće od recepcije objekta Toplica pokraj zatvorenog bazena u smjeru Banovića, kroz Donje Ponikvare, Vorkapiće, Sokoloviće i Rokniće te kroz Oraboviće, Dobriniće i Gornje Ponikvare natrag u Topusko	20,8 km
	RUTA 3 - Staza kreće od recepcije objekta Toplica pokraj otvorenih bazena u smjeru Mačkovljana, kroz Likareviće, Hrvatsko Selo i Škrinjariće natrag do objekta Toplica	9,8 km
	RUTA 4 - Staza kreće od recepcije objekta Toplica pokraj otvorenih bazena u smjeru Mačkovljana, kroz Miljeviće, Novoselce, Perekoviće, Cerjake te kroz Šubare natrag do objekta Toplica.	18,3 km
	RUTA 5 - Staza kreće od recepcije objekta Toplica pokraj otvorenih bazena županijskom cestom u smjeru Hrvatskog Sela, kod Spomenika, odnosno raspela preko Građena do restorana Brioni, državnom cestom preko Batinove Kose do Donje Čemernice, te dalje županijskom cestom natrag do objekta Toplica	21,1 km
	RUTA 6 – od Parka Opatovina županijskom cestom kroz Ponikvare do Perne, preko Rovinjskog brda, kraj groba kralja	31,8 km

	Petra Svačića, do Velikog Petrovca i spomenika ustanku naroda Banije i Korduna	
	RUTA 7 – je ruta kroz naselje Topusko. Kreće od objekta Toplice pokraj Engleskog parka i južnog ruba Nikolinog brda, uz osnovnu i srednju školu Topusko (Školska ulica) do Benkovog vrela, zatim južno prema Lovačkom domu, nasipom uz rijeku Glinu do groblja Velika Vranovina, kratki odvojak do Jelačić vrela, zatim mostom preko rijeke Gline, Vranovinskom cestom do Parka Opatovina te natrag do objekta Toplica	11,6 km

Tablica 22. Biciklističke rute Općine Topusko

Izvor: Turistička zajednica Općine Topusko, <https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1U3qGLr-xbRQKzNAq-zUBnTYIZF0XdPWg&ll=45.30089379877822%2C15.957903449999993&z=13>

2.4.2. Pošta i elektroničke komunikacije

Telekomunikaciji promet

Telekomunikacijski promet je uspostavljen preko tranzitno-pristupne telefonske centrale Sisak, udaljenih pretplatničkih stupova (UPS) i pripadajućih pristupnih mreža sve povezano suvremenim svjetlovodnim sustavima prijenosa.

Prostornim planom uređenja predviđeno je devet zona radijusa 500 – 1.500 m za smještaj samostojećih antenskih stupova. Prema podacima Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM-a) na području Općine postavljene su 4 bazne postaje koje se nalaze na 2 lokacije.

Stanje na dan:	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2022.	31.12.2023.
Broj baznih stanica	3	4	4	4
Broj lokacija*	2	2	2	2
Broj antenskih stupova	1	1	1	1
Broj antenskih prihvata na postojećim objektima	1	1	1	1
Broj unutarnjih antenskih sustava u zatvorenom prostoru	0	0	0	0
* Broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uzevši u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatera mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu				

Tablica 23. Podatci o broju baznih postaja na području Općine Topusko

Izvor: HAKOM, siječanj 2025. godine

Pošta

Područje Općine pokriva poštanski ured u naselju Topusko.

2.4.3. Energetska infrastruktura

Elektroenergetski sustav

Područje Općine Topusko uključeno je u elektroopskrbni sustav preko transformatorskog postrojenja TS 110/20/10 kV „Glina“.

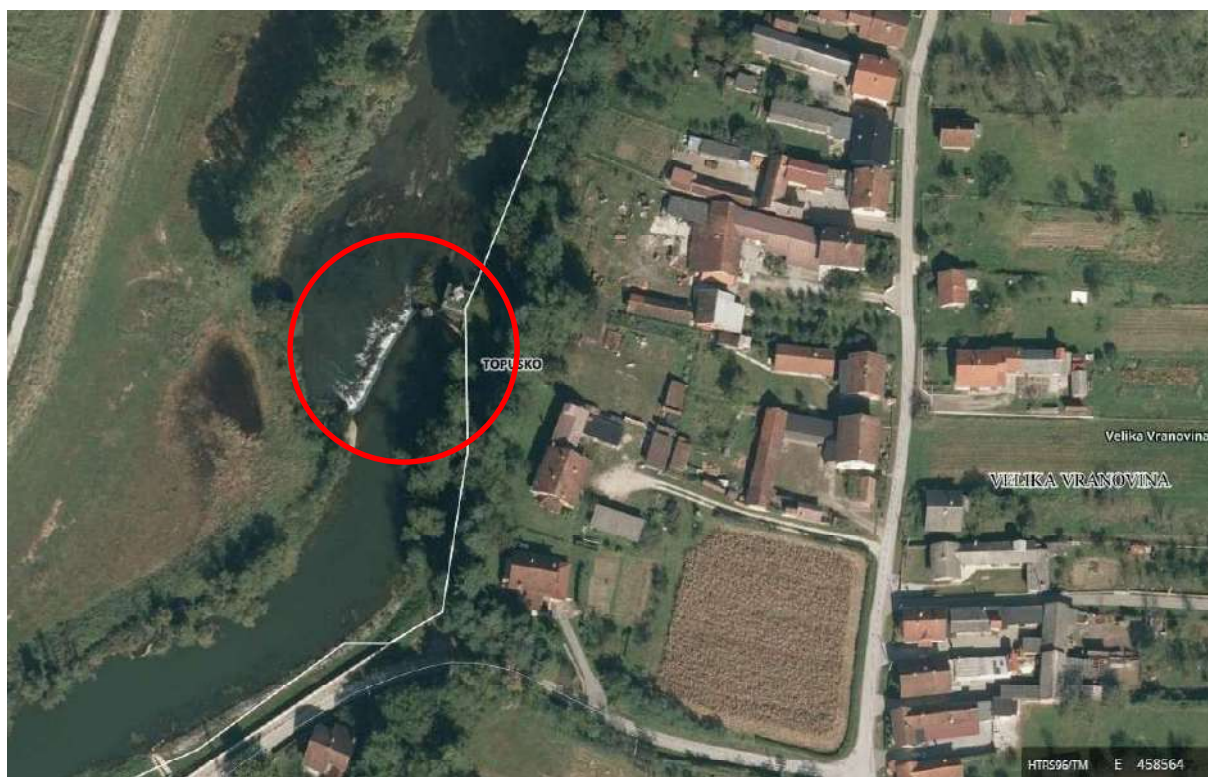
Distributer električne energije je HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb, Elektra Sisak.

Prema podacima distributera u Općini Topusko postoje sljedeći elektroenergetski objekti:

- trafo stanica TS 20/0,4 k: 52 kom
- rasklopna stanica 20 kV: 1 kom
- srednje naponski 20 kV podzemni vodovi: 13,38 km

- srednja naponski 20 kV nadzemni kablovi: 71,5 km
- niskonaponska mreža: 130 km

U Općini su izgrađene dvije mala hidroelektrane na rijeci Glini u Velikoj Vranovini te u Katinovcu.

Slika 26. Mala hidroelektrana na rijeci Glini u naselju Velika Vranovina
Izvor: <https://geoportal.dgu.hr/>

Prema PP SMŽ trasa planiranog dalekovoda DV 110 kV je izmijenjena te je istu potrebno uskladiti pri izradi ID PPU Općine Topusko.

Slika 27. Usporedba trase planiranog dalekovoda DV 110 kV prema PP SMŽ i PPU Topusko
Izvor: ID PP SMŽ („Službeni glasnik SMŽ“ br. 04/01, 12/10, 10/17, 12/19, 23/19 – pročišćen tekst, 7/23, 20/23, 08/24 – pročišćen tekst) i ID PPU Topusko („Službeni vjesnik“ br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak, 71/20 – pročišćen tekst)

Plinska i naftna infrastruktura

Sjevernim dijelom Općine, u dužini od cca 8 km, prolazi trasa Jadranskog naftovoda iz pravca naftnog terminala u Omišlju na otoku Krku prema terminalu u Sisku.

Trasa magistralnog plinovoda Bosiljevo - Sisak planirana je do postojećeg naftovoda.

U Općini nema izgrađene plinske mreže za snabdijevanje domaćinstava.

2.4.4. Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda

Vodoopskrbni sustav

Djelatnost javne vodoopskrbe i javne odvodnje na području aglomeracije Topusko obavlja ovlašteni javni isporučitelj vodnih usluga: Vode Banovine d.o.o., Braće Hanžek 19, 44250 Petrinja.

Općina Topusko pripada vodoopskrbnom sustavu „Gvozd – Topusko“ koji se opskrbljuje iz izvorišta „Perna“. Vodoopskrbna javna mreža pokriva područja naselja: Topusko ulice, Ponikvari, Velika Vranovina, Hrvatsko Selo, Staro Selo, Katinovac, Crni Potok, Donja Čemernica, Poljani, Perna, Batinova Kosa, Gređani, Malička.

Duljina razvodne mreže na području Općine Topusko iznosi 230,5 km.

U 13 naselja u kojima je izgrađena vodoopskrbna mreža priključeno je 2200 domaćinstvo i 149 privreda.

Odvodnja otpadnih voda

Djelatnost javne vodoopskrbe i javne odvodnje na području aglomeracije Topusko obavlja ovlašteni javni isporučitelj vodnih usluga: Vode Banovine d.o.o., Braće Hanžek 19, 44250 Petrinja.

Općina Topusko ima izgrađenu kanalizacijsku mrežu dužine 17,6 km kojom je pokriveni uži dio naselja Topusko sa turističko lječilišnim kompleksom Top Termi, te naselja Ponikvari, Velika Vranovina, Hrvatsko Selo i Gređani.

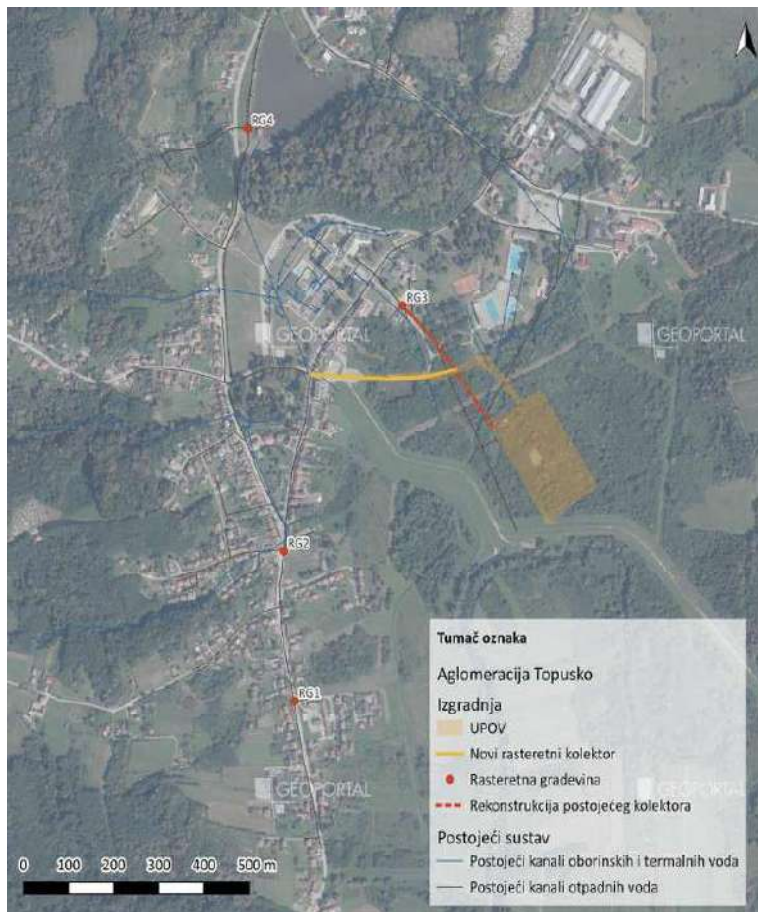
U naselju Topusko izvodi se izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda šireg središta naselja Topusko, pri čemu se otpadne vode priključuju na postojeći sustav odvodnje i odvođe prema lokaciji na kojoj će do 30.06.2026. biti izgrađen novi uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, financiran sredstvima EU.

Otpadne vode se gravitacijskim putem odvođe u rijeku Glinu. Na širem području naselja Topusko kao i ostalim naseljima otpadne vode se ispuštaju u septičke jame, a oborinske, sa krovova, prometnih i drugih površina slijevaju se u grabe, odvodne kanale ili direktno u recipijente.

Krajem osamdesetih godina prošlog stoljeća izgrađen je uređaj za pročišćavanje otpadnih voda istočno od Lječilišta, a nedaleko rijeke Gline koja je bila recipijent pročišćenih otpadnih voda. Ubrzo nakon puštanja u rad uređaj je devastiran otuđivanjem opreme na tada okupiranom području Banovine tako da danas nije u funkciji. Prema PPUO Topusko predviđena je izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (mehaničko – biološki) u naselju Topusko.

Planirana je djelomična izgradnja i rekonstrukcija sustava Aglomeracije Topusko i izgradnja novog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda UPOV Topusko (južno od kompleksa lječilišta i toplica, uz rijeku Glinu). Za navedeni zahvat izrađen je Elaborat zaštite okoliša koji je izradio u veljači i dopunio u lipnju i kolovozu 2024. ovlaštenik DVOCUT ECRO d.o.o. iz Zagreba, voditeljica izrade Marijana Bakula, mag.ing.cheming. te je isti dobio Rješenje da nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš dana 02.10.2024. godine od strane Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, Sektor za procjenu utjecaja na okoliš (Klasa. UP/I-351-03/24-09/70, Urbroj: 517-05-1-2-24-17). Predviđena je izgradnja cca. 350 m novog rasteretnog kolektora, rekonstrukcija cca. 400 m postojećeg glavnog kolektora i sanacija 4 postojeće

rasteretne građevine na sustavu odvodnje Topusko. Osim toga, planira se i izgradnja novog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda UPOV Topusko 1.350 ES s II. stupnjem pročišćavanja, SBR tehnologijom, s lokacijom uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Topusko, u naselju Topusko, uz rijeku Glinu. Uređajem za pročišćavanje otpadnih voda Topusko prikupljati će se i pročišćavati otpadne vode aglomeracije Topusko spojem na dovodni kolektor sa sjeverne strane građevne čestice. Nakon obrade otpadnih voda obrađena voda se planira ispuštati odvodnim kanalima u rijeku Glinu.

Slika 28. Idejno rješenje Aglomeracije Topusko

Izvor: Elaborač zaštite okoliša za zahvat: Sustav odvodnje aglomeracije Topusko i izgradnja UPOV-a Topusko, ovlaštenik DVOCUT ECRO d.o.o., Zagreba, kolovoz 2024., list 12

Poplavna područja

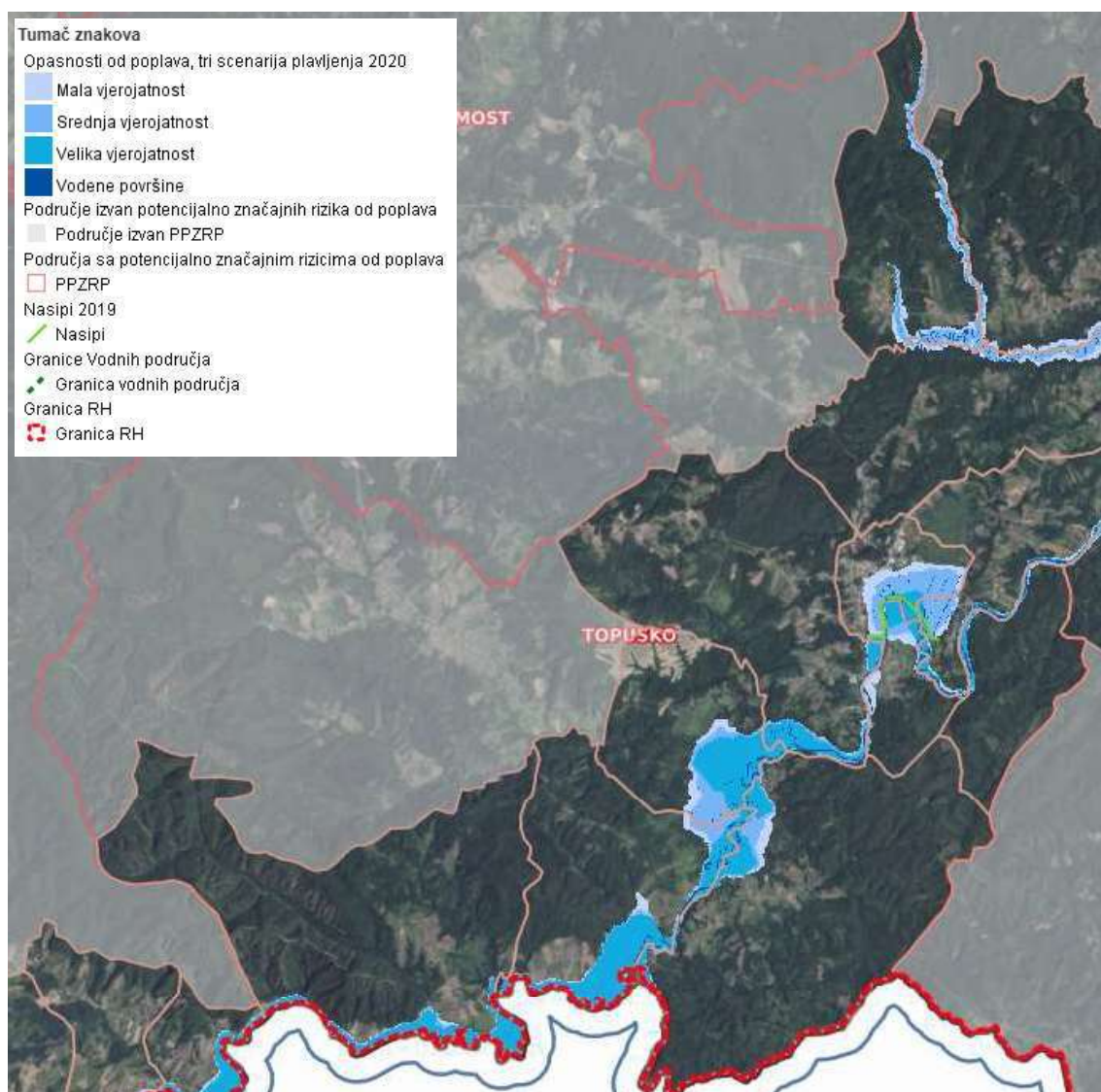
U okviru Plana upravljanja rizicima od poplava sukladno odredbama članka 126. Zakona o vodama (NN 66/19) izrađene su „Karte opasnosti i rizika od poplava 2019“. koje su dostavne na web stranici Hrvatskih voda.³

Karte opasnosti od poplava ukazuju na moguće obuhvate tri specifična poplavna scenarija:

- poplave velike vjerojatnosti pojavljivanja (povratno razdoblje približno 25 godina),
- poplave srednje vjerojatnosti pojavljivanja (povratno razdoblje približno 100 godina),

³ Karte rizika od poplava daju prostorni pregled mogućih štetnih posljedica koje se povezuju sa poplavnim scenarijima prikazanim na kartama opasnosti od poplava. Prilagođene su prvenstveno javnosti i širokom spektru dionika kako bi se omogućilo njihovo lakše i informiranije sudjelovanje u upravljanju rizicima od poplava, dok se procjena intenziteta rizika kao kombinacije vjerojatnosti i štetnih posljedica potencijalnih poplavnih događaja za stručne potrebe provodi u Planu. Karte su izrađene u mjerilu 1:25000. Glavni izvori podataka za izradu karata rizika od poplava su: popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj u 2011. godini, Statistički ljetopis 2013. godine, CORINE Land Cover 2006 (digitalna baza podataka o stanju i promjenama zemljišnog pokrova i namjeni korištenja zemljišta Hrvatske agencije za okoliš i prirodu), prostorni planovi gradova i općina, registri zaštićenih područja, okoliša, prirodnih i kulturnih dobara te druge službene baze prostornih podataka Hrvatske agencije za okoliš i prirodu, Državnog zavoda za statistiku, Hrvatskih voda i drugih institucija.

- poplave male vjerojatnosti pojavljivanja (povratno razdoblje približno 1000 godina), uz pridružene poplave uslijed mogućih rušenja nasipa te rušenja visokih brana - umjetne poplave.

Slika 29. Karte opasnosti od poplava 2019.
Izvor: Geoportal Hrvatske vode

Kao dio sustava obrane od poplava planirana je izgradnja retencije Vranovina te su izgrađeni su nasipi uz lijevu obalu rijeke Gline u naseljima Velika Vranovina, Topusko i Hrvatsko Selo, te je 2020./2022. godine izgrađeni nasip uz lijevu obalu rijeke Gline u naselju Ponkvari. Te uz desnu obalu rijeke Gline u naselju Velika Vranovina.

U svrhu zaštite centra naselja Topusko od bujičnih voda planirana je retencija Kalanjevac.

Slika 30. Novoizgrađeni nasipi uz rijeku Glinu
Izvor: ZPUSMŽ, ISPU

2.4.5. Gospodarenje otpadom

Postupanje s otpadom u Općini Topusko temelji se na Planu gospodarenja otpadom Općine Topusko za razdoblje 2018. – 2023. godine („Službeni vjesnik“ br. 18/18).

Skupljanje i odvoz komunalnog i drugog otpada organizirano je u svim nastanjenim naseljima. Na području Općine Topusko poslovi organiziranog skupljanja, skladištenja, uporabe, te zbrinjavanja neopasnog otpada odlaganjem obavlja Komunalno Topusko d.o.o. te ga odvozi na odlagalište komunalnog otpada Gmajna u Glini. Odvojeno skupljeni otpad za recikliranje se predaje ovlaštenim skupljačima, ovisno o vrsti otpada, a neopasni otpad se odlaže na odlagalište komunalnog otpada „Gmajna“.

Zakonom o gospodarenju otpadom (NN 84/21) propisana je, između ostalog, obveza odvojenog sakupljanja otpada: opasni otpad, otpadni papir, metal, plastika, staklo, glomazni otpad te tekstil i obuća, ambalažni otpad, otpad koji se smatra posebnom kategorijom otpada. Općina je uspostavila odvojeno prikupljanje otpada na cijelom svom području putem zelenih otoka i kontejnera. Biorazgradivi otpad se, osim otpada iz višestambenih zgrada, kompostira u domaćinstvima.

Odlagalište komunalnog otpada „Gmajna“ - Ukupna površina odlagališta je 40.000 m². Na odlagalištu se danas odlažu komunalni i neopasni industrijski otpad Općina Topusko i Gvozd.

Reciklažno dvorište - izgrađeno je u poslovno - komunalnoj zoni u naselju Ponikvari. Na lokaciji reciklažnog dvorišta planirano je i prikupljanje manjeg dijela građevinskog otpada, dok će se ostale količine zbrinjavati na županijskom reciklažnom dvorištu za građevinski otpad.

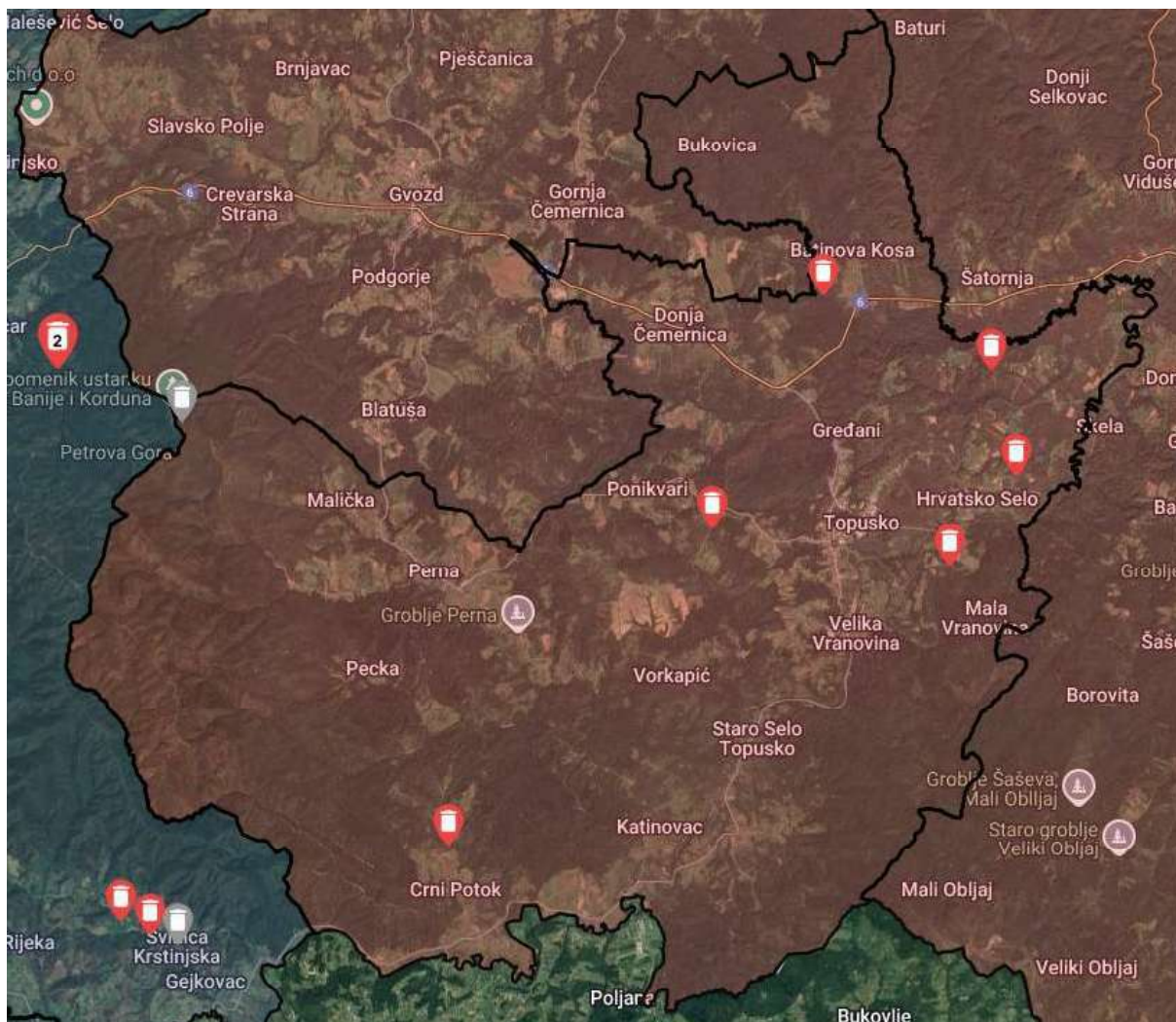
Prema Evidenciji lokacija odbačenog otpada kojeg je izradilo i vodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na području Općine Topusko evidentirano je 6 lokacija nelegalno odbačenog otpada:

- Batinova kosa (400 m²) – odbačena elektronička oprema i glomazni otpad,
- Gređanima (10 m²) – glomazni otpad,
- Hrvatsko Selo - zaseok Likarevići (250 m²) – glomazni otpad i uz bivši kamenolom (3 000 m²) - glomazni otpad i građevni otpad, onečišćen opasnim tvarima koje sadrže azbest,

- Ponikvari (10 000 m²) – miješani komunalni otpad,
- Crni potok (300 m²) – glomazni otpad.

Samo je jedna lokacija evidentirana kao lokacija na kojoj je uklonjen nelegalno odbačen otpad – Malička (15 m²) – glomazni otpad.

U usporedbi s okolnim JLS, a pogotovo stanjem na području cijele RH, situacija u Općini Topusko može se ocijeniti povoljnom, jer je broj lokacija nelegalnih odlagališta neznatan. Povrh toga, ne nalaze se u značajnoj blizini urbanih središta Općine, tako da ne ugrožavaju urbana zelena obilježja.

Slika 31. Prikaz prijavljenih lokacija nelegalnog odlagališta otpada na području Općine Topusko
Izvor: Evidencija lokacija odbačenog otpada, <https://eloo.haop.hr/public/otpad/pregled>

2.5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

2.5.1. Zaštićene prirodne vrijednosti

Zakonodavstvo i strateški dokumenti

Značaj zaštite prirode očituje se u Europskim dokumentima: Strategiji Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine (donesena 2011.) i Strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote.

Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (NN 72/17) je temeljni državni dokument za zaštitu prirode koja je izrađena na temelju Izvješća o stanju prirode u RH.

Pet strateških ciljeva Strategije:

1. povećati učinkovitost osnovnih mehanizama zaštite prirode
2. smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara
3. ojačati kapacitete sustava zaštite prirode
4. povećati znanje i dostupnost podataka o prirodi
5. podići razinu znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode.

Evidentirane prirodne vrijednosti na području Općine Topusko

Prema Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23) te podacima dostupnim na portalu Informacijskog sustava zaštite prirode na području Općine Topusko zaštićena je samo Petrova gora – Biljeg u kategoriji značajnog krajobraza (Rješenje br. 001-1204/1969. Općinske skupštine Vrginmost (Službeni vjesnik u Sisku br. 42/69). Zaštićena površina Petrove gore u Općini Topusko iznosi 748,30 ha (od ukupne površine 2 734,91 ha, odnosno 27,36%).

Slika 32. Značajni krajolik Petrova gora

Izvor: Informacijskog sustava zaštite prirode, <https://bioportal.hr/gis/>

Prostornim planom uređenja Općine Topusko (Službeni vjesnik br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20, 71/20 – pročišćen tekst) za zaštitu je predloženo:

R. BR.	KATEGORIJA ZAŠTITE	NAZIV	POVRŠINA /ha
Dijelovi prirode od nacionalnog značaja			
1.	Spomenik prirode	Izvori u Topuskom – livadna vrela	-
2.	Posebni rezervati	Plavnice	-
Dijelovi prirode od lokalnog značaja			
1.	Park-šuma	Nikolino brdo	10
2.	Spomenik parkovne arhitekture	Park Opatovina	

Tablica 24. Evidentirane prirodne vrijednosti na području Općine Topusko

Izvor: ID PPUO Topusko (Službeni vjesnik br. 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20, 71/20 – pročišćen tekst)

Ekološka mreža na području Općine Topusko

Ekološka mreža Natura 2000 je koherentna europska ekološka mreža sastavljena od područja u kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i staništa divljih vrsta od interesa za Europsku uniju, a omogućuje očuvanje ili, kad je to potrebno, povrat u povoljno stanje očuvanja određenih prirodnih stanišnih tipova i staništa vrsta u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti.

Na području Općine Topusko ne nalaze se ni jedno područje ekološke mreže.

2.5.2. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara

Kulturna dobra, u smislu Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 145/24) su „materijalna i nematerijalna dobra; pokretne i nepokretne stvari od kulturno-povijesnog, umjetničkog, arhitektonskog, paleontološkog, arheološkog, etnografskog, antropološkog i znanstvenog značaja; nematerijalni oblici i pojave čovjekova duhovnog stvaralaštva u prošlosti koja su od interesa za Republiku Hrvatsku te su na temelju Odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra upisuju u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske“.⁴

Svojstvo kulturnog dobra utvrđuje Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Sisku, na temelju stručnog vrednovanja.

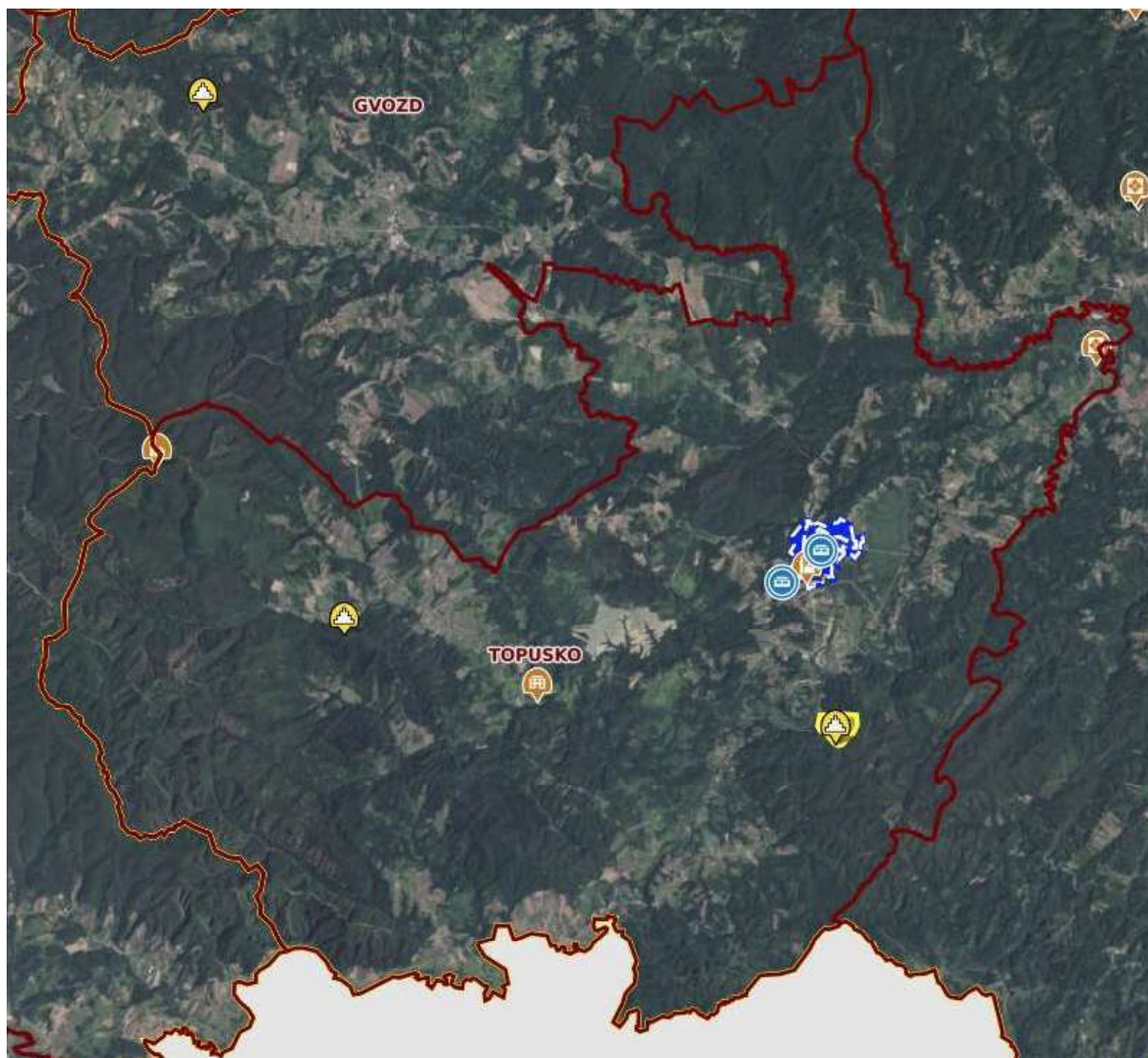
U Registar kulturnih dobara u obuhvatu Općine Topusko upisana su sljedeća kulturna dobra:

Rbr.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta kulturnog dobra / klasifikacija
1	Z-6065	ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE TURSKA KOSA	Velika Vranovina	Arheologija / kopnene arheološka zona/nalazište
2	Z-4411	KOMPLEKS RUŠEVINA CISTERCITSKE OPATIJE	Topusko	Nepokretna pojedinačna / sakralni kompleks
3	Z-4136	KULTURNO-POVIJESNA CJELINA GRADA TOPUSKO	Topusko	Kulturno-povijesna cjelina / urbana cjelina
4	Z-4412	MEMORIJALNO MJESTO ZGRADE RESTORANA LJEČILIŠTA	Topusko	Nepokretna pojedinačna
5	Z-6384	MISAL CISTERCITA	Topusko	Pokretna pojedinačna
6	Z-6279	OSTATCI STAROGA GRADA PERNIKA	Perna	Arheologija / kopnene arheološka zona/nalazište
7	Z-5734	TRADICIJSKA OKUĆNICA na kbr. 21	Perna	Nepokretna pojedinačna / stambeno-gospodarske građ.
8	Z-3260	PAVLINSKI SAMOSTAN SV. PETRA NA PETROVOJ GORI	Malička	Nepokretna pojedinačna / sakralni kompleksi
9	Z-7838	MJESTA MASOVNIH GROBNICA ŽRTAVA IZ DOMOVINSKOG RATA SA SPOMEN OBILJEŽJIMA NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE	Gredani	Nepokretna pojedinačna / memorijalna obilježja i mjesta

Tablica 25. Popis zaštićenih kulturnih dobara prema Registru

Izvor: Geoportal kulturnih dobara RH, <https://geoportal.kulturnadobra.hr/geoportal.html#/>, stanje na dan ožujak 2025. godine

⁴ Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 145/24), čl. 5, st. 1, post. 19.

Slika 33. Lokacije kulturnih dobara

Izvor: Geoportal kulturnih dobara Rh, <https://geoportal.kulturnadobra.hr/geoportal.html#/>

Strategija očuvanja, zaštite i valorizacije kulturno-povijesne baštine Općine Topusko 2021.-2027.

Svrha Studije je ostvarivanje temelja za implementaciju tema krajobraza u relevantne sektorske politike Županije (prostorno planiranje, zaštita prirode i okoliša, zaštita kulturnog dobra, ruralni i turistički razvoj, zemljišne i poljoprivredne politike).

Na području Općine Topusko zastupljena su sljedeća krajobrazna područja: - krajobrazno područje pobrđa Moslavačke gore - krajobrazno područje vrhova Moslavačke gore - krajobrazno područje predgorja Moslavačkog i Psunjskog gorja - krajobrazno područje Lonjskog polja - krajobrazno područje Ilove i Pakre.

2.6. Obavezni prostorni pokazatelji

Svi prostorni pokazatelji propisani su Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14, 19/15).

	OSNOVNA TEMATSKA CJELINA	SKUPINA	POKAZATELJ	jedinica	vrijednost
1.	OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA				
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1. <i>Broj stanovnika</i>	broj	2.222
			2. <i>Indeks kretanja broja stanovnika</i>	broj	74,44
			3. <i>Prirodni prirast stanovništva</i>	broj	763
		B. Razmještaj i struktura domaćinstva	1. <i>Broj domaćinstva</i>	broj	908
			2. <i>Indeks rasta broja domaćinstva</i>	broj	78,55
			3. <i>Prosječna veličina domaćinstva</i>	broj	
1.2.	SOCIJALNO – GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj	1. <i>Indeks razvijenosti</i>	broj	93,55
			2. <i>Stupanj razvijenosti</i>	broj	2
2.	STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA				
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenost	1. <i>Broj naselja</i>	broj	16
			2. <i>Gustoća naselja</i>	br. naselja /1000km ²	80,52
			3. <i>Gustoća naseljenosti</i>	broj stan. /km ²	11,18
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	A. Površina naselja	1. <i>Površina naselja</i>	ha	19.867,97
		B. Građevinska područja(GP)	1. <i>Površina GP naselja - ukupno planirana</i>	ha	938,97
			2. <i>Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS</i>	%	4,72
			3. <i>Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS</i>	%	4,42
			4. <i>Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP</i>	%	6,53
			5. <i>Broj stanovnika / ukupna površina GP</i>	stan./ha	2,37
			6. <i>Broj stanovnika / izgrađena površina GP</i>	stan./ha	2,53

2.3.	IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	Izdvojena građevinska područja (IGP)	1. <i>Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja - ukupno planirana</i> 2. <i>Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP:</i> 2.a. Ugostiteljsko – turistička namjena 2.b. Gospodarska namjena - ukupna (proizvodna, poslovna, infrastrukturna, OIE i dr.) 2.c. Sport i rekreacija 2.d. Područja posebne namjene 2.e. Površina groblja 3. <i>Ukupni smještajni kapaciteti u TRP</i>	ha ha / % broj	225,22 0,70 / 0,31 106,40 / 47,24 24,29 / 10,79 0,00 / 0,00 9,22 / 4,09 337
3.	POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST				
3.1.	PROMETNA INFRASTRUKTURA	A. Cestovni promet	1. <i>Duljina cesta po vrstama:</i> - Državna - Županijska - Lokalna - Nerazvrstana 2. <i>Udio pojedinih vrsta cesta:</i> - Državna - Županijska - Lokalna - Nerazvrstana 3. <i>Cestovna gustoća (dužina ceste / površina područja)</i>	km % km/km ²	8,8 50,1 15,6 103,91 4,93 28,08 8,74 58,24 0,9
		B. Željeznički promet	1. <i>Duljina pruga prema vrsti - nerazvrstana (van funkcije)</i> 2. <i>Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga</i> 3. <i>Gustoća željezničkih pruga (dužina/površina područja)</i>	km % km/km ²	12,5 100 0,06
		C. Zračni promet	1. <i>Broj zračnih luka prema vrsti</i> 2. <i>Površina zračnih luka</i>	broj ha	0 0
		D. Pomorski promet	1. <i>Broj luka prema vrsti</i> 2. <i>Površina kopnenog dijela luke</i> 3. <i>Luke nautičkog turizma prema broju vezova</i>	broj ha broj	0 0 0
		E. Riječni promet	1. <i>Broj riječnih luka prema veličini i rijeci</i> 2. <i>Klasa i duljina plovni putova</i>	broj klasa / km	0 0
		F. TK infrastruktura	1. <i>Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika</i>	broj/100 st.	0,18
3.2.	ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	A. Opskrba električnom energijom	1. <i>Duljina elektroopkrbnih vodova</i> 2. <i>Udio i duljina elektroopkrbnih vodova prema vrsti:</i> - Srednje naponski - Niskonaponski	km % / km	214,88 39/5 / 84,88 60,5 / 130,00

		B. Opskrba plinom	1. <i>Duljina plinovoda</i> 2. <i>Udio prema vrsti plinovoda</i>	km %	0 0
		C. Opskrba naftom	1. <i>Duljina naftovoda</i>	km	8,0
3.3.	OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A. <i>Opskrba pitkom i tehnološkom vodom</i>	1. <i>Duljina javne vodoopskrbne mreže</i> 2. <i>Potrošnja pitke vode</i>	km 1/stan./ god.	230,5
		B. <i>Pročišćavanje otpadnih voda</i>	1. <i>Duljina kanalizacijske mreže</i> 2. <i>Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda - broj i kapacitet</i>	km broj, ES	17,6 0
3.4.	GOSPODARENJE OTPADOM	Odlagalište otpada	1. <i>Broj i površina odlagališta prema vrsti</i> - <i>Uređena</i> - <i>Neuređena</i> 2. <i>Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina)</i>	broj, ha broj, ha	0 4 1 / 15 m ²
4.	KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA				
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. <i>Poljoprivreda</i>	1. <i>Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta</i> 2. <i>Udio poljoprivrednog zemljišta</i> 3. <i>Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku</i>	ha % ha/stan.	1.148,45 5,78 0,52
		B. <i>Šumarstvo</i>	1. <i>Ukupna površina šumskog zemljišta</i> 2. <i>Udio šumskog zemljišta</i> 3. <i>Površina šumskog zemljišta po stanovniku</i>	ha % ha/stan.	9.386,66 47,25 4,22
		C. <i>Vode</i>	1. <i>Površina površinskih voda prema vrsti – vodotoci</i> 2. <i>Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS</i>	ha %	203,29 1,02
		D. <i>Morska obala</i>	1. <i>Morska obala - dužina obalne crte</i>	km	0
		E. <i>Mineralne sirovine</i>	1. <i>Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina</i>	broj ha	2 84,61
4.2.	ZAŠTIĆENA PODRUČJA	Zaštićena područja prirode	1. <i>Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti</i> 2. <i>Broj i površina ekološki značajnih područja</i> 3. <i>Broj i površina (NATURA 2000) područja</i>	broj ha broj ha broj ha	1 748,30 4 24 0 0
4.3.	KULTURNA DOBRA	Struktura registriranih kulturnih dobara	1. <i>Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara</i> 2. <i>Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara</i> 3. <i>Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara</i>	broj broj broj	7 2 2
4.4.	PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA	Područje potencijalnih prirodnih i drugih nesreća	Opisati u tekstualnom dijelu izvješća		u tekstu

5.	DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA				
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1. Broj donesenih PP 2. Broj donesenih izmjena i dopuna PP 3. Broj PP u izradi	broj broj broj	2 3 2
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1. Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama (2023. godine): - Lokacijska dozvola - Građevinska dozvola - Uporabna dozvola	broj	2 5 29
5.3.	URBANA PREOBRAZBA		1. Broj PP ili pojedinačnih zahvata 2. Površina	broj ha	0 0
5.4.	URBANA SANACIJA		1. Broj izdanih rješenja o ozakonjenju (2023. godine) 2. Planovi sanacije, izmjene i dopune PP	broj broj	4 0

3. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

3.1. Izrada prostornih planova

Prostornim planovima se "uređuje svrhovita organizacija, korištenje i namjena prostora te uvjeti za uređenje, unaprjeđenje i zaštitu prostora Države, županija, gradova i općina"⁵. Prostorni planovi donose se na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini. Prostorni planovi imaju snagu i pravnu prirodu podzakonskog propisa.

Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) i Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98, 39/04, 163/04, 09/11) definirani su obvezni dokumenti prostornog uređenja, sadržaj, način izrade i postupak njihovog donošenja.

Prostorni planovi su Državni plan prostornog razvoja, prostorni planovi područja posebnih obilježja, urbanistički plan uređenja državnog značaja, prostorni plan županije, Prostorni plan Grada Zagreba, urbanistički plan uređenja županijskog značaja, prostorni plan uređenja grada, odnosno općine, generalni urbanistički plan i urbanistički plan uređenja.

3.1.1. Važeći prostorni planovi

Dokumenti prostornog uređenja državne razine

Osnovni dokument prostornog uređenja državne razine do donošenja Državnog plana prostornog razvoja su: Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17) i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99, 84/13), koje donosi Hrvatski sabor.

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17)

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske temeljni je državni dokument za usmjeravanje razvoja u prostoru. Njime je, na temelju utvrđenih uporišnih vrijednosti hrvatskog prostora i sustava upravljanja prostornim razvojem te

⁵ Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23)

utvrđenog stanja i procesa u prostoru, utvrđen opći cilj (vizija) prostornog razvoja do 2030. godine s razvojnim polazištima te s prioritetima, usmjerenjima i okvirom za provedbu.

Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99, 84/13)

Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske utvrđene su mjere i aktivnosti za provođenje Strategije. Detaljnije su razrađeni osnovni ciljevi i usmjerenja prostornog razvoja, te osnove i smjernice za uređenje prostora, koje treba uvažavati pri izradi prostornih planova.

U ožujku 2024. godine donesena je Odluka o izradi Državnog plana prostornog razvoja, no do donošenja istog na snazi je Program prostornog uređenja Republike Hrvatske.

Odluka o izradi Državnog plana prostornog razvoja (NN 48/24)⁶

Programska polazišta Državnog plana prostornog razvoja :

- afirmacija policentričnosti, osobito jačanjem uloge makroregionalnih središta, ali i ostalih više i srednje rangiranih središta značajnih za oblikovanje uravnotežene prostorne strukture, osnaživanjem gradova subregionalnog i lokalnog značaja u područjima ugroženima depopulacijom i poticanjem njihova umrežavanja u policentrične saveze kao osnove održivih i otpornih regija
- ublažavanje tempa depopulacije najugroženijih područja poticanjem prirodnog obnavljanja stanovništva i stvaranjem preduvjeta privlačnosti za mlađu populaciju, prema konceptu socijalne uključenosti, ravnopravnog pristupa javnim i drugim sadržajima, prava na rad i osobni napredak, korištenjem potencijala novih tehnologija, zelenog poslovanja i turističke atraktivnosti
- očuvanje identiteta hrvatskog prostora planskim promišljanjem cjelokupnog teritorija i cjelovito osmišljenim uključivanjem prirodne i kulturne baštine temeljenim na cjelovito sagledanom i vrednovanom krajobrazu u sustav prostornog uređenja te ravnopravnim planerskim tretmanom kopna i mora na postavkama održivog razvoja
- korištenje prednosti geoprometnog položaja za razvoj posredničkih prometnih, gospodarskih i političkih funkcija, između zapadne i srednje Europe te jugoistočne Europe i Bliskog istoka, posebice prirodnom usmjerenošću zemalja srednjeg Podunavlja prema Jadranu i Mediteranu
- održivi razvoj gospodarstva i infrastrukturnih sustava, odmjeranim korištenjem prostora i usmjeravanjem razvojnih aktivnosti prema već korištenom zemljištu, intenzivnijim razvojem sustava željezničkog, pomorskog, riječnog i zračnog prometa i poboljšanjem mreže cestovnih prometnih poveznica
- povezivanje s europskim prostorom, primjenom načela teritorijalne kohezije, ostvarivanjem zajedničkih standarda zaštite okoliša, sudjelovanjem u realizaciji europskih prometnih i infrastrukturnih mreža te sudjelovanjem u izradi zajedničkih dokumenata i provedbi istraživačkih i drugih projekata vezanih uz prostorni razvoj
- integrirani pristup prostornom uređenju usklađivanjem sektorskih politika i razvojnih dokumenata s principima zaštite i promocije uporišnih vrijednosti, prioritetima i usmjerenjima prostornog razvoja te sagledavanjem potencijalnih instrumenata provedbe planiranog prostornog razvoja u svim sektorima
- aktivna prilagodba dinamici promjena jačanjem kapaciteta hrvatskog prostora i sustava prostornog uređenja za prilagodbu posljedicama klimatskih promjena, društvenim promjenama, gospodarskim trendovima i tehnološkom napretku te za smanjenje rizika od katastrofa.

⁶ Državni plan je temeljni prostorni plan za područje cijele Republike Hrvatske a izrađuje se radi izvršenja zakonske obveze i ostvarenja ciljeva prostornog uređenja kojima se osiguravaju uvjeti za korištenje (gospodarenje), zaštitu i upravljanje prostorom Republike Hrvatske kao osobito vrijednim i ograničenim nacionalnim dobrom te se time ostvaruju pretpostavke za društveni i gospodarski razvoj, zaštitu okoliša i prirode, zaštitu kulturnih dobara, vrsnoću gradnje i racionalno korištenje prirodnih i kulturnih dobara. Dodatan razlog za donošenje plana je i uspostava te razvoj novog sustava prostornog uređenja uređenog Zakonom prema kojem se izrađuje nova generacija prostornih planova kroz Informacijski sustav prostornog uređenja na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini.

Prostorni planovi županijske razine

Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije” br. 4/01, 12/10, 10/17, 12/19, 23/19 - pročišćen tekst, 07/23, 20/23, 8/24 - pročišćen tekst)

Prostorni plan županije, kao strateški plan regionalne razine daje smjernice i okvir za izradu prostornih planova uređenja gradova i općina.

Nositelj izrade prostornih planova županijske razine je Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu u Sisačko-moslavačkoj županiji.

Prostorni planovi lokalne razine

Nositelj izrade prostornih planova lokalne razine za područje Općine Topusko je Jedinostveni upravni odjel u Općini Topusko.

Prostorni plan uređenja Općine Topusko („Službeni Vjesnik“ br. 3/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak i 71/20 - pročišćeni tekst)

Prostorni planovi uređenja gradova, odnosno općina prvenstveno određuju građevinska područja naselja, građevinska područja izvan naselja i izdvojene dijelove građevinskih područja naselja, obuhvat generalnih urbanističkih planova i koridore infrastrukture značajne za gradove, odnosno općine.

OPĆINA	NAZIV PLANA I OBJAVA
TOPUSKO	Prostorni plan uređenja Općine Topusko „Službeni Vjesnik“ br. 3/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20 - ispravak i 71/20 - pročišćeni tekst

Tablica 22. Prostorni plan uređenja Općine Topusko (stanje na dan 31.12.2023. god.)

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije ISPU

Urbanistički planovi uređenja (UPU)

Sukladno Zakonu o prostornom uređenju urbanistički planovi uređenja donose se obavezno za neuređene dijelove građevinskog područja i za izgrađene dijelove tih područja planiranih za urbanu preobrazbu ili urbanu sanaciju. Urbanistički planovi uređenja propisuju uvjete provedbe svih zahvata u prostoru unutar svog obuhvata.

OPĆINA	NAZIV PLANA I OBJAVA
TOPUSKO	Urbanistički plan uređenja gospodarske zone „Ponikvari“ „Službeni Vjesnik“ br. 39/15

Tablica 23. Urbanistički planovi uređenja (stanje na dan 31.12.2023. god.)

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

3.1.2. Prostorni planovi u postupku izrade i donošenjaProstorni planovi županijske razine u postupku izrade i donošenja

Odluka o izradi V. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije donesena je 21.12.2021. godine te je ista dopunjavana 2022. i 2024. godine („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije” br. 31/21, 8/22, 3/24). Iste su još uvijek u izradi.

Prostorni planovi lokalne razine u postupku izrade i donošenja

Odluka o izradi IV. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Topusko "Službeni vjesnik" broj 103/23. Odluka o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Topusko "Službeni vjesnik" broj 54/24.

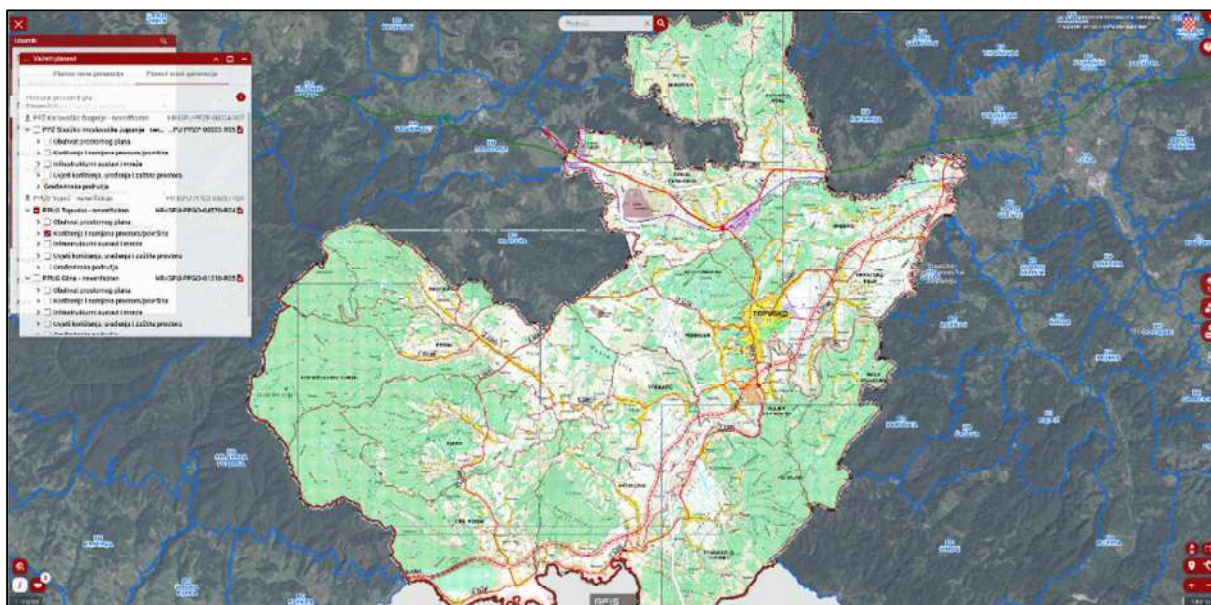
3.1.3. Informacijski sustavi prostornog uređenja

Informacijski sustav prostornog uređenja Republike Hrvatske -ISPU⁷

Informacijski sustav prostornog uređenja uspostavlja se i vodi za potrebe izrade, donošenja, provedbe i nadzora prostornih planova, trajnog praćenja stanja u prostoru i području prostornog uređenja te izrade izvješća o stanju u prostoru, u skladu sa Zakonom i drugim propisima. Informacijski sustav uspostavlja se i vodi u elektroničkom obliku, kao interoperabilni i multiplatformni sustav kojim se povezuju informacijski sustavi pojedinih javnopravnih tijela, koja temeljem Zakona i posebnih propisa izrađuju i/ili održavaju prostorne podatke i druge podatke značajne za prostorno uređenje.

Obrada prostornih planova za ISPU za područje Općine Topusko

Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije je u proteklom razdoblju kontinuirano provodio obradu prostornih planova te je dopunjavan katalog metapodataka unutar ISPU sustava za sve planove na području Općine Topusko. Ova aktivnost započela je 2013. godine na zahtjev Ministarstva, a provodi se kontinuirano kroz svaku sljedeću godinu. Prostorni planovi obrađuju se i objavljuju na internetskim stranicama Ministarstva. Detaljni podaci o prostornim planovima (metapodaci) objavljuju se u posebnom Katalogu informacija o prostornim planovima unutar ISPU-a. U proteklom četverogodišnjem razdoblju dodani su određeni novi moduli (eObnova, Registar brownfield područja).

Slika 34. Detalj prikaza PPUG Topusko na ISPU geoportalu

Izvor: <https://ispu.mgipu.hr/#/> na dan 26.03.2025. godine

Vođenje registra prostornih planova Sisačko-moslavačke županije i objava prostornih planova na WEB GIS pregledniku Sisačko-moslavačke županije⁸

U svrhu razvoja i modernizacije struke u području prostornog uređenja, uspostavljen je Geoportal Sisačko-moslavačke županije koji predstavlja aplikaciju kao jedinstveno, odnosno središnje mjesto pristupa prostornim podacima za cijelo područje županije.

⁷ <https://ispu.mgipu.hr/#/>

⁸ <http://zpusmz.geoportal.hr/>

Uspostavom Geoportala 2017. godine kao ishodišne točke za pregled prostorno planske dokumentacije formirana je opća digitalna baza podataka prostornog uređenja za cjelokupno područje županije koja se aktivno ažurira i nadopunjava.

Sastoji se od velikog broja kartografskih podloga i slojeva prostornih podataka, topografskih karata, digitalnih orto-foto karata, prostornih planova, planova infrastrukturnih sustava, granica građevinskih područja, koji se mogu pregledavati samostalno ili kombinirano.

Osim uvida u važeću prostorno plansku dokumentaciju na portalu su kroz slojeve prikazane najvažnije teme koje se obrađuju kroz prostorno plansku dokumentaciju, kao što su građevinska područja naselja i izdvojena građevinska područja naselja, šume, poljoprivredno obradivo zemljište, eksploatacijska polja, prometna mreža, zaštićena područja, poplavna područja, akumulacije i dr.

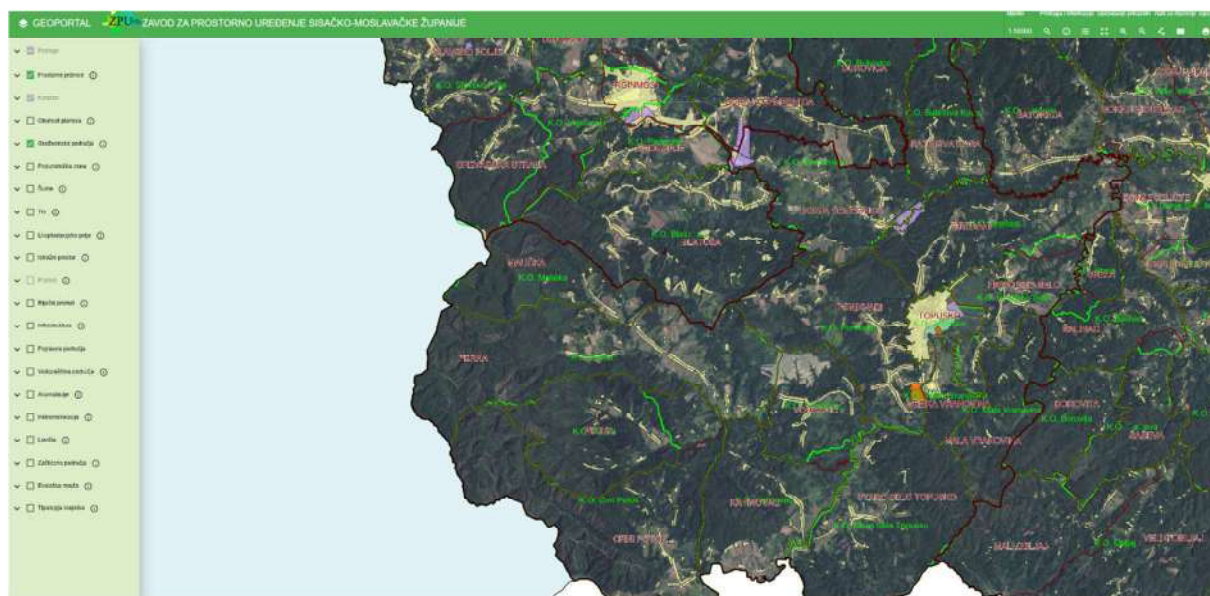
Geoportal podrazumijeva korištenje suvremenih informacijskih tehnologija velike brzine (100/100 mb/s) i visoke raspoloživosti, puno lakši pristup građanima za dobivanje potrebnih prostornih podataka (informacija) na području Sisačko-moslavačke županije.

Geoportal podrazumijeva jednu vrstu mrežnog portala koji omogućuje pristup prostornim informacijama te različite povezane usluge (pretraživanje, pregledavanje, preuzimanje, transformaciju, analizu, otkrivanje usluga).

Izrađen je u skladu s važećim propisima iz područja prostornog uređenja. Olakšava dobivanje potrebnih informacija u svrhu dobivanja akata o gradnja kao i ostalih potvrda te omogućuje efikasniji rad tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave pri izdavanju dozvola.

Geoportal se kontinuirano ažurira i nadopunjava dodatnim informacijama, slojevima prostornih podataka, kartografskim podlogama, novim dokumentima prostornog uređenja (prostornim planovima) te se kroz uvažavanje prijedloga i primjedbi svih korisnika dograđuje i podiže kvaliteta funkcioniranja geoportala.

U razmatranom razdoblju izvršeno je redovno ažuriranje postojećih slojeva te je implementirana novodonesena prostorno planska dokumentacija.

Slika 35. Detalj prikaza građevinskih područja na geoportalu Sisačko-moslavačke županije, Izvor: <http://zpsmz.geoportal.hr/> na dan 26.03..2025. godine

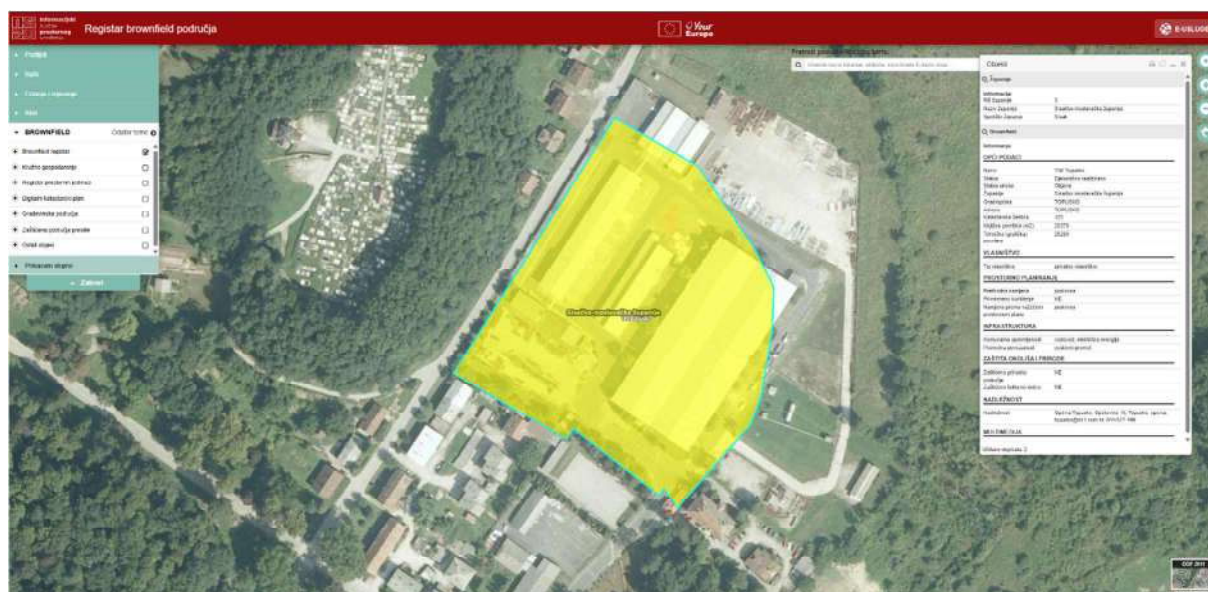
Implementacija planova u GIS sustav za izradu državnog plana prostornog razvoja

U GIS sustav su implementirani sljedeći podaci iz prostornih planova: građevinska područja, šumske, poljoprivredne i vodne površine te sustav gospodarenja otpadom.

U ožujku 2018. izvršena i dodatna obrada podataka koji obuhvaćaju sve zahvate od državnog značaja, a odnose se na namjenu prostora, zaštitu prostora i infrastrukturne sustave. Navedeni podaci poslužit će Hrvatskom zavodu kao analitička osnova pri izradi Državnog plana prostornog razvoja.

Registar brownfield područja

Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske brownfield područja utvrđena su kao “napuštena/preskočena područja”, koja čine napuštene nekretnine ili nekretnine koje su se prestale koristiti u svojoj izvornoj namjeni (građevinski objekti i pripadajuće zemljište, uključujući infrastrukturu, neovisno o prethodnoj namjeni) te su slobodna za prenamjenu i ponovnu upotrebu. Posebno se ističu napušteni industrijski, vojni i ugostiteljsko-turistički kompleksi. Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije u razdoblju od 2019. do 2024. g. u Registar brownfield područja unio je podatke o brownfield lokalitetu na prijedlog Općine Topusko lokalitet „TIM“ Topusko, Poljoprivredna zadruga Topusko i Pilana „Blatuša“. Registar brownfield područja i dalje će se kontinuirano ažurirati sa podacima (prethodna namjena, lokacija/granice obuhvata).

Slika 36. Detalj prikaza Registra brownfield područja za Općinu Topusko lokalitet „Metan“
Izvor: Registar brownfield područja na dan 26.03.2025. godine

eNekretnine

Zakonom o procjeni vrijednosti nekretnina koji je stupio na snagu 25. srpnja 2015. godine (NN 78/15) između ostalog reguliraju se odnosi na hrvatskom tržištu nekretnina, usklađeni s odredbama europske legislative.

Temeljem Zakona, a radi stručne analize i evaluacije podataka, davanja stručnih prijedloga i mišljenja o tržištu nekretnina, 5. listopada 2015. godine osnovano je Procjeniteljsko povjerenstvo za tržište nekretnina za područje Sisačko-moslavačke županije.

Nadzor nad provedbom ovog Zakona i propisa donesenih temeljem ovog Zakona, kao i zakonitost rada upravnog tijela, Povjerenstva i procjenitelja provodi Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Sukladno Zakonu kontinuirano se jednom godišnje objavljuju jednogodišnja Izješća o tržištu nekretnina Sisačko-moslavačke županije. Zadnje Izješće o tržištu nekretnina Sisačko-moslavačke županije za 2022.⁹ objavljeno je u ožujku 2023. godine.

Izvod iz Izješće o tržištu nekretnina Sisačko-moslavačke županije za 2024. za područje Općine Topusko:

Općina Topusko

NASELJA: Batinova Kosa, Bukovica, Crni Potok, Donja Čemernica, Gređani, Hrvatsko Selo, Katinovac, Mala Vranovina, Malička, Pecka, Perna, Ponikvari, Staro Selo Topusko, Topusko, Velika Vranovina, Vorkapić

vrsta nekretnine		promet nekretnina ukupan broj				preuzeto od PU	provedena evaluacija	neuobič. okolnosti	KP	Z	N
		2020	2021	2022	2023				2023	2023	2023
ST/A	stan/apartman	5	23	10	18	0	11	7	7 631,79	0	4 3,69
OK	stambena zgrada – obiteljska kuća	12	17	26	22	0	17	5	16 43,06	0	1 4,40
PZG	poslovna zgrada	0	0	2	2	0	2	0	2 3,92	0	0
GZG	gospodarska zgrada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PP	poslovni prostor	0	3	3	3	0	3	0	0	3 6,43	0
G	garaža	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
KPB	stamb. zgrada – kuća za povremeni boravak	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RN	različite nekretnine	9	0	6	24	0	23	1	23 0,36	0	0
SKL	skladište	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OS	ostalo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GZ	građevinsko zemljište podatak za k.o. Topusko	6	11	14	11	0	8	3	*2 8,75	0	0
GZ	građevinsko zemljište podatak za naselja JLS								5 2,32		
PZ	poljoprivredno zemljište	11	64	84	52	0	35	17	35 0,40	0	0
ŠZ	šumsko zemljište	4	10	18	18	0	15	3	15 0,29	0	0
SP	spremište	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ukupno		47	128	164	150	0	114	36	105	3	5

podaci preuzeti iz ZKC-a SRŽ L. ožujka 2024. godine

* - razlika u broju evaluiranih podataka odnosi se na prve službeni

–	broj evaluiranih podataka temeljem kojeg se došlo do prosječne cijene
€/m ²	prosječna cijena

Ispod tablice je navedeno da su podaci o broju transakcija preuzeti 1. ožujka 2024. godine, obzirom da se podaci o realiziranom prometu nekretnina preuzimaju svakodnevno iz Evidencije prometa nekretnina Ministarstva financija – Porezne uprave, odnosno svakodnevno mijenjaju/dopunjuju novima, iako se radi o prometu nekretnina u 2023. godini.

Kod kupoprodaje **OK** – stambene zgrade – obiteljske kuće, u obzir treba uzeti da se rijetko govori o kupoprodaji samog objekta, već se kod ove vrste nekretnine govori o kupoprodaji objekata s okućnicom i okolnim zemljištem (voćnjak, livada, vinograd...), a iz kupoprodajnog ugovora nije vidljivo koji se dio iznosa odnosi na objekt, a koji na popratno zemljište.

Isto tako treba napomenuti da se prosječna cijena iskazana u €/m² za pojedine vrste nekretnina odnosi samo na evaluirane podatke. Broj evaluiranih podataka temeljem kojeg se došlo do prosječne cijene, nalazi se iznad iskazanih iznosa – u kolonama **KP - Z - N** za 2023. godinu. Ovdje se ne radi o tržišnim cijenama pojedinih vrsta nekretnina, već o prosječnoj cijeni izvedenoj iz baze ZKC (ovjereni ugovori), temeljem prometa u 2023. godini.

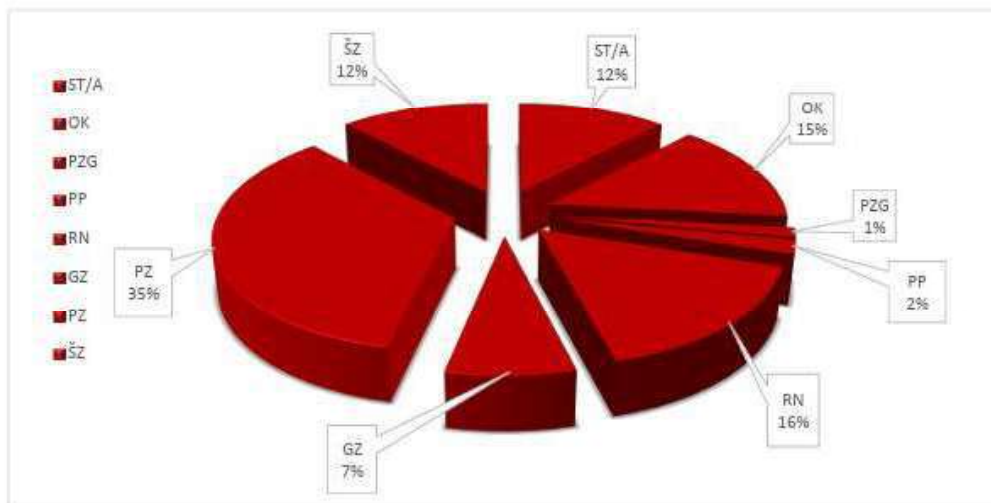
Prosječne cijene €/m² dobivene temeljem malog broja transakcija, ne mogu se smatrati relevantnim podatkom, ali služe kao informacija/pokazatelj o prometu i postignutim cijenama određenim nekretninama na pojedinom području.

ST/A-KP	Sveukupno je u 2023. godini zabilježeno 14 kupoprodaja stanova, od čega je 7 stavljeno u neuobičajene okolnosti iz razloga što je kupoprodaja istih bila temeljem Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima i Uredbe o prodajnoj cijeni obiteljske kuće ili stana u državnom vlasništvu kojima upravlja Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje po nerealno niskim/povlaštenim cijenama.
	Temeljem 7 evaluiranih podataka, dobivena je prosječna vrijednost od 631,79 €/m² (587,88 €/m ² u 2022. godini). Cijene variraju vezano uz veličinu stana, katnost, lokaciju i opremljenost same nekretnine.
min/max €/m²	435,25 – 1.051,52

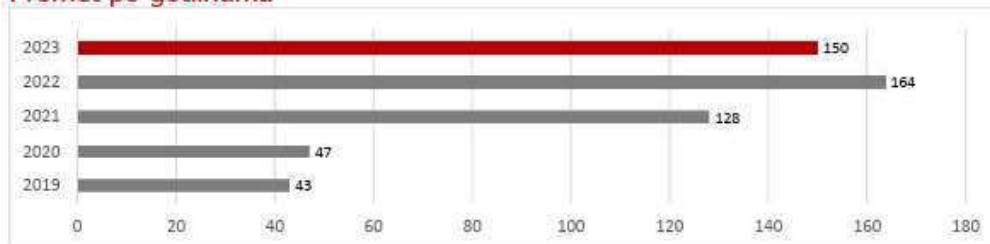
⁹ https://www.smz.hr/images/stories/prostorno/2022/izvjesce_nekretnine_2022.pdf

ST/A-N	U 2023. godini evidentirana su 4 najma stana. Prosječna cijena bila 3,69 €/m² (3,11 €/m ² u 2022. godini). Kao i kod kupoprodaje stanova, cijene variraju vezano uz veličinu stana, katnost, lokaciju i opremljenost same nekretnine. Kako se ovdje radi o malom uzorku, isti podaci služe samo kao informacija.
min/max €/m²	0,86 – 5,25
OK-KP	Temeljem 16 evaluiranih podataka za kupoprodaje kuća na području cijele JLS, prosječna cijena iznosi 43,06 €/m² (23,27 €/m ² u 2022. godini). Cijene variraju vezano uz lokaciju, opremljenost i legalnost objekta. Ovdje u obzir treba uzeti da se rijetko govori o kupoprodaji samog objekta, već se kod ove vrste nekretnine govori o kupoprodaji objekata s okućnicom i okolnim zemljištima (okućnica, voćnjak...), a iz kupoprodajnog ugovora nije vidljivo koji se dio iznosa odnosi na objekt, a koji na popratno zemljište. Tako su površine u prometu za KP/OK iskazane od 454 – 4.570 m ² .
min/max €/m²	10,44 – 110,09
medijalna cijena	41,01
OK-N	U 2023. godini evidentiran je 1 najam obiteljske kuće po cijeni od 4,40 €/m² (0,39 €/m ² u 2022. godini). Kako se ovdje radi o jednom podatku, isti služi samo kao informacija.
€/m²	4,40
PZG-Z	U 2023. godini evidentirane su 2 kupoprodaje poslovnih zgrada po prosječnoj cijeni od 3,92 €/m² . Kako se ovdje radi o malom uzorku, isti služi samo kao informacija.
min/max €/m²	0,76 – 7,08
PP-Z	Temeljem 3 evaluirana podatka o zakupu poslovnih prostora u 2023. godini, iskazana je prosječna cijena u iznosu od 6,43 €/m² (4,54 €/m ² u 2022. godini). Cijena varira uz lokaciju, opremljenost ali i namjenu poslovnog prostora (trgovina, ugostiteljski objekt...). Kako se ovdje radi o malom uzorku, isti podaci služe samo kao informacija.
min/max €/m²	3,64 – 10,97
GZ-KP	U 2023. godini evidentirano je 7 transakcija kupoprodaje građevinskog zemljišta. (6,68 €/m ² u 2022. godini). Prosječna cijena za područje svih naselja Općine Topusko (osim k.o. Topusko) je 2,32 €/m² . Prosječna cijena za područje k.o. Topusko je 8,75 €/m² .
min/max €/m² – naselja JLS	0,83 – 4,33
min/max €/m² – k.o. Topusko	3,50 – 14,00
PZ-KP	Temeljem 35 evaluiranih podataka o kupoprodaji poljoprivrednog zemljišta u 2023. godini, iskazana je prosječna cijena kupoprodaje u iznosu od 0,40 €/m² (0,28 €/m ² u 2022. godini). Namjena: P1,P2,P5.
min/max €/m²	0,14 – 2,13
medijalna cijena	0,27
ŠZ-KP	Temeljem 15 evaluiranih podataka o kupoprodaji šumskog zemljišta u 2023. godini, iskazana je prosječna cijena kupoprodaje u iznosu od 0,29 €/m² (0,57 €/m ² u 2022. godini). Namjena: Š1.
min/max €/m²	0,13 – 0,70
medijalna cijena	0,26

U ukupnom prometu nekretnina u 2023. godini, kao i prethodnih godina, dominira promet poljoprivrednim zemljištem, koje u 2023. godini čini 35% ukupnog prometa na području JLS. Dio ugovora stavljen je u status „neuobičajene okolnosti“. Najviše za promet poljoprivrednim zemljištem (17) i obiteljskim kućama (19). Radi se o kupoprodajnim cijenama <0,13 €/m². Ukupan promet nekretnina u 2023. godini u blagom je padu u odnosu na prethodnu godinu.

Promet po godinama

3.2. Provedba prostornih planova

Dokumenti prostornog uređenja provode se izdavanjem dozvola, rješenja, potvrda i uvjerenja za gradnju, uporabu i uklanjanje objekata temeljem Zakona.

Provedba dokumenata prostornog uređenja za područje Općine Topusko provodi se izdavanjem akata prostornog uređenja i gradnje u Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu, Ispostava Glina sa sjedištem u Glini koji samostalno izdaju dokumente prostornog uređenja za administrativno područje Općine.

U proteklom razdoblju izdani su sljedeći provedbeni dokumenti:

PROVEDBENI DOKUMENTI	2020.	2021.	2022.	2023.	UKUPNO
LOKACIJSKA / IZMJENA LOKACIJSKE DOZVOLE	3	3	2	2	10
GRAĐEVINSKA / IZMJENE GRAĐEVINSKE DOZVOLE	4	5	9	5	23
RJEŠENJE O IZVEDENOM STANJU	3	7	3	4	17
UPORABNA DOZVOLA	28	28	45	29	130
UKUPNO	38	43	59	40	180

Tablica 26. Provedbeni dokumenti prostornog uređenja

Izvor: Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu, Ispostava Glina

3.3. Prostorni planovi u odnosu na druge dokumente koji utječu na prostor

Sustav strateškog planiranja Republike Hrvatske i upravljanje javnim politikama odnosno priprema, izrada, provedba, izvješćivanje, praćenje provedbe i učinaka te vrednovanje akata strateškog planiranja za oblikovanje i provedbu javnih politika koje sukladno svojim nadležnostima izrađuju, donose i provode javna tijela sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22).

Akti strateškog planiranja su Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 12/21), višesektorske i sektorske strategije, nacionalni planovi, planovi razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, program Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada), program konvergencije, nacionalni program reformi, provedbeni programi tijela državne uprave i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te akcijski planovi za provedbu nacionalnih planova.

Akti strateškog planiranja moraju biti usklađeni s aktima strateškog planiranja više ili jednake hijerarhijske razine.

Očekivani rezultati, ishodi i učinci provedbe akata strateškog planiranja moraju biti razumljivi, procjenjivi i mjerljivi.

Dugoročni akti strateškog planiranja su Nacionalna razvojna strategija, višesektorske i sektorske strategije, koji se izrađuju i donose za razdoblje od najmanje deset godina.

Srednjoročni akti strateškog planiranja jesu nacionalni planovi i planovi razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: planovi razvoja) koji se izrađuju i donose za razdoblje od pet do deset godina.

Kratkoročne akte strateškog planiranja su program Vlade, program konvergencije, nacionalni program reformi, provedbeni programi tijela državne uprave i provedbeni programi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te akcijski planovi za provedbu nacionalnih planova., koji se izrađuju i donose za razdoblje od jedne do pet godina.

3.3.1. Strateški dokumenti državne razine od utjecaja na Općinu Topusko i ostali planski dokumenti

Strateški dokumenti državne razine i ostali planski dokumenti izrađeni prije 2019. za koje još traje provedbeno razdoblje te strateški dokumenti izrađeni u razdoblju od 2019.-2022.

Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NN 143/08)

Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske je temeljni dokument zaštite prirode, koji određuje dugoročne ciljeve i smjernice očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštićenih prirodnih vrijednosti, te načine njezina provođenja, u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem Republike Hrvatske.

Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23) propisana je analiza ciljeva i smjernica utvrđenih Strategijom, kao i analiza provedbe akcijskih planova svakih pet godina, te se po potrebi obavlja revizija Strategije.

Strategija se izrađuje na temelju Izvješća o stanju prirode i zaštite prirode u Republici Hrvatskoj, koje sadrži podatke o stanju krajobraza, ekoloških sustava, stanišnih tipova, divljih svojti i zavičajnih udomaćenih svojti s analizom ugroženosti, te razloge ugroženosti i probleme zaštite, podatke o utjecajima korištenja prirodnih dobara na biološku i krajobraznu raznolikost, podatke o utjecajima pojedinih zahvata na prirodu, ocjenu provedenih mjera očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštićenih prirodnih vrijednosti, analizu provedbe dokumenata značajnih za zaštitu prirode te druge važne podatke za zaštitu i očuvanje prirode.

Strategija energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 25/2020)

Strategija energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine, s pogledom na 2050. godinu, predstavlja korak prema ostvarenju vizije niskouglične energije te osigurava prijelaz na novo razdoblje energetske politike kojom se osigurava pristupačna, sigurna i kvalitetna opskrba energijom bez dodatnog opterećenja državnog proračuna u okviru državnih potpora i poticaja.

Strategija niskougličnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 63/21)

Temeljni ciljevi niskouglične strategije uključuju postizanje održivog razvoja temeljenog na ekonomiji s niskom razinom ugljika i učinkovitom korištenju resursa koji će dovesti do postizanja gospodarskog rasta uz manju potrošnju energije i s više korištenja obnovljivih izvora energije. Mjere će provoditi svi sektori gospodarstva, počevši od energetike, prometa, industrije, zgradarstva, gospodarenja otpadom, poljoprivrede, turizma i usluga.

Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine (NN 147/21)

Detaljni provedbeni plan Višegodišnjeg programa gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine, vezan uz prioritizaciju projekata odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda i amortizaciju vodno komunalne infrastrukture, izrađen je na temelju Zakona o vodama koji daje pravnu mogućnost da Hrvatske vode donesu detaljnije provedbene planove vezane za pitanja od interesa za upravljanje vodama.

Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. g. (NN 72/17)

Očuvanje prirode predstavlja temeljnu vrednotu ustavnog poretka Republike Hrvatske
(Ustav Republike Hrvatske)

Prioriteti zaštite prirode u narednom razdoblju
čvrsto su vezani uz uspostavljanje provedbenih mehanizama za osiguranje povoljnog stanja očuvanosti vrsta i stanišnih tipova, prvenstveno uspostavom okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000.

Strategija, kao temeljni dokument zaštite prirode, ima za cilj očuvati raznolikost žive prirode, održavan funkcionalne ekosustave i omogućiti dugoročni održivi razvoj. Ona promovira smanjivanje direktnih i indirektnih utjecaja na bioraznolikost i geostanovitost, održivo korištenje prirodnih dobara, kao i jednolično raspodjelu dobiti koja proizlazi iz korištenja genetskih izvora. Strategijom se, među ostalim, želi postići, da prirodne vrijednosti postanu svima prepoznatljive te da se primjenom naprednih znanstvenih i stručnih spoznaja osigura donošenje kvalitetnih strateških odluka na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Ciljevi Strategije usklađeni su s ciljevima Strateškog plana za bioraznolikost 2011. – 2020. Konvencije o biološkoj raznolikosti i s ciljevima Strategije Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine

Pet strateških ciljeva Strategije:

- 1 Povećati učinkovitost osnovnih mehanizama zaštite prirode**
 - 1.1. Osigurati jasan, usklađen i provediv zakonodavni i institucionalni okvir za provedbu mehanizama očuvanja prirode
 - 1.2. Oblikovati i uspostaviti reprezentativnu i funkcionalnu mrežu područja značajnih za očuvanje prirode
 - 1.3. Standardizirati upravljanje u zaštiti prirode te uspostaviti sustav praćenja učinkovitosti
 - 1.4. Razvijati suradničke oblike upravljanja te općiti komunikacija
- 2 Smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara**
 - 2.1. Osigurati održivo korištenje prirodnih dobara kroz sektorske planske dokumente
 - 2.2. Općiti sustav provedbe ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu
 - 2.3. Osigurati održivo korištenje značajnih divljih vrsta čije iskorištavanje nije regulirano posebnim propisima
 - 2.4. Zaštiti genetsku raznolikost i održivo koristiti genetske izvore
 - 2.5. Očuvati nefragmentirana prirodna područja i obnoviti narušena područja degradiranih staništa
 - 2.6. Uspostaviti sustav upravljanja stranim vrstama te provoditi mjere sprječavanja unošenja i širenja te suzbijanja invazivnih stranih vrsta
- 3 Ojačati kapacitete sustava zaštite prirode**
 - 3.1. Ojačati institucionalne kapacitete u zaštiti prirode
 - 3.2. Nastaviti jačati tehnička znanja i vještine za učinkovito provođenje zaštite prirode
 - 3.3. Povećati financijsku održivost sustava zaštite prirode
- 4 Povećati znanje i dostupnost podataka o prirodi**
 - 4.1. Povećati znanje o stanju prirode
 - 4.2. Povećati dostupnost podataka o stanju prirode
 - 4.3. Vrednovati i karirati usluge ekosustava u vezi s procjenom njihovog stanja i poboljšanja
- 5 Podići razinu znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode**
 - 5.1. Unaprijediti razumijevanje i zastupljenost tema vezanih uz prirodu i njegovu zaštitu u obrazovnom sustavu te općiti suradnju sa sektornim obrazovanjem
 - 5.2. Povećati i provoditi neformalnu edukaciju o zaštiti prirode
 - 5.3. Unaprijediti informiranje javnosti u svrhu podizanja svijesti o prirodi i zaštiti prirode
 - 5.4. Unaprijediti sudjelovanje u donošenju odluka koje su direktno ili indirektno vezane za zaštitu prirode

Slika 37. Strateški ciljevi iz Strategije i akcijskog plana zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2025.

Izvor: https://mingor.gov.hr/UserDocsImages/UPRAVA%20ZA%20PRIRODU/strate%20C5%A1ka/Strategija_letak.pdf

Strategija upravljanja vodama (NN 91/08)

Strategija upravljanja vodama je dokument na temelju kojeg se provode reforme vodnog sektora kako bi se dostigli europski standardi u upravljanju vodama, pa stoga čini osnovnu podlogu za postupne izmjene i dopune Zakona o vodama i Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva i pripadajućih podzakonskih akata.

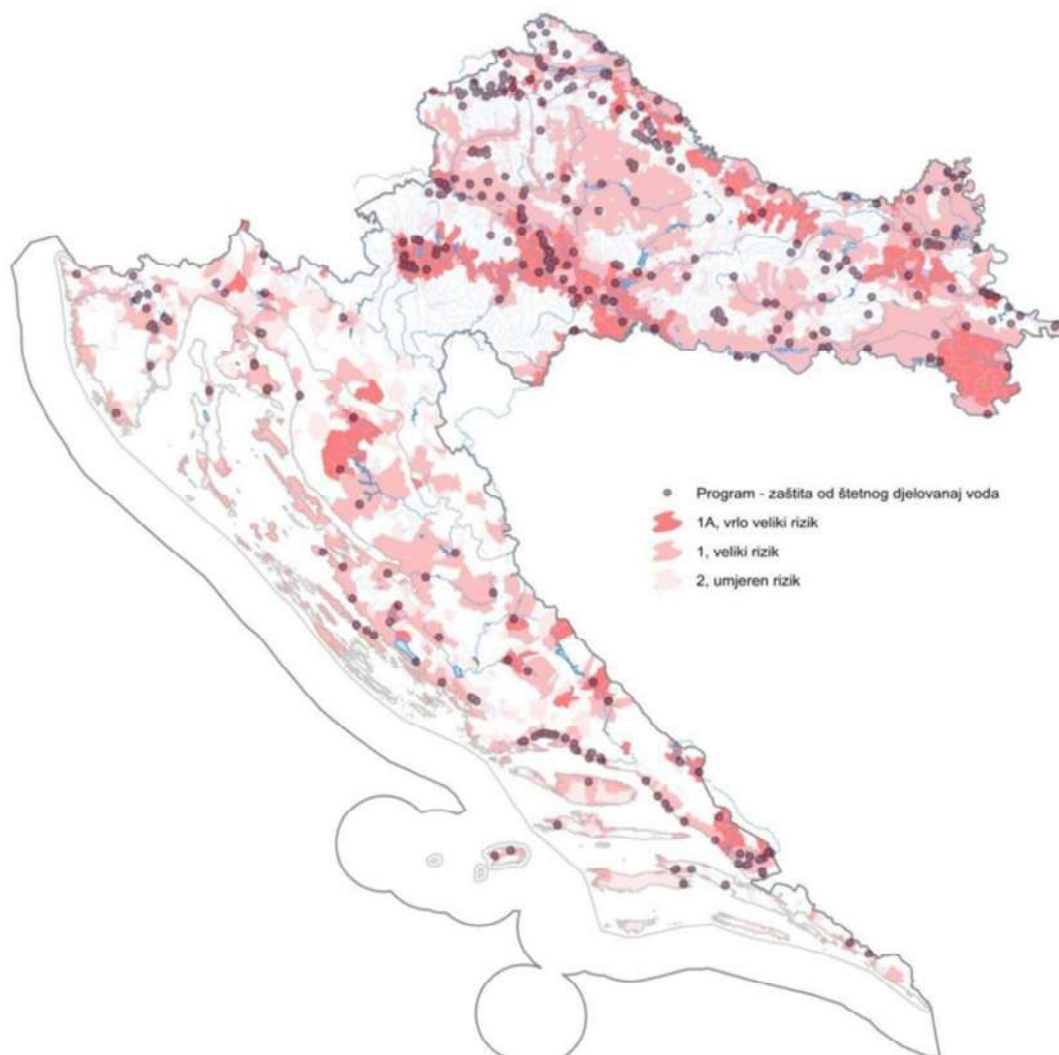
Slika 38. Teritorijalna organiziranost Hrvatskih voda

Izvor: https://voda.hr/sites/default/files/2022-04/strategija_upravljanja_vodama_0.pdf

Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije 2013-2022 (NN 117/15)

Višegodišnjim programom gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije za razdoblje 2013. do 2030. godine se utvrđuju: pojedinačni projekti gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, način i razdoblje provedbe, sudionici u provedbi, iznosi ulaganja i izvori sredstava za svaki projekt i red prvenstva u provedbi (gdje je primjenjivo).

Programom su obuhvaćena sva područja gdje postoje ili bi se vjerojatno mogli pojaviti potencijalno značajni rizici od poplava prema kartama opasnosti od poplava i kartama rizika od poplava.

Slika 39. Prostorni raspored projekata zaštite od štetnog djelovanja voda u odnosu na prethodnu procjenu rizika od poplava
Izvor: https://voda.hr/sites/default/files/2022-04/nn_117_2015_visegodisnji_program_gradnje_regulacijskih_i_zastitnih_vodnih_gradevina_i_gradevina_za_melioracije.pdf

Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20)

Strategija prilagodbe postavlja viziju: Republika Hrvatska otporna na klimatske promjene te su postavljeni ciljevi:

- a) smanjiti ranjivost prirodnih sustava i društva na negativne utjecaje klimatskih promjena,
- b) povećati sposobnost oporavka nakon učinaka klimatskih promjena i
- c) iskoristiti potencijalne pozitivne učinke, koji također mogu biti posljedica klimatskih promjena.

Strategija prilagodbe određuje prioritetne mjere i koordinirano djelovanje kroz kratkotrajne akcijske planove te praćenje provedbe mjera. Procijenjen je utjecaj i ranjivost sljedećih sektora: hidrologija, vodni i morski resursi, energetika, poljoprivreda, šumarstvo, biološka raznolikost i prirodni ekosustavi, ljudsko zdravlje, prostorno planiranje i upravljanje obalnim područjem, upravljanje rizicima od katastrofa.

OZNAKA MJERE	NAZIV MJERE	OZNAKA I NAZIV AKTIVNOSTI	VRSTA MJERE
ŠU-05	Provedba koncepta zelene infrastrukture u svrhu jačanja otpornosti na klimatske promjene u urbanim i ruralnim sredinama	ŠU-05-01. Izrada analize postojeće mreže zelenih i vodenih površina u urbanim i ruralnim sredinama (šume, park-šume, parkovi i ostalo gradsko zelenilo, potoci, rijeke i jezera) i mogućnosti unapređenja poveznica između pojedinih elemenata zelene i plave infrastrukture lokalnog i regionalnog značenja (primjerice linijske strukture, vodotoci, rijeke i jezera)	PR
		ŠU-05-02. Strateška sadnja drveća i ostalih drvenastih vrsta kako bi se ostvarila fizička i/ili funkcionalna povezanost između pojedinih elemenata zelene infrastrukture, uključujući i osnivanje parkovnih i/ili šumskih površina uz korita površinskih tokova te ekološka obnova i revitalizacija vodotoka u urbanim i ruralnim sredinama te na regionalnoj i lokalnoj razini	PR
		ŠU-05-03. Jačanje kapaciteta nadležnih tijela državne uprave na svim razinama za provedbu participativnog planiranja	ED
		ŠU-05-05. Prilikom planiranja novih zelenih površina dati prednost drvenastim vrstama pred travom koja zahtijeva veliku potrošnju vode za održavanje, a drveće bolje utječe na smanjenje učinka toplinskog otoka	RE

Tablica 27. Mjere visoke važnosti koja se odnosi na prostorno planiranje

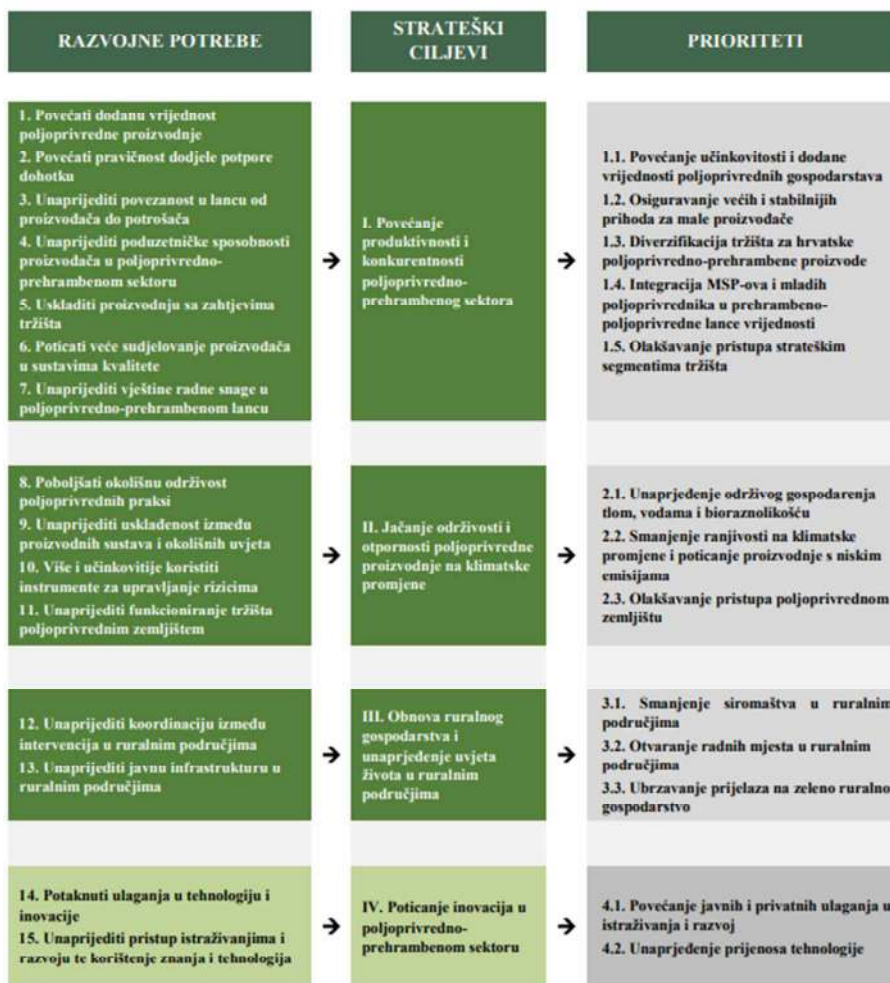
Izvor: Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20)

Strategija poljoprivrede do 2030. godine (NN 26/22)

Izvod iz Strategija poljoprivrede do 2030. godine:

„Strategija donosi viziju i plan provedbe strateške transformacije poljoprivrede i ruralnog prostora u Hrvatskoj za razdoblje do 2030. Ovaj akt strateškog planiranja je temelj za izradu, provedbu, praćenje i evaluaciju svih daljnjih strateških dokumenata i planova za poljoprivredu i ruralni razvoj nakon 2020. Njime se daje osnova za izradu budućeg Strateškog plana u okviru ZPP-a, koji se mora pripremiti u skladu sa zahtjevima koji će vrijediti u proračunskom razdoblju EU-a do 2027. Strategija sadrži viziju i plan strateške transformacije sektora ne samo na razini poslovanja poljoprivrednih gospodarstava, nego razmatra izazove, mogućnosti i sudionike koji utječu na širi poljoprivredno-prehrambeni sektor („više od farme“), uključujući poljoprivrednu proizvodnju, preradu, distribuciju proizvoda, tržište i zahtjeve potrošača („od polja do stola“).

Vizija razvoja poljoprivrede oblikovana je u četiri strateška cilja: 1) povećanje produktivnosti i konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora; 2) jačanje održivosti i otpornosti poljoprivredne proizvodnje na klimatske promjene; 3) obnova ruralnog gospodarstva i unapređenje uvjeta života u ruralnim područjima; i horizontalni cilj 4) poticanje inovacija u poljoprivredno-prehrambenom sektoru.“

Slika 40. Odnos između razvojnih potreba, strateških ciljeva i prioriteta poljoprivredno-prehrambenog sektora

Izvor: https://www.sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2021-09-23/183902/STRATEGIJA_POLJOPRIVREDE_DO_2030.pdf**Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2013 - 2019. godine (NN 105/21)**

Izvješće prikazuje utvrđene probleme u prostoru, analizira stanja i promjene u prostoru koje nastaju pod utjecajem različitih društvenih procesa i imaju veći ili manji neposredan utjecaj na prostor, predlaže rješenja za poboljšanje stanja te ukazuje na mogućnosti daljnjih usmjerenja prostornog razvoja.

Strateški dokumenti državne razine i ostali planski dokumenti doneseni nakon 2022. godine, tj. u tijeku izrade ovog Izvješća

Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine (NN 2/23)

Izvod iz Strategije:

„Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine akt je strateškog planiranja hrvatskog turizma za razdoblje do 2030. godine, usklađen s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine i temeljnim dokumentima i politikama Europske unije i Republike Hrvatske. Strategija je usklađena s Tranzicijskim putom za turizam, koji je okosnica budućeg Europskog plana turizma do 2030. godine (Agenda 2030), Paktom za vještine u turističkom ekosustavu te ciljevima održivog razvoja UN Agende 2030. Izrada Strategije dio je reformskih procesa predviđenih Nacionalnim planom oporavka i otpornosti.

„U cilju ostvarenja vizije definirana su četiri ključna strateška cilja razvoja održivog turizma Hrvatske:

1. Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam,
2. Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu,

3. Konkurentan i inovativan turizam,
4. Otporan turizam.

Strateški ciljevi su umreženi, međusobno se podupiru i ostvaruju sinergijski učinak usmjeren ka dosizanju definiranih pokazatelja učinaka.“

„Razvojem posebnih oblika turizma, odgovorit će se na trendove u turizmu i potražnju, s naglaskom na unaprijeđenju kvalitete postojećih turističkih proizvoda te stvaranje uvjeta za daljnji razvoj cjelogodišnjeg i prostorno ujednačenog turizma.

Osobito će se poticati:

- zdravstveni (medicinski, lječilišni, wellness) turizam temeljen na prirodnim resursima, prirodnim ljekovitim čimbenicima, stručnom osoblju i zdravoj prehrani,
- eno-gastronomski turizam temeljen na autentičnoj ponudi hrane i pića, uključujući posebne ponude temeljene na vjeroispovijesti (halal, košer i dr.),
- sportski turizam koristeći preduvjete pogodne klime i prateće infrastrukture, uključujući zdravstvenu,
- aktivni (rekreativni) turizam temeljen na prirodnim preduvjetima (more, planine, šume, rijeke, i sl.), sportsko-rekreativnoj, adrenalinskoj infrastrukturi te svim drugim sadržajima, uključujući lovni i ribolovni turizam,
- kulturni turizam temeljen na valorizaciji materijalne i nematerijalne kulturne baštine (osobito UNESCO), razvoj kulturnih tematskih cesta i putova (kulturne rute, hodočasnički putovi i sl.) te ostalim sadržajima kulturnih i kreativnih industrija,
- seoski agroturizam temeljen na poljoprivredi i kvalitetnim lokalnim proizvodima kao značajnom pokretaču njegova razvoja, pri čemu poljoprivredna gospodarstva ostvaruju ključnu ulogu kao proizvođači i pružatelji turističkih usluga,
- poslovni turizam (MICE) temeljen na privlačnosti Hrvatske kao destinacije za kongrese, seminare, konferencije, sajmove i sl.,
- gradski turizam (engl. city break) temeljen na novim trendovima i potrebi turista za raznolikom ponudom kulturnih, arhitektonskih, tehnoloških, društvenih i prirodnih doživljaja i sadržaja za razonodu i poslovne aktivnosti,
- turizam na rijekama i jezerima (kružna putovanja, izletnička plovidba) temeljen na netaknutoj prirodi, krškim oblicima te očuvanim rijekama i jezerima,
- lovni turizam (uključujući i razgledanja lovišta, fotolov, fotosafari),
- nautički turizam temeljen na očuvanju okoliša, kvalitetnim marinama i ostaloj infrastrukturi,
- obalni turizam (»sunce i more«) temeljen na tradiciji, prepoznatljivosti i kvaliteti.“

Plan razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske do 2030. godine, svibanj 2023.¹⁰

Ovaj Plan je usklađen sa Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 25/20).

Plan razvoja geotermalnog potencijala RH također je usklađen sa Zakonom o obnovljivim izvorima energije i učinkovitoj kogeneraciji kroz koji se postojeći visoki udio obnovljivih izvora u grijanju i hlađenju, sukladno Direktivi (EU) 2018/2001, treba u narednom desetljeću povećavati, na način da svaka država članica nastoji povišiti udio obnovljive energije u tom sektoru okvirno za 1,1 % za Republiku Hrvatsku kao godišnji prosjek izračunat za

¹⁰ Izvor:

https://mingor.gov.hr/UserDocImages/UPRAVA%20ZA%20ENERGETIKU/Strategije,%20planovi%20i%20programi/Novi%20direktorij/Plan%20razvoja%20geotermalnog%20potencijala%20Republike%20Hrvatske_11%2005%202023.pdf

razdoblja od 2021. do 2025. i od 2026. do 2030., polazeći od udjela obnovljive energije u sektoru grijanja i hlađenja u 2020. godini.

Temeljni dokument donesen na razini Europske unije kojim je definiran način učinkovitog korištenja prirodnih resursa jer Europski zeleni plan (COM/2019/640). Kao preduvjet za ostvarenje navedenog plana postavljeno je ponovno razmatranje politike za opskrbu čistom energijom u gospodarstvu, industriji, proizvodnji i potrošnji, velikoj infrastrukturi, prometu, poljoprivredi i prehrambenom sektoru, građevinarstvu, poreznom sektoru i sektoru socijalne skrbi. Osnovni cilj je postizanje klimatske neutralnosti Europske unije do 2050. godine. Obnovljivi izvori energije, među kojima je i geotermalna energija, imat će središnju ulogu u tranziciji na čistu energiju i na takav će se način moći postići cilj smanjenja emisije stakleničkih plinova 2030. godine za više od 50 % u odnosu na 1990. godinu. Podrškom snažnijem uvođenju obnovljivih izvora energije u sve sektore društva i gospodarstva potaknula bi se dekarbonizacija energetskog sektora.

3.3.2. Strateški dokumenti županijske razine i ostali planski dokumenti od utjecaja na Općinu Topusko

Strateški dokumenti županijske razine i ostali planski dokumenti izrađeni prije 2019. za koje još traje provedbeno razdoblje te strateški dokumenti izrađeni u razdoblju od 2019. – 2022.

Plan razvoja Sisačko – moslavačke županije do 2027. godine

Program razvoja lovstva na području Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 36/2018)

Procjena rizika od velikih nesreća za područje Sisačko-moslavačke županije, 2019.

Masterplan prometnog razvoja Sisačko-moslavačke županije – Funkcionalna regija Središnja Hrvatska i Strateška procjena utjecaja Masterplana Sisačko-moslavačke županije na okoliš, donesen 30.04.2020. godine

Provedbeni program Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2021.-2025.

Ovaj program donesen je nakon katastrofalnih potresa 2020. godine stoga je baziran na obnovu, revitalizaciju te daljnji razvoj kroz jačanje gospodarstva.

Provedbeni program razvoja turizma Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2022. – 2025. godine (kolovoz 2022. godine)

Izvod iz programa:

Glavno obilježje Topuskog je ljekovita termalna voda koja slovi za najbolju vodu u liječenju lokomotornog sustava te za pomoć pri tegobama vezanim uz neplodnost. Osim Lječilišta Topusko i Top termi Topusko, usluge smještaja na području Turističke zajednice Topusko omogućene su u privatnim kućama i apartmanima različite kategorizacije, od jedne do pet zvjezdica. Broj kreveta u Topuskom tijekom pet godina, od 2017. do 2022. porastao je s 383 na 416, a objekata s 47 na 52, u čemu je primjetan i porast razine usluge i smještaja.

3.3.3. Strateški dokumenti Općina Topusko i ostali planski dokumenti

Akti strateškog planiranja od značaja za jedinice lokalne samouprave su planovi razvoja jedinice lokalne samouprave i provedbeni programi jedinica lokalne.¹¹

Strateški dokumenti Općine Topusko:

¹¹ Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22)

- Provedbeni program Općine Topusko za razdoblje 2021. - 2025. god.
- Strateški razvojni program Općine Topusko 2015. – 2020. god.
- Program razvoja poduzetničke zone Blatuša-Čemernica 2022. – 2025. god.

Provedbeni program Općine Topusko za razdoblje 2021. - 2025. godine

Provedbeni program Općine Topusko za razdoblje 2021-2025. strateški je dokument koji se, sukladno zakonskim obvezama, donosi za vrijeme trajanja mandata načelnika i kao takav vrijedi za taj mandat. Provedbenim programom definirane su mjere, aktivnosti te razvojni projekti Općine za nadolazeće razdoblje s ciljem unaprjeđenja kvalitete života stanovnika jačanja poduzetništva, društvene i obrazovne infrastrukture te pozicioniranja općine na županijskoj i nacionalnoj razini.

Strateški razvojni program Općine Topusko 2015. – 2020. godine

Strateški razvojni program Općine Topusko za razdoblje 2015. - 2020. godine definira sve raspoložive potencijale Općine te predlaže ciljeve, mjere i izvore financiranja njihova razvoja. Jasno su definirani ciljevi gospodarskog rasta s naglaskom na zdravstveni i druge oblike turizma te razvoj lokalnog poduzetništva. Posebna pozornost usmjerena je na očuvanje prirodne i kulturne baštine koja čini najvrjedniji segment resursa ovog područja. Podizanje kvalitete života u ruralnim područjima treba pretvoriti ovaj kraj u privlačno mjesto za život i rad.

Za Strategiju je izrađena analiza razvojnih potreba i potencijala Općine Topusko - SWOT analiza:

Snage	Slabosti
<u>Prirodni resursi</u> - prostorna i biološka raznolikost - povoljni klimatski uvjeti za razvoj ekološke poljoprivredne proizvodnje (povrtlarstvo, voćarstvo, vinogradarstvo, pčelarstvo, peradarstvo, ljekovito bilje i dr.) - termalni izvori - mineralne sirovine (tehnički građevni kamen – kamenolomi) - šume (52 % područja općine) - vodni potencijal i rijeke - tradicija korištenja ljekovitog blata u zdravstvene svrhe i daljnji razvoj fango terapije <u>Gospodarstvo</u> - sustav poticanja razvoja gospodarstva subvencioniranjem kamata na odobrene kredite - sustav poticanja razvoja poljoprivrede kroz subvencioniranje uzgoja stoke - planirana staklenička poljoprivredna proizvodnja - započet proces modernizacije strukovnih programa škola u skladu s potrebama tržišta rada <u>Društvena infrastruktura</u> - planirana izgradnja dječjeg vrtića - korištenje seoskih društvenih domova; revitalizacija sela - idealni uvjeti za stvaranje kamp-naselja - ljudski potencijal – dostupnost kvalificirane i iskusne radne snage za pojedine sektore (prehrambena	<u>Gospodarstvo</u> - neobnovljeni/uništeni gospodarski objekti (napuštene škole koje se mogu prenamijeniti) - nepostojanje tržnice - nedovoljan broj pripremljenih poslovnih zona - pad broja obrtnika <u>Društvena infrastruktura</u> - nepovoljna demografska slika - izražen proces napuštanja i propadanja ruralnih sredina (visok udio stare i radno neaktivne populacije) - visok stupanj socijalne i radne isključenosti - visoka stopa nezaposlenosti - značajan odljev obrazovanih ljudi, osobito mladih iz općine Topusko - značajan udio nezaposlenih mladih osoba u dobi od 20 do 34 godine - neriješeni imovinsko-pravni odnosi (u potpunosti) - nedovoljno opremljeno vatrogasno društvo (zastarjela oprema) <u>Turizam</u> - nedovoljna iskorištenost turističkih potencijala - nedovoljna iskorištenost kulturne baštine u turističke svrhe - pomanjkanje kvalitetnih sadržaja ponude specifičnih oblika turizma - ograničeni izvori financiranja za investicije u turizmu - termalni izvori i postojeći lječilišni kapaciteti nisu u skladu s potrebama

industrija, turizam i ugostiteljstvo te zdravstvo) - multikulturalnost <u>Turizam</u> - tradicija i kontinuitet lječilišnog turizma – lječilište visoke kategorije - postojanje uvjeta za razvoj različitih oblika turizma (zdravstveni, lovni, seoski, rekreativni, cikloturizam, gastroturizam i sl.) - broj smještajnih kapaciteta u turizmu u stalnom porastu - bogato i raznovrsno kulturno i povijesno naslijeđe - postojanje uvjeta za poticanje i brendiranje selektivnih oblika sporta (viseće kuglane) - potpora i promoviranje selektivnih oblika turizma (npr. cikloturizma) <u>Komunalna infrastruktura</u> - planirana izgradnja reciklažnog dvorišta - planirana rekonstrukcija i proširenje toplovoda - potencijal razvoja korištenja obnovljivih izvora energije (postojanje 4 solarne elektrane i jedna hidroelektrana)	suvremenog zdravstvenog turizma <u>Komunalna infrastruktura</u> - nijedno naselje u općini nema izgrađen cjelovit kanalizacijski sustav s pripadajućim pročišćivačem otpadnih voda (recipijenti su vodotoci i melioracijski kanali) - samo dva naselja s uspostavljenim sustavom odvodnje - samo 31 % priključenosti stanovništva na širokopojasni pristup internetu - oko 60 % populacije nema dostupan javni prijevoz - lokalne ceste - loša prometna povezanost - neobnovljena elektro-mreža - poljoprivreda je dominantno zanimanje muške populacije, nepovoljna demografska slika pokazuje kako su nositelji poljoprivrednih gospodarstava osobe starije od 60 godina - nedostatna sredstva za ublažavanje klimatskih promjena i elementarnih nepogoda - EE - postojanje miniranih područja - održavanje groblja
Mogućnosti	Prijetnje
<u>Gospodarstvo</u> - domaća i strana poticanja razvoja poduzetništva i turizma - obnova tradicionalnog obrta - poticanje razvoja drvo-prerađivanja - razvoj sustava palijativne skrbi - sredstva EU fondova na raspolaganju za projekte <u>Komunalna infrastruktura</u> - izgradnja i poboljšanje prometne i ostale infrastrukture (cestovne, željezničke) - poboljšanje sustava i tehnologija za gospodarenje otpadom - izgradnja i poboljšanje energetske i informacijsko-komunikacijske infrastrukture - povećanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i poboljšanje energetske učinkovitosti - izgradnja i razvoj stakleničke proizvodnje - planiran koridor brze ceste prema Prostornom planu SMŽ - blizina graničnih prijelaza sa BiH <u>Prirodni resursi</u> - ugroženi rijetki i stanišni tipovi koji zahtijevaju provođenje mjera očuvanja sukladno Zakonu o zaštiti prirode	<u>Društvena infrastruktura</u> - kontinuitet depopulacije, starenje stanovništva i deruralizacija - HZZO i limiti (smanjenje sredstava; broj odobrenja, duljina liječenja) - odljev stručnih i visokoobrazovanih kadrova (emigracija mladih i obrazovanih) - smanjivanje interesa za tradicionalna zanimanja (bez razmatranja ekonomske isplativosti/neisplativosti) <u>Komunalna infrastruktura</u> - prisutnost minski sumnjivih površina - izostanak investicija - klimatske promjene i elementarne nepogode <u>Gospodarstvo</u> - porast konkurencije u kontinentalnom i zdravstvenom turizmu

Program razvoja Poduzetničke zone Blatuša - Čemernica 2022. - 2025.

Program razvoja poduzetničke zone Blatuša – Čemernica je kratkoročni strateški dokument kojim se analizira trenutno stanje te mogućnost i potencijal daljnjeg razvoja poduzetničke zone Blatuša – Čemernica u Općini Topusko. Ovim Programom želi se postići daljnji razvoj pozitivnog poduzetničkog okruženja na području Opaćine Topusko te stvoriti preduvjeti za poticanje osnivanja novih i razvoja postojećih tvrtki sukladno Programu razvoja poduzetničkih zona na području Sisačko-moslavačke županije.

Programom razvoja poduzetničke zone želi se potaknuti razvoj malog i srednjeg poduzetništva te otvaranje novih radnih mjesta što će utjecati na smanjenje broja nezaposlenih i dovođenje, odnosno zadržavanje postojećeg radno sposobnog stanovništva na područje Općine Topusko. Također, programom razvoja zone želi se potaknuti poduzetnike i obrtnike da svoja poduzeća i obrte otvaraju unutar zone kako bi se u potpunosti mogao iskoristiti potencijal geografskog i strateškog položaja zone. Poduzetnička zona Blatuša – Čemernica bit će središte poduzetništva i razmjene ideja te poslovne suradnje među poduzetnicima s krajnjim ciljem otvaranja novih radnih mjesta, poticanja investicija u razvoj industrije i proizvodnje te tehnološkog razvoja. Zona Blatuša - Čemernica uklapa se s planiranim djelatnostima i gospodarskim aktivnostima u potpunosti u Program razvoja poduzetničkih zona na području Sisačko-moslavačke županije te razvoj gospodarstva županije.

Izvješće o stanju u prostoru Općine Topusko za razdoblje od 2016. do 2019. godine (Službeni vjesnik br. 20/21)

Izvješća o stanju u prostoru, kao dokumenti praćenja stanja u prostoru, propisani su Zakonom o prostornom uređenju. Hrvatski sabor na državnom nivou, a predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na svom nivou razmatraju izvješće o stanju u prostoru za razdoblje od četiri godine.

3.4. Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru

Prethodno Izvješće o stanju u prostoru Općine Topusko za razdoblje od 2016.- 2019. godine usvojeno je 25. ožujka 2021. godine i objavljeno u „Službenom vjesniku Općine Topusko“ br. 20/21.

Analizom provedbe mjera i aktivnosti od prethodnog Izvješća utvrđeno je sljedeće:

- donesene su Odluka o izradi IV. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Topusko "Službeni vjesnik" broj 103/23 i Odluka o izradi V. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Topusko "Službeni vjesnik" broj 54/24,
- donesen je Plan djelovanja Općine Topusko u području prirodnih nepogoda u 2020. godini,
- donesen je Program gradnje objekata komunalne infrastrukture Općine Topusko za 2020. godinu,
- ustrojena je evidencija nerazvrstanih cesta kojima upravlja Općina,
- izrađena je Strategija očuvanja, zaštite i valorizacije kulturno-povijesne baštine Općine Topusko 2021. - 2027.,
- izrađena je Strategija zelene urbane obnove Općine Topusko, rujan 2023. godine,
- donesen je Provedbeni program Općine Topusko za razdoblje 2021.-2025. godine,
- donesen je Program razvoja Poduzetničke zone Blatuša-Čemernica 2022.-2025. godine,
- provedena katastarska izmjera i obnova zemljišne knjige za katastarsku Općinu Topusko (završeno veljača 2025. godine),
- rješavani su imovinsko pravni odnosi, izrađivana je projektna dokumentacija i građeni su objekti društvene i komunalne infrastrukture i to:
 - obnavljane su županijske i lokalne ceste – pojačano održavanje nerazvrstanih cesta u Hrvatskom Selu, Ponikvarima, Katinovcu, Perni, Donjoj Čemernici, Topuskom, Gređanima, izvanredno održavanje kolničkog zastora dijela Ž3228 i L33083, modernizacija nerazvrstane ceste u Starom Selu, izvanredno održavanje kolničkog zastora ŽC 3186 (Blatuša),
 - izgradnja prometnice Novo naselje,
 - izgradnja prometnice za dječji vrtić,
 - izgrađene su pješačke staze uz Ž3229 (Topusko-Velika Vranovina),
 - izgrađena je biciklistička staza uz L33186 (Topusko-Hrvatsko Selo),
 - sanacija mosta Katinovac, prometnica NC302 i 303, te klizišta u Hrvatskom Selu,
 - nastavljena je izgradnja i rekonstrukcija vodoopskrbne mreže,

- vršeni su radovi proširenja i rekonstrukcije javne rasvjete (postavljena je nova LED rasvjeta),
- započela je izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda šireg središta naselja Topusko, te izgradnja uređaja za pročišćivanje otpadnih voda -UPOV,
- provedena je sanacija divljih odlagališta otpada,
- nabava spremnika za odvojeno sakupljanje otpada,
- obnovljena je društvena zgrada na nogometnom igralištu, uređeno i opremljeno vanjsko igralište uz društvenu zgradu – teretana na otvorenom, opremanje streetball igrališta,
- obnavljani su i uređivane građevine javne društvene namjene: obnovljena Vila Zelengaj – smještajni kapacitet, obnovljena zgrada Kinematografa, energetska obnova zgrade Petrova gora – obnova fasade, zamjena stolarije, uvedeno novi sustav grijanja i hlađenja, ugrađena štedna rasvjeta,
- započela izgradnja višestambenih zgrada u okviru OPKK projekta „Uklanjanje i izgradnja zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu RH na potresom pogođenim područjima“,
- potpisan ugovor za projekt „Topusko na izvoru zdravlja – lječilišni i wellness turizam na održiv način“,
- uređeno je i opremljeno dječje igralište te okoliš Dječjeg vrtića Topusko, uređen okoliš uz Osnovnu školu Vladimira Nazora i Dječji vrtić Topusko - Aromatični solarni vrt,
- izgrađen i opremljen park ispred zgrade Općine,
- opremljen i moderniziran Dječji vrtić Topusko,
- uređena poučno-rekreativna staza Nikolino brdo.

Slika 41. Uređeno i opremljeno dječje igralište DV Topusko
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 42. Uređen okoliš uz Osnovnu školu Vladimir Nazor i Dječji vrtić Topusko - „Aromatični solarni vrt“
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 43. Uređen park ispred zgrade Općine
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 44. Započeta izgradnja višestambenih zgrada u okviru OPKK projekta
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 45. Obnovljena zgrada Kinematografa
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 46. Započeta obnova nakon potresa parohijskog doma
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 47. Obnovljena je Vila Zelengaj
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 49. Vidikovac na poučno-rekreativnoj stazi Nikolino brdo
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 48. Novoizgrađen biciklistička staza Topusko-Hrvatsko Selo
Izvor: ZPUSMŽ

Slika 50. Izgrađena prometnica Novo naselje
Izvor: ZPUSMŽ

Radovi na infrastrukturnim objektima su trajnog karaktera, zbog proširenja kapaciteta ili rekonstrukcije postojećih objekata, pa će se nalaziti i u svim budućim planovima i izvješćima.

Zadaća Općine je praćenje stanja u prostoru i prilagođavanje dokumenata prostornog uređenja potrebama gospodarskog razvoja, a Općinsko vijeće, sukladno zakonskim propisima, donosi odluke o potrebi izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja.

4. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA MJERA ZA IDUĆE RAZDOBLJE

4.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg prostornog razvoja Općine Topusko obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

Pri utvrđivanju temeljnih pretpostavki za daljnji prostorni razvoj Općine Topusko, potrebno je objektivno sagledati potrebe, mogućnosti i ograničenja na temelju provedene analize.

Potrebe daljnjeg razvoja Općine Topusko:

- razvojne scenarije valja koncipirati vidljivom i mjerljivom gospodarskom i društvenom učinkovitosti, usklađeno s interesima održivog gospodarenja resursima,
- odluke o korištenju prostora moraju se donositi na znanstveno i stručno utemeljenim činjenicama, sagledavajući sve učinke djelovanja u prostoru,
- prostor Općine kao vrijedan i potrošiv resurs mora se čuvati i aktivno štiti,
- metode multidisciplinarnog pristupa prostornom planiranju osnovni su uvjet uspješne izrade i provedbe prostornim planova,
- povećanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje uvođenjem novih tehnologija,
- povećati dodanu vrijednost poljoprivrednim proizvodima, proizvoditi proizvode više dohodovnosti,
- poticanje i razvoj brendiranih poljoprivrednih proizvoda,
- poticati povezivanje poljoprivrednika kroz udruge i zadruge,
- unaprijediti drvenu industriju proizvodnjom proizvoda više vrijednosti,
- povećanje turističke ponude korištenjem prirodnih i kulturno-povijesnih dobara, uspostavljanjem kampova, poučnih staza, biciklističkih staza, uvođenjem gastronomske ponude, razvojem lovstva, zdravstvenog i drugih vrsta selektivnog turizma,
- osiguranje stalne potpore malim poljoprivrednim gospodarstvima, obrtnicima i poduzetnicima,
- osiguranje potrebne društvene infrastrukture,
- održavanje, modernizacija i izgradnja prometne infrastrukture,
- održavanje i izgradnja mreže javne komunalne infrastrukture – vodoopskrbe i odvodnje.

Ograničenja razvoja područja mogu se sagledati kroz sljedeće:

Demografska analiza pokazuje da je depopulacija jedan od glavnih problema koji se direktno odražava na sve segmente razvoja što se u skorijoj budućnosti može smatrati jednom od najvećih prepreka ekonomskom prosperitetu tj. nedostatku kvalitetnih kadrova u gotovo svim segmentima gospodarstva. Mladi i obrazovani ljudi odlaze iz ruralnih područja u gradove u potrazi za zaposlenjem. Takva situacija kao prioritet nameće stvaranje uvjeta za ostanak što većeg broja mladog stanovništva na području Općine Topusko.

- evidentirana je depopulacija stanovništva – indeks promjene broja stanovnika 2021./2011. iznosi 74,44 što ukazuje na trend populacijskog smanjenja,
- evidentirano je starenje stanovništva - 42,41% stanovništva starije od 60 godine, dok je mlađe od 15 godina samo 10,26%,
- niska gustoća naseljenosti – 2021. godine iznosi samo 11,18 stan/km² (u stalnom je opadanju), naselja Bukovica i Mala Vranovina ostala su bez stanovništva,
- migracije – migracijska bilanca je negativna, iako je u periodu od 2020. do 2023. godine u smanjivanju,
- slaba prometna povezanost – krajnjim sjevernim dijelom Općinom prolazi državna cesta DC6, nepostojanje željezničke pruge, slaba povezanost javnim prijevozom s većim okolnim gradovima,
- poljoprivredne površine su još uvijek usitnjene i dobrim dijelom neobrađene,
- neriješeni su imovinsko – pravni odnosi,
- nedovoljno razvijena komunalna infrastruktura u dijelu vodoopskrbe i odvodnje,
- nedovoljan broj odgovarajućih smještajnih turističkih kapaciteta,

- nedostatak centralnog mjesta za poticanje industrije te razvoja i uvođenja novih tehnologija i zelene energije,
- skupa financijska sredstva za pokretanje proizvodnje,
- nedostatak kadrova za pokretanje i provedbu projekata.

Mogućnosti razvoja temelje se na sljedećim vrijednostima:

- povoljnoj krajobraznoj raznolikosti,
- značajnoj kulturno povijesnoj i tradicijskoj baštini,
- značajnim hidrografskim uvjetima: izvorima termalne vode, potocima i rijekama pogodnim za navodnjavanje poljoprivrednih površina,
- tradicijskom poljoprivrednom proizvodnjom s malim utroškom umjetnog gnojiva i zaštitnih sredstava povoljnom za ekološku proizvodnju hrane.

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, jedna od mogućnosti razvoja je korištenje europskih fondova za sufinanciranje projekata iz raznih područja: gospodarstva, infrastrukture, zaštite okoliša i dr.

4.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova, drugih dokumenata koji utječu na prostor na razini Općine Topusko

Izvješćem o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2013. - 2019. godine definira se nastavak izrade prostornih planova nove generacije na državnoj razini, kao i mogućnost izrade izmjena i dopuna postojećih prostornih planova posebnih obilježja.

Slijedom navedenog, ocjena potrebe izrade novih prostornih planova i izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornog uređenja na razini Županije koja se navodi u nastavku, podložna je promjenama koje će proizaći iz usvajanja novih propisa i prostornih planova državne razine, a posebice Državnog plana prostornog razvoja RH. Usvajene su Izmjene i dopune Zakona o prostornom uređenju u lipnju 2023. godine.

Općina Topusko je donošenjem Prostornog plana uređenja tj. njegovim Izmjenama i dopunama riješila osnovne pretpostavke za potrebne zahvate u prostoru.

Osnovna uloga i prioritetna zadaća Općine je kontinuirano praćenje stanje u prostoru te koordinirano predlaganje strateških smjernica kroz izradu dokumenata prostornog uređenja kojima se potiče i usmjerava gospodarski i društveni razvoj cjelokupnog područja Općine. Sve izmjene Prostornog plana uređenja Općine provoditi će se sa ciljem:

- usklađenja Plana s novim zakonskim i podzakonskim propisima,
- usklađenja Plana s planom više razine, Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije, tj. njegovim izmjenama i dopunama,
- usklađenje Plana s planovima šireg područja iste razine: Prostornim planom uređenja Grada Gline i Prostornim planom uređenja Općine Gvozd,
- usklađenja Plana sa zahtjevima nadležnih javnopravnih tijela i institucija određenih posebnim propisima,
- usklađenja Plana sa zahtjevima pravnih i fizičkih osoba,
- analize građevinskih područja svih naselja te njihove korekcije nakon utvrđivanja neizgrađenih (uređenih i neuređenih) i izgrađenih dijelova građevinskog područja naselja,
- analize i korekcije svih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja koja su planirana za sve namjene osim za stambenu (gospodarska, sportska i dr.),
- analize cjelokupne infrastrukture (uključivo i komunalnu infrastrukturu) te usklađenja iste u skladu sa zahtjevima tijela određenih posebnim propisima,
- preispitivanja i određivanja zaštitnih zona crpilišta,

- usklađivanje administrativnih granica sa službenim granicama iz Središnjeg registra prostornih jedinica (DGU),
- transformacija Plana sukladno Zakonu o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23).

Prostornim planom uređenja Općine Topusko („Službeni vjesnik“ br. 11/12, 48/18, 51/20, 67/20, 71/24 – pročišćen tekst) utvrđena je obaveza izrade:

- prostornog plana posebnih obilježja područja značajnog krajobrazu "Petrova Gora -Biljeg",
- naselje Topusko, s obzirom na njegov značaj kao veće lokalno i općinsko razvojno središte,
- izdvojena građevinska područja gospodarske namjene u naseljima Donja Čemernica, Gređani i Ponikvari.

Za planove i projekte te njihove izmjene i dopune, čija će se provedba financirati iz sredstava Europske unije, u određenim okolnostima, bit će potrebno provesti postupak ocjene o potrebi izrade strateške procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Za razvoj gospodarstva trebat će dovršiti izgradnju poslovnih zona i komunalne infrastrukture.

4.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja

Prioritetni ciljevi i aktivnosti vezane uz njih, na području Općine Topusko su:

- prilagodba klimatskim promjenama u cilju cjelokupnog održivog razvoja prostora,
- zaustavljanje daljnju depopulacije stanovništva,
- otvaranje novih radnih mjesta,
- opremanje poslovnih zona, poticanje razvoja poduzetništva i obrta,
- uključivanje većeg broja stanovnika u turističku djelatnost,
- poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje,
- nastavak izgradnja komunalne infrastrukture – javne mreže vodoopskrbe i odvodnje u svim naseljima,
- gospodarenje otpadom u funkciji održivog razvoja, sprečavanje nastanka nelegalnih odlagališta,
- uređenje lokacije za odlaganje građevnog otpada, odnosno organiziranje prijevoza istog na županijski (regionalni) centar gospodarenja otpadom,
- modernizacija, održavanje i razvoj prometne i ostale komunalne infrastrukture.

Aktivnosti će se planirati i provoditi ovisno o izradi projektne dokumentacije i financijskim mogućnostima Općine. Treba računati i na financijska sredstva iz državnog i županijskog proračuna, domaćih i europskih fondova, domaćih i stranih banaka te donacija.

5. POPIS TABLICA, SLIKA I KARTOGRAFSKIH PRIKAZA

1.1. Tablice

Tablica 1. Broj stanovnika te promjena ukupnog broja stanovnika u Općini Topusko u periodu od 2001. do 2021. godine.....	20
Tablica 2. Dobno spolna struktura stanovništva Općine Topusko 2021. godine	21
Tablica 3. Prirodno kretanje stanovništva u Općini Topusko u razdoblju od 2020. do 2023.	21
Tablica 4. Migracija stanovništva Općine Topusko u razdoblju od 2020. do 2023. godine	22
Tablica 5. Popis kućanstva na području Općine Topusko	22
Tablica 6. Broj i gustoća stanovnika za Općinu Topusko	23
Tablica 7. Struktura korištenja površina zemljišta	25
Tablica 8. Naselja prema broju stanovnika 2021. godine	28
Tablica 9. Gustoća naseljenosti	29
Tablica 10. Iskaz građevinskih područja naselja	30
Tablica 11. Iskaz površina naselja i površina građevinskih područja naselja	30
Tablica 12. Izdvojena građevinska područja izvan naselja	31
Tablica 13. Broj zaposlenih po područjima osiguranja	36
Tablica 14. Broj nezaposlenih osoba prema spolu	36
Tablica 15. Lovišta na području Općine Topusko	38
Tablica 16. Turizam - dolasci i noćenja turista	39
Tablica 17. Smještajni objekti u Općini Topusko	40
Tablica 18. Poduzetničke zone	40
Tablica 19. Eksploatacijska polja	44
Tablica 20. Istražni prostori mineralnih sirovina	45
Tablica 21. Popis cesta koje prolaze Općinom Topusko	48
Tablica 22. Biciklističke rute Općine Topusko	52
Tablica 23. Podatci o broju baznih postaja na području Općine Topusko	52
Tablica 24. Evidentirane prirodne vrijednosti na području Općine Topusko	59
Tablica 25. Popis zaštićenih kulturnih dobara prema Registru	60
Tablica 26. Provedbeni dokumenti prostornog uređenja	73
Tablica 27. Mjere visoke važnosti koja se odnosi na prostorno planiranje	77

1.2. Slike

Slika 1. Prikaz nadmorskih visina	13
Slika 2. Prostorni raspored klase tala na području Sisačko-moslavačke županije, odnosno Općine Topusko	14
Slika 3. Klimatski tipovi u Republici Hrvatskoj	15
Slika 4. Krajobrazna područja SMŽ	16
Slika 5. Obuhvat krajobraznog područja doline rijeke Gline	16
Slika 6. Obuhvat krajobraznog područja Banovsko-gvozdovskog pobrđa	17
Slika 7. Obuhvat krajobraznog područja Petrove gore	18
Slika 8. Naselja Općine Topusko	19
Slika 9. Izvod iz grafičkog prikaza "Urbana i seoska naselja Županije"	27
Slika 10. Naselja Općine Topusko prema broju stanovnika 2021. godine	28
Slika 11. Zgrada općinske uprave	32
Slika 12. Osnovna škola Topusko	32
Slika 13. Dječji vrtić Topusko	32

Slika 14. Zgrada NK Topusko	33
Slika 15. Igralište uz Osnovnu školu Topusko	34
Slika 16. BDP po stanovniku za 2021. godinu	35
Slika 17. Nadležnost uprava šuma na području Općine Topusko	37
Slika 18. Karta županijsko lovište III/137 Topusko	38
Slika 22. Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina prema PPUO Topusko	44
Slika 23. Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina prema PP SMŽ	45
Slika 24. Istražni prostori mineralnih sirovina	46
Slika 25. Prikaz aktivnih, neaktivnih i brisanih eksploatacijskih polja u Općini Topusko	47
Slika 26. Ceste Općine Topusko	49
Slika 27. Biciklističke rute SMŽ	50
Slika 28. Biciklističke staze u Općini Topusko	51
Slika 29. Mala hidroelektrana na rijeci Glini u naselju Velika Vranovina	53
Slika 30. Usporedba trase planiranog dalekovoda DV 110 kV prema PP SMŽ i PPUO Topusko	53
Slika 31. Idejno rješenje Aglomeracije Topusko	55
Slika 32. Karte opasnosti od poplava 2019.	56
Slika 33. Novoizgrađeni nasipi uz rijeku Glinu	57
Slika 34. Prikaz prijavljenih lokacija nelegalnog odlagališta otpada na području Općine Topusko	58
Slika 35. Značajni krajolik Petrova gora	59
Slika 36. Lokacije kulturnih dobara	61
Slika 37. Detalj prikaza PPUG Topusko na ISPU geoportalu	68
Slika 38. Detalj prikaza građevinskih područja na geoportalu Sisačko-moslavačke županije,	69
Slika 39. Detalj prikaza Registra brownfield područja za Općinu Topusko lokalitet „Metan“	70
Slika 40. Strateški ciljevi iz Strategije i akcijskog plana zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2025.	75
Slika 41. Teritorijalna organiziranost Hrvatskih voda	75
Slika 42. Prostorni raspored projekata zaštite od štetnog djelovanja voda u odnosu na prethodnu procjenu rizika od poplava	76
Slika 43. Odnos između razvojnih potreba, strateških ciljeva i prioriteta poljoprivredno-prehrambenog sektora... ..	78
Slika 44. Uređeno i opremljeno dječje igralište DV Topusko	84
Slika 45. Uređen okoliš uz Osnovnu školu Vladimir Nazor i Dječji vrtić Topusko - „Aromatični solarni vrt“	85
Slika 46. Uređen park ispred zgrade Općine	85
Slika 47. Započeta izgradnja višestambenih zgrada u okviru OPKK projekta	86
Slika 48. Obnovljena zgrada Kinematografa	86
Slika 49. Započeta obnova nakon potresa parohijskog doma	87
Slika 50. Obnovljena je Vila Zelengaj	87
Slika 51. Novoizgrađen biciklistička staza Topusko-Hrvatsko Selo	88
Slika 52. Vidikovac na poučno-rekreativnoj stazi Nikolino brdo	88
Slika 53. Izgrađena prometnica Novo naselje	88

1.3. Kartografski prikazi

Kartografski prikaz 1. Geografski položaj Općine Topusko u Sisačko-moslavačke županije	12
Kartografski prikaz 2. Korištenje i namjena površina	26
Kartografski prikaz 3. Izvod iz kartograma br. 3. Sustav središnjih naselja i razvojnih središta	27
Kartografski prikaz 4. Izvod iz karte 4.4. Građevinsko područje naselja Čemernica –	41
Kartografski prikaz 5. Izvod iz karte 4.5. Građevinsko područje naselja Gređani –	42

Kartografski prikaz 6. Izvod iz karte 4.12. Građevinsko područje naselja Ponikvari –	42
Kartografski prikaz 7. Izvod iz karte 4.14. Građevinsko područje naselja Topusko –	43
Kartografski prikaz 8. Izvod iz karte 2.3.2. Infrastrukturni sustavi, Energetski sustav - Elektroenergetika	43

1.4. Grafikoni

Grafikon 1. Promjene broja stanovnika u naseljima Općine Topusko	20
Grafikon 2. Grafikon korištenja površina zemljišta	25
Grafikon 3. Površine izdvojena građevinska područja izvan naselja	31

6. IZVOR PODATAKA

6.1. Strategije, planovi, programi i izvješća

- Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 76/13)
- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17)
- Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. godine (NN 84/17)
- Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (NN 72/17)
- Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 12/21)
- Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NN 143/08)
- Strategija upravljanja vodama (NN 91/08)
- Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 25/2020)
- Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20)
- Strategija niskouglijičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 63/21)
- Strategija poljoprivrede do 2030. godine (NN 26/22)
- Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine (NN 2/23)
- Strategija očuvanja, zaštite i valorizacije kulturno-povijesne baštine Općine Topusko 2021. - 2027.
- Strategija zelene urbane obnove Općine Topusko, rujan 2023. godine
- Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije (Službeni glasnik SMŽ br. 4/01, 12/10, 10/17, 12/19, 23/19-pročišćen tekst, 07/23, 20/23, 8/24-pročišćen tekst)
- Prostorni plan uređenja Općine Topusko („Službeni vjesnik“ broj 03/05, 11/12, 48/18, 50/20, 67/20, 71/20-pročišćeni tekst)
- Operativni plan razvoja cikloturizma u Sisačko-moslavačkoj županiji 2017. - 2020.godine
- Plan gospodarenja otpadom Općine Topusko za razdoblje 2018. – 2023. godine („Službeni vjesnik“ br. 18/18)
- Urbanistički plan uređenja gospodarske zone „Ponikvari“ („Službeni Vjesnik“ br. 39/15)
- Plan razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske do 2030. godine, svibanj 2023.
- Plan gospodarenja otpadom Općine Topusko za razdoblje 2018. – 2023. godine („Službeni vjesnik“ br. 18/18).
- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99, 84/13)
- Program zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije 2018. - 2021. godine
- Program razvoja poduzetničke zone Blatuša-Čemernica 2022.-2025. godine
- Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije 2013.-2022. (NN 117/15)
- Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine (NN 147/21)
- Program razvoja lovstva na području Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 36/2018)
- Provedbeni program Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2021.-2025.

- Provedbeni program razvoja turizma Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2022.-2025. godine (kolovoz 2022. godine)
- Provedbeni program Općine Topusko za razdoblje 2021.-2025. godine
- Strateški razvojni program Općine Topusko 2015.-2020. godine
- Program gradnje objekata komunalne infrastrukture Općine Topusko za 2020. godinu
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Topusko za razdoblje 2016-2019. godine („Službeni vjesnik“ br. 20/21).
- Izvješće o stanju prirode u RH
- Izvješće o tržištu nekretnina Sisačko-moslavačke županije za 2022. godinu
- Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2013 - 2019. godine (NN 105/21)

6.2. Zakoni, uredbе, pravilnici i odluke

- Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23)
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 145/24)
- Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06 - ispravak, 16/07 - ispravak, 95/98 - Odluka USRH, 46/10 - ispravak, 145/10, 37/13)
- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18)
- Zakon o vodama (NN 66/19)
- Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21)
- Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23)
- Zakon o procjeni vrijednosti nekretnina (NN 78/15)
- Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22)
- Zakon o financiranju vodnoga gospodarstva (NN 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17, 66/19, 36/24)
- Pravilnik o sadržaju i obaveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14, 19/15)
- Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obaveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98, 39/04, 163/04, 09/11)
- Odluka o izradi Državnog plana prostornog razvoja (NN 48/24)
- Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 03/24)
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta (NN 59/23, 64/23, 71/23, 97/23, 86/24)
- Odluka o izradi V. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 31/21, 8/22, 3/24).
- Odluka o izradi IV. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Topusko („Službeni vjesnik“ broj 103/23)
- Odluka o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Topusko („Službeni vjesnik“ broj 54/24)

6.3. Dopisi javnopravnih tijela

- HAKOM, dopis Klasa: 350-01/24-02/31, Urbroj: 376-06-1-21-02- od 23. siječnja 2025. godine
- HEP d.o.o., Elektra Sisak, Služba za realizaciju investicijskih projekata i pristup mreži, dopis broj: 401800101/24/25GB od 7.1.2025. godine
- E-mail dopis Općini Topusko Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 30. prosinca 2024. godine
- Sisačko-moslavačka županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Odsjek za prostorno uređenje, graditeljstvo i e-Nekretnine, Ispostava Glina, dopis klasa: 360-01/25-01/01, Urbroj: 2176/01-08-3/04-25-2 od 06.02.2025. godine
- Općina Topusko e-mail dopis od 10. veljače 2025. godine

6.4. Internetska baza podataka

- Općina Topusko: <https://www.topusko.hr/>
- Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije: <https://www.zpusmz.hr/>
- Državni zavod za statistiku: <https://dzs.hr/>
- Registar udruga Republike Hrvatske: <https://registri-npo-mpu.gov.hr/#!udruga>
- Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje: <https://www.mirovinsko.hr/>
- Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju: <https://www.apprrr.hr/>
- Hrvatske šume, WEB Preglednik:
<https://webgis.hrsu.hr/arcgis/apps/webappviewer/index.html?id=8bb3e1d6b80d49ad9e0193f8b62380e2>
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Uprava za lovstvo:
https://sle.mps.hr/Documents/Karte/03/III_137_Topusko.pdf
- Turistička zajednica Općine Topusko: <https://www.turizam-topusko.com/>
- Geoportal Ministarstva gospodarstva: <https://jisms.gospodarstvo.gov.hr/#/maps>
- Geoportal javnih cesta RH: https://geoportal.hrvatske-cesta.hr/gis?c=456016%2C5017747&l=lyr_cesta%2Chc_opcine_mg&sh=&z=8.8
- Geoportal Hrvatske vode: <https://preglednik.voda.hr/>
- Evidencija lokacija odbačenog otpada: <https://eloo.haop.hr/public/otpad/pregled>
- Bioportal: <https://bioportal.hr/>
- Geoportal kulturnih dobara: <https://geoportal.kulturnadobra.hr/geoportal.html#/>
- ISPU: <https://ispu.mgipu.hr/#/>
- Ministarstvo gospodarstva: <https://mingo.gov.hr/>
- LAG Petrova gora: <https://lag-petrova-gora.hr/>